

KLASA: UP/I 034-03/20-04/003
URBROJ: 580-16/119-2022-027
Zagreb, 19. listopada 2022.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 na temelju odredbi članka 13. stavka 2., članka 19. stavka 7. te članka 20. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17.), u vezi s odredbom članka 23. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv prerađivača PREHRAMBENO INDUSTRIJSKI KOMBINAT dioničko društvo za proizvodnju, preradu i trgovinu, OIB 40174736344, sa sjedištem u Rijeci, Krešimirova 26, koju zastupa opunomoćenik [...], odvjetnik u odvjetničkom društvu [...] d.o.o., OIB: [...], sa sjedištem u R., [...], radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu sirovog mlijeka, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednice Vijeća, mr. sc. Ljiljana Pavlic, dipl. oec. i Denis Matić, dipl. iur., članovi Vijeća, sa sjednice 39/2022., održane 19. listopada 2022., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da je prerađivač PREHRAMBENO INDUSTRIJSKI KOMBINAT dioničko društvo za proizvodnju, preradu i trgovinu, OIB 40174736344, sa sjedištem u Rijeci, Krešimirova 26, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima sirovog mlijeka nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17., dalje u tekstu: ZNTP), koji se primjenjuje na temelju odredbe članka 23. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.), na način da je:

I.I. Otkupljivao sirovo mlijeko na temelju tipskih ugovora sklopljenih s dobavljačima sirovog mlijeka pod nazivom Ugovori o otkupu mlijeka, u kojima nije bila sadržana jasna odredba o uvjetima i rokovima isporuke, i to u razdoblju od sklapanja svakog ugovora do isteka vremena na koje su sklopljeni, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a riječ je o ugovorima sklopljenima sa sljedećim dobavljačima mlijeka:

1. [...] (OPG), OIB: [...], [...], 20, [...], a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020. u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 1. srpnja 2021.
2. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Ličko Lešće, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020. u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 1. srpnja 2021.

3. [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Čavle, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021.
4. [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Cerovlje, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2018. u razdoblju od 1. ožujka 2018. do 1. rujna 2018. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021.
5. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, do 10. lipnja 2020., a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021.
6. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021.
7. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Buzet, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2018. u razdoblju od 1. ožujka 2018. do 1. rujna 2018. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021.
8. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Boljun, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021.
9. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021.
10. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Smiljan, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020.
11. [...] (OPG), OIB: [...], [...], Klanac, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020.
12. [...], OIB: [...], [...], Smiljan, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020.
13. [...], OIB: [...], [...], [...], a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. listopada 2019. u razdoblju od 15. listopada 2019. do 15. travnja 2020. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020. u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 1. srpnja 2021.
14. [...], OIB: [...], [...], Ogulin, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020. u razdoblju od 2. lipnja 2020. do 2. lipnja 2021.
15. [...], OIB: [...], [...], Brinje, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. veljače 2020. u razdoblju od 15. veljače 2020. do 15. kolovoza 2020.
16. [...], OIB: [...], [...], Križpolje, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020. u razdoblju od 2. lipnja 2020. do 2. lipnja 2021.
17. [...], OIB: [...], [...], Perušić, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020.
18. [...], OIB: [...], [...], Perušić, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020. u razdoblju od 2. lipnja 2020. do 2. lipnja 2021.
19. [...], OIB: [...], [...], Vratnik, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. listopada 2019. do 15. travnja 2020.

20. [...], OIB: [...], [...], Otočac, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. listopada 2019. do 15. travnja 2020.

I.II. U razdoblju nakon prestanka važenja ugovora sklopljenih 2019. godine pa do sklapanja sljedećih ugovora u 2020. godini, poslovao s dobavljačima sirovog mlijeka bez ugovora u pisanom obliku, a u odnosu na dva dobavljača poslovao prije nego je sklopio ugovor u pisanom obliku, dakle također poslovao bez ugovora u pisanom obliku, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a riječ je o poslovanju sa sljedećim dobavljačima sirovog mlijeka:

1. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2019. do 1. srpnja 2020. (trajanje povrede: 10 mjeseci)
2. [...] u razdoblju od 1. rujna 2019. do 1. srpnja 2020. (trajanje povrede: 10 mjeseci)
3. [...], vl. [...] u razdoblju od 1. rujna 2019. do 10. lipnja 2020. (trajanje povrede: 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
4. [...], vl. [...] u razdoblju od 1. rujna 2018. do 10. lipnja 2020. (trajanje povrede: 1 godinu 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
5. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2019. do 10. lipnja 2020. (trajanje povrede: 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
6. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2019. do 10. lipnja 2020. (trajanje povrede: 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
7. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2018. do 10. lipnja 2020., (trajanje povrede: 1 godinu 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
8. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2019. do 10. lipnja 2020. (trajanje povrede: 9 mjeseci, 1 tjedan i 3 dana)
9. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2019. do 11. travnja 2020. (trajanje povrede: 7 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
10. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2019. do 11. travnja 2020. (trajanje povrede: 7 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
11. [...] (OPG) u razdoblju od 1. rujna 2019. do 10. lipnja 2020. (trajanje povrede: 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
12. [...] u razdoblju od 1. rujna 2019. do 10. lipnja 2020. (trajanje povrede: 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
13. [...] u razdoblju od 1. travnja 2020. do 1. srpnja 2020. (trajanje povrede: 2 mjeseca 2 tjedna i 2 dana)
14. [...] u razdoblju od 1. rujna 2019. do 2. lipnja 2020. (trajanje povrede: 2 mjeseca 2 tjedna i 2 dana)
15. [...] u razdoblju od 1. rujna 2019. do 15. veljače 2020. (trajanje povrede: 5 mjeseci 2 tjedna)
16. [...] u razdoblju od 1. rujna 2019. do 11. travnja 2020. (trajanje povrede: 7 mjeseci 1 tjedan i 3 dana)
17. [...] u razdoblju od 1. svibnja 2020. od 31. svibnja 2020. (trajanje povrede: 1 mjesec)
18. [...] u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 29. veljače 2020. (trajanje povrede: 2 mjeseca).

I.III. Za pruženu uslugu organiziranja otkupa sirovog mlijeka nije izdao račune u skladu s poreznim propisima te je na taj način postupio protivno odredbi članka 7. stavka 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 2. ZNTP-a, pri čemu opisana povreda traje u razdoblju od zadnjega dana u svakom mjesecu u kojem je usluga izvršena te traje i na dan donošenja ovoga rješenja, a nametnuta je dobavljačima:

1. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., pri čemu povreda traje od 31. siječnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
2. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u travnju 2020. i svibnju 2020., pri čemu povreda traje od 30. travnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
3. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., pri čemu povreda traje od 31. siječnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
4. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u svibnju 2020., pri čemu povreda traje od 31. svibnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
5. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u travnju 2020. i svibnju 2020., pri čemu povreda traje od 30. travnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
6. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u svibnju 2020., pri čemu povreda traje od 31. svibnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
7. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do ožujka 2020., pri čemu povreda od 31. siječnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
8. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u siječnju 2020. i veljači 2020., pri čemu povreda traje od 31. siječnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
9. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do ožujka 2020., pri čemu povreda od 31. siječnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja
10. [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u siječnju 2020., pri čemu povreda traje od 31. siječnja 2020., a traje na dan donošenja ovoga rješenja.

I.IV. Obračunavajući premiju, protivno odredbi članka 4. stavka 2. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, prema isporučenoj količini mlijeka u litrama, a ne u kilogramima, PIK je dobavljačima za isporučeno sirovo mlijeko obračunao i isplatio niži iznos od onoga kojeg bi dobili da je premiju obračunavao prema isporučenoj količini u kilogramima, kao je to bilo ugovoreno, čime je na netransparentan način umanjio vrijednosti isporučenog sirovog mlijeka standardne kvalitete te tako dobavljačima nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. stavka 1. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, a riječ je o dobavljačima:

[...], kojem je za mlijeko isporučeno u:

- siječnju 2020. isplaćena premija u iznosu 2.528,70 kuna, što je za 75,86 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- veljači 2020. isplaćena premija u iznosu 4.296,80 kuna, što je za 128,90 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- ožujku 2020. isplaćena premija u iznosu 4.032,40 kuna, što je za 120,97 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- travnju 2020. isplaćena premija u iznosu 2.704,20 kuna, što je za 81,13 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- svibnju 2020. isplaćena premija u iznosu 2.592,90 kuna, što je za 77,79 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima

[...] (OPG), kojem je za mlijeko isporučeno u:

- siječnju 2020. isplaćena premija u iznosu 1.920,00 kuna, što je za 57,60 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- veljači 2020. isplaćena premija u iznosu 2.100,00 kuna, što je za 63,00 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- ožujku 2020. isplaćena premija u iznosu 2.352,00 kuna, što je za 70,56 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima

- travnju 2020. isplaćena premija u iznosu 2.536,50 kuna, što je za 76,09 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - svibnju 2020. isplaćena premija u iznosu 2.022,00 kuna, što je za 60,66 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- [...], vl. [...], kojem je za mlijeko isporučeno u:
- siječnju 2020. isplaćena premija u iznosu 733,60kuna, što je za 22,01 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - veljači 2020. isplaćena premija u iznosu 935,80kuna, što je za 28,07 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - ožujku 2020. isplaćena premija u iznosu 1.534,80 kuna, što je za 46,04 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - travnju 2020. isplaćena premija u iznosu 1.914,00 kuna, što je za 57,42 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - svibnju 2020. isplaćena premija u iznosu 1.929,60 kuna, što je za 57,89 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- [...], vl. [...], kojem je za mlijeko isporučeno u:
- siječnju 2020. isplaćena premija u iznosu 6.255,60 kuna, što je za 187,67 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - veljači 2020. isplaćena premija u iznosu 4.551,50 kuna, što je za 136,55 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - ožujku 2020. isplaćena premija u iznosu 6.717,60 kuna, što je za 201,53 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - travnju 2020. isplaćena premija u iznosu 6.444,00 kuna, što je za 193,32 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - svibnju 2020. isplaćena premija u iznosu 5.564,40 kuna, što je za 166,93 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- [...] (OPG), kojem je za mlijeko isporučeno u:
- siječnju 2020. isplaćena premija u iznosu 199,10 kuna, što je za 5,97 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - veljači 2020. isplaćena premija u iznosu 192,40 kuna, što je za 5,44 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - ožujku 2020. isplaćena premija u iznosu 238,30 kuna, što je za 2,56 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - travnju 2020. isplaćena premija u iznosu 181,30kuna, što je za 25,97 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - svibnju 2020. isplaćena premija u iznosu 85,30 kuna, što je za 21,17 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
- [...] (OPG), kojem je za mlijeko isporučeno u:
- siječnju 2020. isplaćena premija u iznosu 865,80 kuna, što je za 25,97 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - veljači 2020. isplaćena premija u iznosu 705,60 kuna, što je za 21,17 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - ožujku 2020. isplaćena premija u iznosu 778,20 kuna, što je za 23,35 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima
 - travnju 2020. isplaćena premija u iznosu 767,80 kuna, što je za 23,03 kuna manje, nego što bi mu bilo isplaćeno da se obračun obavljao u kilogramima,

pri čemu opisane povrede traju: od 3. veljače 2020. za mlijeko isporučeno u siječnju 2020.; od 3. ožujka 2020. za mlijeko isporučeno u veljači 2020.; od 3. travnja 2020. za mlijeko isporučeno u ožujku 2020.; od 5. svibnja 2020. za mlijeko isporučeno u travnju 2020.; te od 3. lipnja 2020. za mlijeko isporučeno u svibnju 2020., a traju i na dan donošenja ovoga rješenja.

I.V. U razdoblju od 5. ožujka 2020. do 21. srpnja 2020., za sirovo mlijeko isporučeno u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., izvršavao plaćanja devetnaestero svojih dobavljača mlijeka u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu

trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 9. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a i to za plaćanje po sljedećim otkupnim blokovima i računima:

1. račun 6-VP-20 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 29.776,74 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., plaćen je 1. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 46 dana
2. račun 69/2/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 11.079,99 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., plaćen je 1. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 46 dana
3. račun 2/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 27.057,67 kuna, za mlijeko predano u veljače 2020., plaćen je 1. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 44 dana
4. račun 2-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.817,94 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
5. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 2.139,02 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, izvršeno je 7. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
6. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 645,11 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, izvršeno je 7. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
7. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 657,08 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, izvršeno je 7. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
8. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.106,41 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, izvršeno je 7. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
9. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 447,30 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, izvršeno je 7. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
10. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 425,91 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, izvršeno je 7. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
11. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 422,04 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, izvršeno je 5. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 33 dana
12. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.896,61 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, izvršeno je 2. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 30 dana
13. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 669,47 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, izvršeno je 2. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 30 dana
14. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 92,82 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, izvršeno je 2. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 30 dana
15. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.561,61 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, izvršeno je 30. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
16. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 840,73 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, izvršeno je 30. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana;
17. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 615,84 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, izvršeno je 30. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
18. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 425,44 kuna za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, izvršeno je 30. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
19. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 349,12 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, izvršeno je 30. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana

20. račun 11/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 7.614,76 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., plaćen je 15. svibnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 27 dana
21. račun 93/2/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 12.652,01 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., plaćen je 9. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 25 dana
22. račun 6-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu 5.442,55 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., plaćen je 9. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 25 dana
23. račun 2-VP-20 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 22.993,86 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., plaćen je 15. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 24 dana
24. račun 12/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 7.922,90 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., plaćen je 9. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 20 dana
25. račun 1/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 32.362,60 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., plaćen je 17. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 19 dana
26. račun 3/1/1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 6.712,08 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., plaćen je 9. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
27. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.938,27 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, izvršeno je 21. srpnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
28. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 3.025,39 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, izvršeno je 21. srpnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
29. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 694,64 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, izvršeno je 21. srpnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
30. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 2.630,94 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, izvršeno je 21. srpnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
31. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 436,14 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, izvršeno je 21. srpnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
32. plaćanje dobavljačici [...] u iznosu od 529,94 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, izvršeno je 21. srpnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
33. račun 1/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 11.916,64 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., plaćen je 3. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 14 dana
34. račun 5/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 33.420,67 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., plaćen je 30. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana
35. račun 13/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 10.035,56 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., plaćen je 26. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana
36. račun 10-1-1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 19.363,46 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., plaćen je 21. svibnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana
37. račun 47/2/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 8.685,92 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., plaćen je 1. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana
38. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 2.410,65 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, izvršeno je 16. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana
39. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.315,69 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, izvršeno je 16. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana
40. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 707,00 kuna za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, izvršeno je 16. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana

41. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 229,41 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, izvršeno je 16. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana
42. račun 4/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 35.265,63 kuna, za mlijeko predano u ožujka 2020., plaćen je 9. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 11 dana
43. račun 4/1/1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 6.941,69 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., plaćen je 26. lipnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana
44. račun 4-1-1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu 17.166,21 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., plaćen je 8. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana
45. račun 1/1/1/2020 dobavljača [...] OPG, u iznosu 4.294,52 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., plaćen je 26. ožujka 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana
46. račun 4-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.588,42 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., plaćen je 26. ožujka 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana
47. račun 5-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.540,27 kuna, za mlijeko predano u veljače 2020., plaćen je 22. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana
48. račun 5-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.111,30 kuna, za mlijeko predano u veljače 2020., plaćen je 21. travnja 2020., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana.

II. Zabranjuje se PREHRAMBENO INDUSTRIJSKOM KOMBINATU dioničko društvo za proizvodnju, preradu i trgovinu, OIB 40174736344, sa sjedištem u Rijeci, Krešimirova 26, svako daljnje postupanje opisano u točki I. izreke ovoga rješenja, u odnosu na sve njegove dobavljače.

III. Nalaže se PREHRAMBENO INDUSTRIJSKOM KOMBINATU dioničko društvo za proizvodnju, preradu i trgovinu, OIB: 40174736344, sa sjedištem u Rijeci, Krešimirova 26, da Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja dostavi na uvid dokaze o plaćenju razlici za manje obračunatu premiju, zajedno s pripadajućim zateznim kamatama u odnosu na mjesečne isporuke dobavljača naznačenih u točki I.IV. izreka ovoga rješenja.

Rok izvršenja 4 (četiri) mjeseca od dana primitka ovoga rješenja.

IV. Za teške povrede ZNTP-a opisane u točki I. izreke ovoga rješenja, u skladu s odredbom članka 24. stavka 2. točke 1., točke 2. i točke 6. ZNTP-a, izriče se PREHRAMBENO INDUSTRIJSKOM KOMBINATU dioničko društvo za proizvodnju, preradu i trgovinu, OIB: 40174736344, sa sjedištem u Rijeci, Krešimirova 26, upravno-kaznena mjera u iznosu od:

- 100.000,00 (stotisuća) kuna.

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana izvršnosti ovog rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

V. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN), kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a je po službenoj dužnosti, a radi zaštite javnog interesa, na temelju odredbe članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09., izmjene i

dopune objavljene u „Narodnim novinama“, br. 110/21.; dalje u tekstu: ZUP) te u skladu s odredbama članaka 13. i 14. ZNTP-a, protiv prerađivača PREHRAMBENO INDUSTRIJSKI KOMBINAT dioničko društvo za proizvodnju, preradu i trgovinu, OIB: 40174736344, sa sjedištem u Rijeci, Krešimirova 26 (dalje u tekstu: PIK ili stranka) pokrenuo upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu sirovog mlijeka (dalje u tekstu: mlijeko ili sirovo mlijeko), dostavljajući mu obavijest o pokretanju upravnog postupka od 30. srpnja 2020. (dalje u tekstu: obavijest od 30. srpnja 2020.).

Potrebno je istaknuti kako je odredbom članka 23. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21., dalje u tekstu: ZID ZNTP) određeno je da će se postupci započeti do njegova stupanja na snagu nastaviti i dovršiti prema odredbama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17.). S obzirom na to da je predmetni upravni postupak pokrenut 30. srpnja 2020., dakle prije stupanja na snagu ZID ZNTP-a, postupak u ovoj upravnoj stvari nastaviti će se i dovršiti primjenom odredbi ZNTP-a.

Povod za pokretanje predmetnog postupka po službenoj dužnosti bila je anonimna predstava osoba neodređeno naznačenih kao „farmeri Istre, Like i Gorskog kotara“, od 25. svibnja 2020., zaprimljena u AZTN-u 1. lipnja 2020. (dalje u tekstu: predstavka od 1. lipnja 2020.), iz čijeg sadržaja u bitnom proizlazi da PIK iskorištava pregovaračku snagu namećući malim proizvođačima mlijeka iz Otočca, Senja, Brinja i Istre nepoštene trgovačke prakse na način da mjesecima ne plaća preuzeto mlijeko, ucjenjuje proizvođače lažnim laboratorijskim nalazima i prijeti prekidom ugovora, a ukazano je i da PIK uvozi mlijeko iz Slovenije i deklarira ga kao mlijeko s hrvatskih pašnjaka, pod znakom „Tonka“.

Opisani navodi ukazivali su, dakle, na to da PIK navodno, ne samo da svojim dobavljačima ne izvršava plaćanja u ZNTP-om propisanim rokovima od 30 dana od primitka mlijeka kao svježeg proizvoda, već ne obavlja plaćanja uopće, a s obzirom na to da su takvi propusti kvalificirani kao nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 11. točke 9. ZNTP-a, kao i na činjenicu da je bilo potrebno ispitati navode vezane uz navodne lažne laboratorijske nalaze i prijetnje jednostranim „prekidom“ ugovora, AZTN je u okviru neupravnog spisa KLASA: 034-034-08/20-04/015, ispitivao postoje li indicije da je PIK-a iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu nametao svojim dobavljačima nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a.

Stoga je AZTN, na temelju ovlasti iz odredbe članka 17. stavka 1. ZNTP-a, od PIK-a, u dva navrata, dopisima od 3. lipnja 2020. i 26. lipnja 2020. zatražio dostavu podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja vezanih uz opisanu predstavku.

Tako je na zahtjev AZTN-a od 3. lipnja 2020., PIK u okviru podneska od 17. lipnja 2020., zaprimljenog u AZTN-u 18. lipnja 2020. (dalje u tekstu: podnesak od 18. lipnja 2020.), iskazao da navode iz predstave smatra lažnim i zlonamjernim te naveo da nijedan od opisanih navoda u predstavi nije točan. Isto tako, naveo je da ne postoji nikakva povezana grupa farmera „Like, Gorskog kotara i Istre“, kao i da preuzeto mlijeko plaća u okviru dogovorenih rokova, te da ni jedan farmer nije u tom smislu uskraćen ili u povoljnijem položaju od ostalih.

Naveo je da laboratorijske analize mlijeka obavlja Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka (dalje u tekstu: SLKM) u Križevcima, a uzorci mlijeka se u navedeni laboratorij šalju tri puta mjesečno. PIK kvalitetu mlijeka dnevno provjerava u internom laboratoriju te do tada nije imao nikakvih primjedbi od strane farmera na izvršene analize.

Također, očitovao se da je PIK-ova proizvodnja, odnosno brand „Tonka“, izgrađen na domaćem mlijeku te da su sve količine koje se mogu nabaviti od domaćih farmera neophodne

za vlastitu proizvodnju. Odbacio je i tvrdnje iz predstavke da farmerima otkazuje ugovore ili da ih ucjenjuje.

Pojasnio je da mlijeko koje uvozi iz EU ([...] d.o.o., [...], [...] z.o.o., [...] z.o.o.. [...]) koristi za proizvodnju robne marke trgovačkih lanaca, kao i za proizvode koji nemaju znak „Mlijeko hrvatskih farmi“ (npr. svježi sir - rinfuzo, maslac i slično).

Ujedno, PIK je dostavio popis 234 kooperanata od kojih je u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020. otkupljivao mlijeko zajedno s podacima o količini mlijeka nabavljenog od svakog pojedinog dobavljača u spomenutom razdoblju. Isto tako, dostavio je i popis pet inozemnih dobavljača mlijeka te opis načina na koji se mlijeko otkupljuje od kooperanata kao i nacrt (tipskog) Ugovora o otkupu mlijeka s datumom 1. srpnja 2020.

Budući da je iz sadržaja anonimne predstavke proizlazilo da je riječ upravo o primarnim domaćim proizvođačima mlijeka, nakon prikupljenih podataka o PIK-ovim dobavljačima mlijeka, u svrhu daljnjeg ispitivanja navoda iz predstavke, na zahtjev AZTN-a od 26. lipnja 2020., u odnosu na 20 dobavljača – primarnih proizvođača mlijeka, odabranih metodom uzorka (a riječ je o uzorku od 8,54% primarnih proizvođača - dobavljača od kojih je u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020. otkupljivao mlijeko), PIK je 13. srpnja 2020. uz podnesak od 10. srpnja 2020. (dalje u tekstu: podnesak od 13. srpnja 2020.), dostavio dio tražene dokumentacije i to: 1) 18 ugovora sklopljenih s dobavljačima sirovog mlijeka, 2) obračune, kartice partnera i račune za mlijeko koje je 20 dobavljača mlijeka predalo PIK-u u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020.; kao i 3) analitičke kartice s podacima o datumu izdavanja računa dobavljača i datumu plaćanja dobavljaču od strane PIK-a za razdoblje od 1. siječnja 2020. do 30. lipnja 2020., kada je zahtjev AZTN-a primljen u PIK-u.

Pritom, u odnosu na dobavljače [...] i [...] dostavljeno je pojašnjenje o tome da ti dobavljači više ne predaju mlijeko PIK-u. Isto tako, PIK za dio dobavljača nije dostavio tražene račune, pojašnjavajući pri tome da račun za travanj 2020. dobavljača [...] te za svibanj 2020. dobavljača OPG [...] nisu dostavljeni, jer navedeni dobavljači te račune još nisu dostavili PIK-u.

Također, PIK je u tom podnesku pojasnio da dobavljači [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] ne dostavljaju račune, jer nisu porezni obveznici te se knjigovodstveno evidentiraju skupno pod otkupnim stanicama. U odnosu na te dobavljače dostavljeni su obračuni PIK-a, kartice dobavljača za razdoblje od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020. te kartice otkupnih stanica Brinje, Švica, Smiljan i Istra, te fotokopije izvoda Erste banke d.d. iz kojih je moguće utvrditi datum plaćanja dobavljaču po pojedinom obračunu.

Pored iznesenoga, PIK je propustio dostaviti i cjenike, odnosno „*interni Cjenik PJ Mljekara od lipnja 2020.g*“, koji bi trebao biti u prilogu dostavljenih ugovora, kao njegov sastavni dio (članak 4. svakog od dostavljenih Ugovora o otkupu mlijeka), kao i važeću Odluku o sudjelovanju u trošku otkupa, kao jednog od dokumenata koji bi trebao činiti sastavni dio ugovorne dokumentacije na temelju koje PIK posluje s dobavljačima mlijeka.

Nakon preliminarnih ispitivanja, AZTN je utvrdio kako postoje indicije da je PIK, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu nametnuo nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima mlijeka.

Naime, na temelju sadržaja dostavljenih Ugovora o otkupu mlijeka, kao i relevantnog godišnjeg financijskog izvješća PIK-a, moguće je zaključiti da se PIK, u svakom od tih poslovnih odnosa nalazi u ulozi otkupljiivača i/ili prerađivača sirovoga mlijeka u smislu ZNTP-a.

ZNTP, kao prisilan propis kojim se štite poštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, propisao je obveznu pisanu formu ugovora između otkupljiivača i/ili prerađivača i dobavljača

poljoprivrednih prehrambenih proizvoda, kao i minimalni obvezni sadržaj tih ugovora (članak 5. stavka 1. ZNTP-a). U tom smislu, ugovor između otkupljivača i/ili prerađivača i dobavljača mora sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o: 1) cijeni proizvoda ili o načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, 2) kvaliteti i vrsti proizvoda koji se isporučuje otkupljivaču i/ili prerađivaču, 3) uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog proizvoda, s tim da rok plaćanja ne može biti dulji od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, odnosno ne dulji od 30 dana, ako je predmet isporuke svježi poljoprivredni ili prehrambeni proizvod, 4) uvjetima i rokovima isporuke proizvoda, 5) mjestu isporuke proizvoda te 6) trajanju ugovora.

ZNTP propisuje i tri iznimke od opisane obveze da ugovor mora biti u pisanom obliku i sadržavati sve navedene bitne sastojke i to: 1) kada primarni proizvođač prihvati narudžbu otkupljivača i/ili prerađivača na temelju njegovih javno objavljenih uvjeta koji su obvezujući i koji se prilažu otkupnom bloku te sadrže sve bitne sastojke, odnosno nužni sadržaj pisanog ugovora, osim odredbe o trajanju ugovora; 2) kada proizvođač i otkupljivač imaju sklopljen ugovor o zajedničkoj proizvodnji koji u sebi sadržava sve nužne elemente pisanog ugovora navedene u članku 5. stavku 1. ZNTP-a te 3) ako proizvođač isporučuje proizvod otkupljivaču koji je zadruga, čiji je on član, ako statut te zadruge ili pravila i odluke u pisanom obliku, utvrđeni u statutu ili izvedeni iz njega, sadržavaju odredbe koje su po sadržaju u skladu s odredbama koje članak 5. stavak 1. ZNTP-a propisuje kao bitni sadržaj ugovora, koji je nužan da bi ugovor bio valjan.

Iz financijske dokumentacije koja se odnosi na poslovanje PIK-a s dobavljačima mlijeka [...], OIB: [...], [...], Vratnik, i [...], OIB: [...], [...], Otočac, proizlazi da je od tih dobavljača PIK otkupljivao mlijeko tijekom 2020. i to od [...] u siječnju 2020., veljači 2020. i ožujku 2020., a od [...] u siječnju 2020. Usprkos zahtjevu AZTN-a, PIK nije dostavio tražene ugovore, uz obrazloženje da od tih dobavljača više ne otkupljuje mlijeko.

Bez obzira na to otkupljuje li PIK od dobavljača [...] i [...] još uvijek mlijeko ili ne, evidentno je kako je njihovo mlijeko otkupljivao u dijelu 2020. Isto tako, PIK nije ukazao na to da bi njegov poslovni odnos sa svakim od tih dobavljača bio uređen na temelju nekog od drugih dopuštenih pravnih temelja iz članka 5. stavaka od 3. do 4. ZNTP-a.

Stoga, nedostavljanje traženih ugovora je upućivalo na postojanje vjerojatnosti da PIK u razdobljima otkupa mlijeka od tih dobavljača, s njima nije poslovao na temelju ugovora u pisanom obliku ili na temelju druge odgovarajuće dokumentacije, što je predstavljalo indicije da je PIK postupao protivno odredbama članka 5. ZNTP-a te na taj način dobavljačima [...] i [...], nametnuo nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

AZTN je svojim dopisom od 26. lipnja 2020. zatražio dostavu ugovora/sporazuma, svih dodataka i priloga tim ugovorima/sporazumima, kao i opće uvjete poslovanja i svu drugu popratnu dokumentaciju na temelju koje PIK posluje sa svojih 20 (metodom uzorka odabranih) dobavljača sirovog mlijeka.

Uvidom u sadržaj 18 ugovora o otkupu mlijeka dostavljenih uz podnesak PIK-a od 13. srpnja 2020., ustanovljeno je kako on s dobavljačima posluje na temelju ugovora istovrsnog sadržaja u kojima se mijenja samo podatak o minimalnoj dnevnoj količini mlijeka koju PIK otkupljuje od svakog pojedinog dobavljača te podatak o cjeniku koji bi se trebao primjenjivati u pojedinom ugovornom odnosu, odnosno riječ je o tipskim ugovorima kako slijedi: 1) Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...] 20, [...], 2) Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...], Ličko Lešće, 3) Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020., sklopljen s [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Čavle, 4) Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020., sklopljen s [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Cerovlje, 5) Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, 6) Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, 7) Ugovor o

otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...], Buzet, 8) Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...], Boljun, 9) Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020., sklopljen sa [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, 10) Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...], Smiljan, 11) Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020., sklopljen s [...] (OPG), OIB: [...], [...], Klanac, 12) Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020., sklopljen s [...], OIB: [...], [...], Smiljan, 13) Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020., sklopljen sa [...], OIB: [...], [...], [...], 14) Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020., sklopljen s [...], OIB: [...], [...], Ogulin, 15) Ugovor o otkupu mlijeka od 15. veljače 2020., sklopljen s [...], OIB: [...], [...], Brinje, 16) Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020., sklopljen s [...], OIB: [...], [...], Križpolje, 17) Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020., sklopljen s [...], OIB: [...], [...], Perušić, 18) Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020., sklopljen s [...], OIB: [...], [...], Perušić.

Iz odredbe članka 4. stavka 1. svakog od dostavljenih (tipskih) ugovora o otkupu mlijeka koji nose datum do lipnja 2020., proizlazi da će PIK isplaćivati po cijenama u skladu s „*internim Cjenikom PJ Mljekara od siječnja 2020.g., koji se nalazi u prilogu ovog ugovora i čini njegov sastavni dio*“ (op. cit.), dok iz odredbe članka 4. stavka 1. ugovora o otkupu mlijeka koji nose datum nakon lipnja 2020., proizlazi da će PIK isplaćivati mlijeko po cijenama u skladu s „*internim Cjenikom PJ Mljekara od lipnja 2020.g., koji se nalazi u prilogu ovog ugovora i čini njegov sastavni dio*“ (op. cit.).

Unatoč zahtjevu AZTN-a te upozorenju na posljedice za nepostupanje po tom zahtjevu u smislu odredbe članka 17. stavka 3. ZNTP-a, PIK je propustio dostaviti cjenike, koji su prema citiranim člancima ugovora o otkupu mlijeka trebali činiti sastavni dio ugovora, što je upućivalo na to da takvi ili bilo kakvi drugi prilozi ne postoje. Kako je odredba o cijeni i/ili načinu određivanja ili izračuna cijene poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda bitan sastojak ugovora, nepostojanje takve odredbe, bilo kao integralnog dijela ugovora ili njegovog dodatka, ukazuje na postojanje indicije da 18 ugovora koje je PIK dostavio uz podnesak od 13. srpnja 2020., nisu sastavljeni u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, odnosno upućuju na postojanje indicija da je PIK nametnuo nepoštene trgovačke prakse iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Uz izneseno, AZTN ukazuje da je odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a, propisano da nepoštena trgovačka praksa predstavlja izvršenje roka plaćanja dobavljaču duljeg od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno duljeg od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke.

Sirovo mlijeko je svjež proizvod u smislu odredbe članka 2. točke d) ZNTP-a, što znači da rokovi plaćanja ne mogu biti ni ugovoreni, ni izvršeni u rokovima duljim od 30 dana od primitka tog svježeg proizvoda – mlijeka.

Člankom 4. stavkom 5. svakog od 18 dostavljenih Ugovora o otkupu mlijeka određeno je da se PIK obvezuje plaćanja izvršiti u roku od 30 dana od ukupne isporuke mlijeka na mjesečnoj bazi.

Iz dostavljene financijske dokumentacije proizlazilo je kako je u odnosu na promatranih, odnosno metodom uzorka odabranih 20 dobavljača, plaćanje za isporučeno mlijeko izvršeno izvan roka propisanog ZNTP-om, što je predstavljalo indiciju da je prekoračenjem rokova plaćanja, PIK tim svojim dobavljačima mlijeka, nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, u vezi s člankom 11. točkom 9. ZNTP-a.

Slijedom iznesenog, a s obzirom na činjenicu postojanja opisanih indicija, AZTN je protiv PIK-a, po službenoj dužnosti pokrenuo upravni postupak u smislu odredbi ZNTP-a, u okviru kojeg je bilo potrebno utvrditi je li PIK nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbi ZNTP-a dobavljačima sirovog mlijeka, na način da s njima posluje izvan propisane forme i bez

bitnih sastojaka ugovora propisanih odredbama članka 5. ZNTP-a te jesu li plaćanja za isporučeno mlijeko izvršavana izvan ZNTP-om propisanog roka od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke. Kako se upravni postupak u smislu odredbi ZNTP-a vodi po službenoj dužnosti radi zaštite javnog interesa, AZTN je ispitivao sve elemente i sadržaj poslovnih odnosa PIK-a s njegovim dobavljačima sirovog mlijeka (odabranih metodom uzorka), kako u kontekstu usklađenosti ugovora i ugovorne dokumentacije s odredbama ZNTP-a, tako i u odnosu na realizaciju tih ugovora, odnosno općenito načina poslovanja, na što je AZTN upozorio stranku u obavijesti od 30. srpnja 2020.

1. Utvrđivanje visine ukupnog godišnjeg prihoda trgovca

S obzirom na to da nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima može nametnuti samo trgovac, otkupljivač i/ili prerađivač koji iskorištava značajnu pregovaračku snagu, utvrđivanje postojanja značajne pregovaračke snage u smislu ZNTP-a predstavlja zakonsku pretpostavku za vođenje postupka utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno - kaznene mjere u pojedinačnim predmetima.

Smatra se da značajnu pregovaračku snagu ima trgovac čiji ukupni godišnji prihod, zajedno s ukupnim godišnjim prihodom s njim povezanih društava, prema posljednjem predanom godišnjem financijskom izvješću prelazi 100.000.000,00 kuna, pri čemu se ne uračunavaju prihodi ostvareni njihovom međusobnom prodajom robe, odnosno pružanjem usluga, dok za otkupljivača i/ili prerađivača taj prag, odnosno na istovrstan način utvrđeni prihodi za te kategorije adresata ZNTP-a, mora prelaziti iznos od 50.000.000,00 kuna (članak 3. ZNTP-a; dalje u tekstu: prihodovni cenzus).

Člankom 2. točkom l) ZNTP-a prihodi su definirani kao ukupni prihodi odnosno primici otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovaca i njihovih povezanih društava ostvareni u Republici Hrvatskoj i iskazani na posljednjem predanom financijskom izvješću. Iz definicije povezanih društava iz članka 2. točke k) ZNTP-a, proizlazi kako je riječ o samostalnim društvima koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao društvo koje u drugom društvu ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, ovisno i vladajuće društvo, društvo koncerna, društva s uzajamnim udjelima i društva povezana poduzetničkim ugovorima u skladu s propisima o trgovačkim društvima i propisima o računovodstvu.

ZNTP se primjenjuje na svaki konkretan poslovni odnos otkupljivača i/ili prerađivača s njegovim dobavljačem, koji udovoljava kriterijima iz ZNTP-a, dakle, da je riječ o fizičkoj ili pravnoj osobi, koja u promatranom odnosu kupuje i/ili prerađuje poljoprivredne ili prehrambene proizvode, pri čemu je svrha kupnje tih proizvoda, odnosno prerađenih proizvoda, prodaja trgovcu te da ta osoba, zajedno sa svojim povezanim društvima ostvaruje ukupni godišnji prihod utvrđen člankom 3. stavkom 3. i/ili 4. ZNTP-a pri, čemu se ne uračunava prihod ostvaren prodajom robe odnosno pružanjem usluga između povezanih osoba (društava unutar grupe) (članak 3. stavak 5. ZNTP-a).

Kako bi utvrdio ostvaruje li PIK prihode, koji bi ga činili otkupljivačem i/ili prerađivačem na kojeg se primjenjuju odredbe ZNTP, te slijedno tome, može li se i voditi upravni postupak za utvrđivanje iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, AZTN je izvršio uvid u sudski registar elektroničkim putem, kao i u Registar godišnjih financijskih izvještaja.

Uvidom u posljednje predano godišnje financijsko izvješće (dalje u tekstu: GFI) u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka, odnosno uvidom u GFI za 2019., utvrđeno je da je PIK u toj godini ostvario ukupne prihode u iznosu 117.752.586,00 kuna. Uvidom u račun dobiti i

gubitka utvrđeno je da PIK nije iskazao prihode koje je ostvario u odnosima s povezanim osobama odnosno u odnosima s poduzetnicima unutar grupe.

Na temelju navedenih podataka o ostvarenim ukupnim godišnjim prihodima za 2019. (kao posljednjem predanom GFI PIK-a u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka), kao i na temelju podataka i dokumentacije prikupljene tijekom ovoga upravnog postupka, utvrđeno je da se u poslovnim odnosima s (u ovom postupku promatranim) primarnim proizvođačima mlijeka nalazi u ulozi prerađivača sirovog mlijeka u smislu ZNTP-a.

Tijekom ovoga upravnog postupka, objavljena su GFI za 2020. i GFI za 2021., a na temelju podataka iz tih izvještaja, utvrđeno je da je PIK u 2020. ostvario ukupne prihode u iznosu 144.008.278,00 kuna te da ni u toj godini nije iskazao prihode ostvarene u odnosima poduzetnicima unutar grupe (uvid u račun dobiti i gubitka), dok je u 2021. ostvario ukupne prihode u iznosu 123.697.395,00 kuna te da ni u toj godini nije iskazao prihode ostvarene u odnosima poduzetnicima unutar grupe (uvid u račun dobiti i gubitka).

Iako PIK samostalno ostvaruje prihode, koji bi ga nesporno činili i trgovcem i otkupljivačem i prerađivačem u smislu odredbi članka 3. ZNTP-a, AZTN je ispitujući podatke o povezanim društvima, uvidom bilješku 1.a.iii. – Značajne računovodstvene politike – podaci o subjektu - vlasnička struktura, sadržani u GFI PIK-a za 2019., utvrdio da je društvo PIK - ESOP d.o.o. imatelj 28,85% dionica PIK-a. Iz bilješke 18.a. – Upravljanje kapitalom – upravljanje kapitalom – opće proizlazi da je PIK ESOP d.o.o. društvo osnovano posebno u svrhu ostvarivanja plana radničkog dioničarstva. Također, iz bilješke 6.b. – Ulaganja u pridružena društva – ulaganje u ESOP, proizlazi da je PIK član društva PIK ESOP d.o.o. u vrijednosti mjereno po trošku ulaganja sa udjelom od 23,46%. Uvidom u račun dobiti i gubitka za 2019. utvrđeno je da je PIK – ESOP d.o.o. u toj godini ostvario ukupne prihode u iznosu 55.501,00 kuna, dok je iz računa dobiti i gubitka za 2020. te 2021. utvrđeno da je u tim godinama ostvario prihode u iznosu 48.780,00 kuna u 2020. te 233.561,00 kuna u 2021.

Zaključno, s obzirom na to da je ukupni prihod PIK-a i s njim povezanog društva PIK – ESOP d.o.o., prema zadnjim predanim GFI u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka (30. srpnja 2020.), a riječ je dakle o GFI za 2019., ali i za 2020., kao godini u kojoj je, prema utvrđenjima AZTN-a iz ovoga postupka, iskoristivajući značajnu pregovaračku snagu nametnuo svojim dobavljačima više nepoštenih trgovačkih praksi, prelazio iznos od 50.000.000,00 kuna, nesporno je utvrđeno kako je PIK ispunjavao kriterije iz članka 3. stavka 3., 4. i 5. ZNTP-a, što ga je činilo otkupljivačem i/ili prerađivačem sa značajnom pregovaračkom snagom u smislu ZNTP-a, ne samo u trenutku pokretanja ovoga upravnog postupka i počinjenja utvrđenih povreda, već i tijekom cjelokupnog njegovog trajanja.

2. Ispitni postupak - pribavljanje podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja te usmena rasprava

U okviru ispitnog postupka, AZTN je od PIK-a prikupljao podatke, dokumentaciju i pisana pojašnjenja, na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a te održao usmenu raspravu 15. prosinca 2020., u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a.

U tom smislu, AZTN je analizirao podatke i dokumentaciju dostavljenu uz podneske PIK-a, zaprimljene 18. lipnja 2020. i 13. srpnja 2020. u okviru neupravnog postupku KLASA: 034-08/20-04/015, koji preneseni i čine sastavni dio spisa upravnog predmeta te u upravnom postupku KLASA: UP/I 034-03/20-04/003, podatke i dokumentaciju zaprimljene 24. kolovoza 2020., 9. studenoga 2020. i 4. siječnja 2021., kao i izjave stranke s usmene rasprave održane 15. prosinca 2020.

PIK, kao stranka protiv koje je pokrenut upravni postupak po službenoj dužnosti 30. srpnja 2020., nije iskoristio mogućnost i pravo da u roku od 40 dana od dana pokretanja upravnog postupka radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, predloži preuzimanje obveze izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokove u kojima će to učiniti kako bi se otklonile nepoštene trgovačke prakse, u smislu odredbe članka 18. stavka 1. ZNTP-a.

2.1. Podnesci – dostava podatka dokumentacije i pisanih pojašnjenja

Dokumentacija, podaci i pojašnjenja koje je PIK dostavio uz podneske od 8. lipnja 2020. i 13. srpnja 2020., na temelju zahtjeva AZTN-a od 3. lipnja 2020. i 26. lipnja 2020. u okviru neupravnog postupka KLASA: 034-08/20-04/015, a koji čine sastavni dio spisa ovoga upravnog predmeta, detaljno su opisani u uvodu obrazloženja ovoga rješenja.

Na zahtjev AZTN-a, dostavljen u okviru obavijesti o pokretanju upravnog postupka od 30. srpnja 2020., PIK je otvorenom roku, uz podnesak od 20. kolovoza 2020., zaprimljen u AZTN-u 24. kolovoza 2020. (dalje u tekstu: podnesak od 24. kolovoza 2020.) dostavio:

1) Ugovore o otkupu mlijeka s priložima na temelju kojih je poslovaio do sklapanja ugovora dostavljenih uz podnesak od 13. srpnja 2020. s dobavljačima: (1) [...] (OPG), OIB: [...], [...] 20, [...] (od 1. ožujka 2019.), (2) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Ličko Lešće (od 1. ožujka 2019.), (3) [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Čavle (od 01. ožujka 2019.), (4) [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Cerovlje (od 1. ožujka 2018.), (5) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin (od 1. ožujka 2019.), (6) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin (od 1. ožujka 2019.), (7) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Buzet (od 1. ožujka 2018.), (8) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Boljun (od 1. ožujka 2019.), (9) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin (od 1. ožujka 2019.), (10) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Smiljan (od 1. ožujka 2019., s tim da je ugovor prebačen na sina [...]), (11) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Klanac (od 1. ožujka 2019.), (12) [...], OIB: [...], [...], Smiljan (od 1. ožujka 2019.), (13) [...], OIB: [...], Hrv. Polje 15, [...] (od 15. listopada 2019.), (14) [...], OIB: [...], [...], Ogulin (od 2. lipnja 2020., kada je s tim dobavljačem započela suradnja), (15) [...], OIB: [...], [...], Brinje (od 1. ožujka 2019.), (16) [...], OIB: [...], [...], Križpolje (od 2. lipnja 2020.), (17) [...], OIB: [...], [...], Perušić (od 1. ožujka 2019.), (18) [...], OIB: [...], [...], Perušić (od 2. lipnja 2020., kada je s tom dobavljačicom započela suradnja), (19) [...], OIB: [...], Crni Kal 11A, Vratnik (od 15. listopada 2019.), (20) [...], OIB: [...], [...], Otočac (od 15. listopada 2019.), pri čemu je u prilogu svakog od ugovora dostavila cjenik, a uz neke i odluku o troškovima otkupa.

2) interni Cjenik od siječnja 2020. i Cjenik od lipnja 2020., za koje tvrdi da su dostavljeni dobavljačima uz ugovore,

3) Odluku o troškovima otkupa od 2. siječnja 2018.

4) Podatke o tome da je u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020. PIK u više navrata zatražio dodatno uzorkovanje mlijeka u odnosu na dobavljače mlijeka, i to:

- za područje Brinja u odnosu na dobavljačice: [...] (01/2020), [...] (01/2020), [...] (02/2020 i 03/2020), [...] (02/2020), [...] (02/2020), [...] (03/2020)
- za područje Otočca u odnosu na dobavljače: [...] (01/2020, 02/2020 i 3/2020), [...] (01/2020), [...] (01/2020, 02/2020 i 03/2020), [...] (01/2020), [...] (01/2020 i 02/2020), [...] (02/2020 i 03/2020), [...] OPG (03/2020), [...] (03/2020),
- za područje Senja u odnosu na dobavljačice: [...] (01/2020 i 03/2020), [...] (01/2020, 02/2020 i 03/2020), [...] (03/2020)

5) izvratke/izvode o stanju i prometu po transakcijskom računu PIK-a, kao dokaz o plaćanju računa dobavljača: [...] (OPG) br. 14-VP-20; [...], vl. [...] br. 142/2/1; [...] (OPG) br. 14/1/1, [...] (OPG) br. 5/1/1/2020, [...] (OPG) br. 9-1-1; [...] (OPG) br. 9-1-1; [...] (OPG) br. 7/2020; [...] (OPG) 8-1-1, a isto tako i izvode prometa po računu, kao dokaz o izvršenom plaćanju mlijeka isporučenog u svibnju 2020. dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...] i [...].

6) račune-otpremnice dobavljača: [...], R-2 broj: 15-1-1/2020, od 4. kolovoza 2020., za mlijeko isporučeno u svibnju 2020 te obračun 05-2020 [...], vl. „[...] R-2 broj: 116/2/1, s obračunom 04/2020 te [...], vl. [...] račun-otpremnica broj 6/1/1 od 31. svibnja 2020., s obračunom 05/2020

7) umjesto traženog dokumenta na temelju kojeg obavlja plaćanja dobavljačima koji nisu u sustavu PDV-a, stranka je dostavila mljekarske listove s podacima o preuzetim količinama mlijeka po pojedinim linijama isporuke za siječanj 2020., veljaču 2020., ožujak 2020., travanj 2020. i svibanj 2020.

Pored dostavljene dokumentacije, PIK je dao pojašnjenja vezana uz ugovore sklopljene s dobavljačima mlijeka, organizaciji prijevoza, troškovima otkupa definiranim odlukom ili ugovorom, mjestu isporuke, participaciji dobavljača u troškovima sakupljanja mlijeka, načinu utvrđivanja i kontroli kvalitete mlijeka, financijskim dokumentima na temelju kojih obavlja plaćanja dobavljačima (proizvođačima) koji nisu u sustavu PDV-a, kao i o rokovima u kojima izdaje obračun isporučenog mlijeka.

S obzirom na to da je u ovom upravnom postupku bilo potrebno razjasniti dodatna pitanja, vezana uz način poslovanja PIK-a s dobavljačima mlijeka, na zahtjev AZTN-a od 28. listopada 2020., PIK je u otvorenom roku, 9. studenoga 2020., uz podnesak od istoga datuma, dostavio traženu dokumentaciju i to:

1) Pregled ulaznih računa iz računovodstvene glavne knjige iz sustava PIK-a s podatkom o primitku računa za dobavljače: [...] (2-VP-20, 6-VP-20, 10-VP-20, 11-VP-20 i 14-VP-20), [...] (4-1-1/2020, 10-1-1/2020, 11-1-1/2020 i 12-1-1/2020), [...], vl. [...] (47/21/, 69/2/1, 93/2/1 i 142/2/1), [...], vl. [...] (1/1/1), [...], OPG (1/1/1/2020, 2/1/1/2020, 3/1/1/2020, 4/1/1/2020 i 5/1/1/2020), [...], OPG (2-1-1, 5-1-1, 6-1-1, 8-1-1 i 9-1-1), [...], OPG (4-1-1, 5-1-1, 6-1-1, 7-1-1 i 9-1-1), [...], OPG (6/2020 i 7/2020) i [...], OPG (6-1-1 i 8-1-1)

2) potvrde o plaćanju računa izdanih 2020. dobavljačima: [...], OPG (broj: 15-1-1/2020), [...], vl. [...] (broj: 116/2/1), [...], vl. [...] (broj: 6/1/1)

3) Podatke o tome na koju liniju za prikupljanje mlijeka su u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020. mlijeko isporučivali dobavljači: [...] (OPG), OPG [...], [...], vl. [...], [...], vl. [...], [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...]

4) Podatke o tome da je u svibnju 2020. ukupno 99 dobavljača isporučivalo mlijeko na liniji Brinje, da na toj liniji prikupljanje i prijevoz obavlja jedan prijevoznik: [...], vlasnik [...] obrta za prijevoz i usluge, Brinje, koji je u svibnju 2020. za uslugu prijevoza naplatio u iznosu od 48.448,88 kuna s PDV-om, a kao dokaz dostavljeni su računi toga prijevoznika (broj 9/1/1 i 10/1/1, oba od 12. lipnja 2020.)

5) Na zahtjev AZTN-a da se očituje o tome na temelju kojeg financijskog dokumenta (račun/otkupni blok/drugi financijski dokument) PIK obavlja plaćanja za isporučeno mlijeko desetorici poimence navedenih dobavljača i to [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], stranka je dostavila skupne obračune mlijeka za siječanj 2020., veljaču 2020., ožujak 2020., travanj 2020. i svibanj 2020. za više dobavljača s podacima o isporučenim količinama mlijeka po pojedinom dobavljaču, naznačenom imenom, prezimenom i šifrom.

6) Podatke o točnom datumu u pojedinom mjesecu kada su rezultati kontrole kvalitete mlijeka izvršene od strane SLKM-a bili dostupni PIK-u d.d., a u odnosu na mlijeko koje su dobavljači isporučili PIK-u u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020.

7) Na zahtjev AZTN-a da dostavi račune za 14 poimence navedenih dobavljača mlijeka, koje im je PIK izdao na ime troškova organiziranog otkupa mlijeka, stranka je dostavila fakture usluge za dobavljače: [...] OPG (faktura usluge br. 44-490-36-20 od 29. veljače 2020.), [...] OPG (Faktura usluge br. 44-490-8-20 od 31. siječnja 2020., br.44-490-40-20 od 29. veljače 2020., br. 44-490-66-20 od 31. ožujka 2020., br. 44-490-88-20 od 30. travnja 2020., br. 44-490-114-20 od 31. svibnja 2020.), [...] OPG (Faktura usluge br. 44-490-96-20 od 30. travnja 2020. i br. 44-490-121-20 od 31. svibnja 2020.), [...] OPG (Faktura usluge br. 44-490-95-20 od 30. travnja 2020. i br. 44-490-120-20 od 31. svibnja 2020.), dok je za dobavljače [...] (za svibanj 2020.), [...] (za svibanj 2020.), [...] (za siječanj 2020., veljaču 2020. i ožujak 2020.), [...] (za siječanj 2020. i veljaču 2020.), [...] (za siječanj 2020., veljaču 2020. i ožujak 2020.), [...]

(za siječanj 2020.), [...] (za siječanj 2020., veljaču 2020., ožujak 2020., travanj 2020. i svibanj 2020.), [...] (za travanj 2020. i svibanj 2020.), [...] (za siječanj 2020., veljaču 2020., ožujak 2020., travanj 2020. i svibanj 2020.), [...] (za travanj 2020. i svibanj 2020.), dostavila obračune, bez naznake datuma njegova izdavanja i bez naznake datuma dospjeća obveze.

Također, u tom je podnesku dao pojašnjenja vezana uz Odluku PIK-a od 2. siječnja 2018., o trošku otkupa za dobavljače koji otkupljuju količine veće od 2.000 litara mlijeka mjesečno, dodatno pojašnjenje o organizaciji i troškovima prijevoza mlijeka, uključujući pojašnjenje vezano uz otkup mlijeka od dobavljača [...].

Nakon provedene usmene rasprave, održane 15. prosinca 2020., na kojoj je AZTN zaključkom pozvao stranku da, u skladu s odredbama članka 17. stavaka 1. ZNTP-a te uz pripadajuća upozorenja iz članka 17. stavaka 3. istoga Zakona, dostavi dodatnu dokumentaciju pojašnjenja i očitovanja, stranka je u otvorenom roku, uz podnesak od 31. prosinca 2020., zaprimljen u AZTN-u 4. siječnja 2021. (dalje u tekstu: podnesak od 4. siječnja 2021.), dostavila traženu dokumentaciju i to pojašnjenja vezana uz prestanak poslovnog odnosa s dobavljačima [...] i [...], utvrđivanja kakvoće mlijeka, troškovima organiziranog otkupa mlijeka troškovima naplaćenim dobavljačima [...] i [...], načinu obračuna mlijeka za dobavljače koji nisu u sustavu PDV-a te izdavanja financijskog dokumenta za te dobavljače. Također, dostavila je i očitovanje o navodima [...] uz pojašnjenje o njihovom poslovnom odnosu. Od dokumentacije, PIK je dostavio obračune broj 06-2019, 07-2019, 08-2019, 09-2019, 10-2019, 11-2019, 12-2019, za dobavljača [...], fakture usluge br. 44-490-468-19, izdane „raznim kupcima mljekare“ za otkupno područje Švica: broj: 468/140044/4490 od 8. siječnja 2020., 429/140044/4490 od 5. prosinca 2019., 422/140044/4490 od 6. studenoga 2019., 405/140044/4490 od 7. listopada 2019., 354/140044/4490 od 6. rujna 2019., 326/140044/4490 od 7. kolovoza 2019., 287/140044/4490 od 5. srpnja 2019., kao i kartice dobavljača [...] za mlijeko isporučeno od 2013. do 2020.

Sva dostavljena dokumentacija i pojašnjenja stranke detaljno su izložena i analizirana u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja.

2.2. Usmena rasprava održana 15. prosinca 2020.

Radi utvrđivanja svih činjenica i okolnosti bitnih za donošenje odluke u ovoj upravnoj stvari, a u skladu s odredbom članka 54. stavka 1. ZUP-a, AZTN je zaključkom od 16. studenoga 2020., odredio održavanje usmene rasprave, na koju su pored stranke, u svojstvu svjedoka pozvani dobavljači PIK-a [...], [...] i [...], odabrani metodom uzorka, a u okviru poslovnih odnosa PIK-a s 20 promatranih dobavljača mlijeka i to prema kriteriju otkupljene količine mlijeka.

Stranka i svjedoci [...] i [...] pisanim putem su obavijestili AZTN o nemogućnosti pristupanja usmenoj raspravi 2. prosinca 2020., a svjedokinja [...], pored isprike o tome da zbog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti pristupiti toj usmenoj raspravi, zatražila je da bude izuzeta od sudjelovanja na raspravama zbog zdravstvenih razloga, potkrijepljenih medicinskom dokumentacijom.

Zaključkom od 1. prosinca 2020. određeno je održavanje nove usmene rasprave za 15. prosinca 2020. te su uz stranku na tu usmenu raspravu pozvani svjedoci [...], 53220 Kompolje [...], [...], vlasnik [...], 51219 Čavle, [...] i [...], 53220 Otočac, [...]. Svjedoci [...] i [...] pisanim putem ispričali su svoj nedolazak na usmenu raspravu. Pozvani svjedok [...] dodatno je u pisanom obliku istaknuo da smatra da je oštećen od strane PIK-a zbog neisplaćivanja premije za isporučeno mlijeko kao i zbog naplaćivanja troškova prijevoza.

Na usmenu raspravu 15. prosinca 2020. pristupili su za stranku njezin zastupnik po zakonu Gino Pastorčić, član uprave PIK-a te [...], odvjetnik u odvjetničkom društvu [...] d.o.o., sa sjedištem u R., prema punomoći koja je tom prilikom predana u spis.

Za stranku je iskazivao, odgovarao na pitanja AZTN-a i davao pojašnjenja gospodin Pastorčić, kao član uprave i po njegovom odobrenju, opunomoćeni odvjetnik, [...].

U bitnome, stranka je izjavila kako ostaje pri svim navodima iznesenim tijekom dotadašnjeg ispitnog postupka, kako onih iznesenih u okviru neupravnog postupka koji se vodio pod poslovnim brojem: KLASE: 034-03/20-04/015, tako i onih danih u okviru ovoga upravnog postupka, potvrđujući da su dostavljeni podaci i dokumentacija potpuni i istiniti. Također, iskazivala je o načinu, postupku i specifičnostima otkupa mlijeka od njezinih dobavljača, načinu utvrđivanja kvalitete mlijeka, određivanja njegove cijene, troškova otkupa mlijeka i mjesta isporuke. Pojasnila je i pitanja vezana uz izračun visine premije i visine iznosa za učešće u troškovima prijevoza mlijeka.

Detaljan opis navoda stranke s usmene rasprave o pojedinim pitanjima, detaljno su izloženi u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja.

Stranka je istaknula i kako PIK nastoji u cijelosti poslovati u skladu sa svim propisima, kako razlikuje mlijeko koje se otkupljuje od domaćih proizvođača, a koje se obrađuje i prodaje kao hrvatski proizvod pod markom „Tonka“, za razliku od mlijeka koje uvozi i obrađuje te plasira kao UHT mlijeko. Isto tako ukazuje da je PIK i dosada bio metom anonimnih prijava te da su sve inspekcije (uključujući kriminalnu policiju) već kontrolirale način njegovog poslovanja, ali da nikad nije ni na koji način odgovarao ili plaćao bilo kakve sankcije.

Izrazila je i bojazan da bi izrečena kazna mogla značiti i njezin prestanak postojanja.

Na kraju usmene rasprave, službena osoba AZTN-a je stranci na uvid predočio podneske svjedoka [...] od 25. studenoga 2020., [...] od 26. studenoga 2020., [...] od 2. prosinca 2020., [...] od 10. prosinca 2020. te [...] od 14. prosinca 2020., pozivajući je da se o njihovom sadržaju izjasni. Nakon izvršenog uvida u predočene podneske, stranka je izjavila kako nema primjedbe i nema se potrebu posebno očitovati na podneske svjedoka [...] od 25. studenoga 2020, [...] od 26. studenoga 2020. i [...] od 2. prosinca 2020., dok je u odnosu na podnesak [...] od 10. prosinca 2020. zatražila presliku i rok za dostavu očitovanja u pisanom obliku.

Na zahtjev stranke, AZTN joj je omogućio uvid i u sadržaj anonimne predstavke zaprimljene 1. lipnja 2020., koja je bila povod za pokretanje predmetnoga upravnog postupka.

Dokaznih prijedloga stranka nije imala.

Stranku je AZTN zaključkom, a na temelju ovlasti iz članka 17. stavaka 1. ZNTP-a i uz pripadajuća upozorenja u smislu odredbe stavaka 3. istoga članka, pozvao na dostavu dokumentacije i očitovanja potrebnih za dodatnim razjašnjenjem pojedinih aspekata poslovnih odnosa stranke i njezinih dobavljača mlijeka, kao i na dostavu očitovanja za koja je sama stranka zatražila dodatni rok kako bi se očitovala u pisanom obliku.

Ocjenjujući da to nije potrebno za daljnje razjašnjenje ove upravne stvari, odlučeno je da se izvođenje dokaza saslušanjem svjedoka: [...] (OPG), [...], [...], [...], [...], i [...], neće provesti te je usmena rasprava zaključena.

Na sadržaj zapisnika s usmene rasprave stranaka nije imala primjedbi, a što je potvrdio svojim potpisom njezin član uprave, kao i opunomoćeni odvjetnik.

3. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja o utvrđenom činjeničnom stanju i Obavijest AZTN-a o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022.

3.1. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće) na temelju činjenica i okolnosti koje su do tada utvrđene tijekom ispitnog postupka, na svojoj sjednici 23/2022. održanoj 3. lipnja 2022., u skladu sa svojim ovlastima iz članka 19. stavka 1. ZNTP-a, utvrdilo kako je PIK iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima sirovog mlijeka nametnuo više nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a.

U bitnom, riječ je o povredama koje su se sastojale u tome da je PIK:

- otkupljivao sirovo mlijeko na temelju tipskih ugovora sklopljenih s 20 taksativno navedenih dobavljača sirovog mlijeka pod nazivom Ugovori o otkupu mlijeka, odabranih metodom uzorka, u kojima nije bila sadržana jasna odredba o uvjetima i rokovima isporuke, i to u razdoblju od sklapanja svakog ugovora do isteka vremena na koje su sklopljeni, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. točke 4. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, pri čemu je povreda trajala od datuma naznačenog na svakom pojedinom ugovoru do sklapanja novoga ugovora odnosno do isteka roka na koji je pojedini ugovor sklopljen, kako je to precizno navedeno u točki 5.I. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022.

- u razdoblju nakon prestanka važenja ugovora sklopljenih 2019. pa do sklapanja sljedećih ugovora u 2020., od odabranog uzorka od 20 dobavljača, poslovao sa 16 dobavljača sirovog mlijeka bez ugovora u pisanom obliku, a u odnosu na dva dobavljača poslovao prije nego je sklopio ugovor u pisanom obliku, dakle također poslovao bez ugovora u pisanom obliku, što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, kako je to detaljno navedeno i u točki 5.II. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022.

- za pruženu uslugu organiziranja otkupa mlijeka propustio izdati račune u skladu s poreznim propisima za desetoro dobavljača (u uzorku od 20 odabranih dobavljača) te je na taj način postupio protivno odredbi članka 7. stavka 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 2. ZNTP-a, pri čemu opisana povreda trajala u razdoblju od zadnjega dana u svakom mjesecu u kojem je usluga izvršena, a trajala je i u trenutku donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022., kako je to detaljno navedeno u točki 5.III. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022.

- obračunavajući premiju, protivno odredbi članka 4. stavka 2. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, prema isporučenoj količini mlijeka u litrama, a ne u kilogramima, šestorici dobavljača za mlijeko isporučivano u više mjeseci 2020., obračunao i isplatio niži iznos od onoga kojeg bi dobili da je premiju obračunavao prema isporučenoj količini u kilogramima, kao je to bilo ugovoreno, čime je na netransparentan način umanjio vrijednosti isporučenog mlijeka standardne kvalitete te tako dobavljačima nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. stavak 1., u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, kako je to precizno navedeno u točki 5.IV. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022.

- u razdoblju od 5. ožujka 2020. do 21. srpnja 2020., za mlijeko isporučeno u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., izvršavao plaćanja devetnaestero svojih dobavljača mlijeka u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 9. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6.

ZNTP-a i to za plaćanje u odnosu na 48 otkupnih blokova i računa, taksativno navedenih u točki 5.VI. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022.

- obračunavajući uslugu organiziranja otkupa, odnosno učešće u trošku otkupa mlijeka po cijeni od 0,2500 kuna/litru, umjesto po cijeni od 0,1625 kuna/litru, dakle po cijeni višoj od cijene određene Ugovorima o okupu mlijeka s pripadajućom Odlukom od 2. siječnja 2018., za koji iznos je umanjnjen iznos za isplatu isporučenoga mlijeka, nametnuo je obveze plaćanja za izvršenu uslugu dobavljačima [...] i [...] u većem iznosu od onog predviđenog u ugovoru, koja dakle nije predviđena u pisanom ugovoru, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavaka 2. točke 1. ZNTP-a, a isto tako, smanjivanjem vrijednosti, odnosno iznosa za isplatu je na netransparentan način umanjio vrijednost mlijeka standardne kvalitete, čime je nametnuo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 1., u vezi s odredbom članka 4. stavaka 1. točke 6. ZNTP-a, pri čemu su povrede trajala od 31. siječnja 2020., a trajala je i na dan donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju, kako je to precizno navedeno u točki 5.V. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022.

Nakon što je na glavnoj raspravi i uz podnesak od 12. srpnja 2022. stranka dostavila odgovarajuće dokaze, AZTN je odustao od utvrđenja opisanih povreda, kako je to detaljno obrazloženo u točki 6.3. obrazloženja ovoga rješenja.

U skladu s opisanom odlukom Vijeća donesenom na temelju zakonskih ovlasti, AZTN je u smislu odredbe članka 19. stavka 1. i 4. ZNTP-a izradio i dostavio stranci Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju od 3. lipnja 2022. (dalje u tekstu: Obavijest od 3. lipnja 2022.), u kojoj je izložio sve činjenice i okolnosti vezane uz povrede ZNTP-a utvrđene u ovom ispitnom postupku.

3.2. Postupanja stranke za koja je AZTN u Obavijesti od 3. lipnja 2022. utvrdio da ne predstavljaju nepoštene trgovačke prakse

3.2.1. Iskazivanje cijene učešća u organiziranom otkupu mlijeka

Uvidom u Odluku PIK-a od 2. siječnja 2018., kojom je povećano učešće dobavljača u troškovima otkupa mlijeka, pri čemu je određeno da je cijena učešća u troškovima prijevoza do 2.000 litara mlijeka definirana ovisno o području gdje se mlijeko sakuplja, AZTN je uočio kao je u Odluci za linije Švicu, Brinje, Krivi Put i Smiljan trošak otkupa naznačen u iznosu „0,13 lp/lit“, za linije Križpolje i Vodoteč u iznosu „0,20 lp/lit“, a za linije Istru i Roč u iznosu „0,10 lp/lit“. Uvidom u dostavljene obračune utvrđeno je da je dostavljenim obračunima naznačen iznos od 0,1300 kuna/litra odnosno 0,2000 kuna/litra odnosno 0,1000 kuna/litra.

S obzirom na to da je PIK obračunavao viši iznos učešća u troškovima otkupa od onog naznačenog u Odluci od 2. siječnja 2018., postojala je indicija da je takvim postupanjem PIK netransparentno umanjio vrijednost mlijeka svojim dobavljačima mlijeka koji su isporučivali mlijeko na tim linijama, što bi se smatralo nepoštenom trgovačkom praksom u smislu odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a.

S obzirom na potrebu za razjašnjenjem uočenih nepravilnosti te utvrđenjem potpunog činjeničnog stanja, na usmenoj raspravi održanoj 15. prosinca 2020., na poziv da pojasni podatke iz Odluke od 2. siječnja 2018. vezane uz iznos troška otkupa po pojedinim linijama, gdje je primjerice za liniju Švica određen trošak od 0,13 lipa po litri, stranka je izjavila kako je riječ o u grešci u pisanju, a da je stvarni iznos 0,13 kuna po litri, a isto tako je i u odnosu na ostale linije koje kao mjeru određuju lipu po litri, a ne ispravno kunu po litri.

Ocjenujući opisano pojašnjenje uvjerljivima i realno mogućim, a pri tome uzimajući u obzir i da izjava nije u proturječnosti s dostavljenom dokumentacijom, AZTN je ocijenio kako u

konkretnom slučaju doista riječ o pogreškama u pisanju, a ne o nepoštenoj trgovačkoj praksi iz članka 11. točke 1. ZNTP-a.

3.2.2. Neizdavanje otkupnog bloka za dobavljačke koji nisu obveznici izdavanja računa

Odredbom članka 7. stavka 1. ZNTP-a određeno je da za svaku uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun ili otkupni blok, u skladu s poreznim propisima.

Na zahtjev AZTN-a od 26. lipnja 2020. za dostavu svih računa/otkupnih blokova (ili dokumenta eventualno drugog naziva koji predstavlja osnovu za plaćanje) za mlijeko koje su dobavljači odabrani metodom uzoraka predali PIK-u, u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020., stranka je uz podnesak od 13. srpnja 2020. dostavila kartice partnera te račune i obračune za dvadesetoro, metodom uzorka, odabranih dobavljača.

U odnosu na dobavljače: [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...] PIK-a je dostavljeno obračune, ali ne i otkupne blokove.

Uvidom u dostavljene obračune, utvrđeno je kako je riječ o internom dokumentu, koji PIK izdaje (bez naznake datuma nastanka toga dokumenta) na mjesečnoj razini za prethodni mjesec isporuke svojim dobavljačima – primarnim proizvođačima mlijeka, koji predstavlja samo rekapitulaciju financijskih događaja koji su se dogodili u mjesečnom ciklusu isporuke mlijeka, a koji sadrži: 1) ime i prezime dobavljača, njegovu adresu internu šifru kupca i broj pod kojim se dobavljač vodi kod SLKM-a, 2) podatke iz analize SLKM-a, 3) podatak o količini isporučenoga mlijeka u mjesecu na koji se obračun odnosi u kilogramima i litrama, 4) podatke obuhvaćene nazivom „Otkupljeno mlijeko“ i to: podatke o postotku masnih i postotku proteinskih jedinica, količini po jedinici tih parametara izraženoj u kilogramima, jediničnoj cijeni te iznosu, te kod nekih obračuna podatke o „razredu mlijeka II“ ili umanjuju zbog slabije kemijske kvalitete, te ukupan iznos za takvo mlijeko, a svi ti iznosi izraženi su kao zbroj u okviru podatka „Ukupno obračun“, 5) podatke obuhvaćene nazivom „Podmirene obveze“ s podacima o datumu, koji je uvijek zadnji dan u mjesecu isporuke mlijeka, nazivu transakcije: „Učešće u troškovima organiziranog otkupa“ količini izraženoj u litrama, jediničnoj cijeni i iznosu dobivenom umnoškom količine i jedinične cijene, koja ujedno čini i stavku u okviru podatka: „Ukupno podmirenih obveza“ te 6) podatak o konačnom iznosu za isplatu na račun dobavljača.

Takav obračun PIK izdaje svim dobavljačima-primarnim proizvođačima, bez obzira na to jesu li oni obveznici izdavanja računa ili ne.

S obzirom na to da iz dikcije odredbi članka 7. ZNTP-a proizlazi kako Zakon u sadržaju i učinku izjednačava račun i otkupni blok, a razlikovanje čini samo osoba izdavatelja: račun izdaje dobavljač trgovcu, odnosno otkupljivaču i/ili prerađivaču te mora sadržavati jasno navedeni iznos ugovorenih popusta ili rabata i točnu specifikaciju na što se iznosi odnose, u skladu s ugovorom između dobavljača i trgovca, odnosno dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača. (članak 7. stavak 2. ZNTP-a), a proizlazi da otkupni blok, s obzirom na to da za svaku isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom mora biti izdan račun ili otkupni blok, može izdati samo trgovac, ili otkupljivač i/ili prerađivač. Iz iznesenoga proizlazi i kako bi otkupni blok trebao sadržavati sve podatke kao i račun.

Isprava „Obračun“ s naznakom mjeseca u kojem je isporuka izvršena, ne sadrži sve podatke, koji bi ga činilo računom u smislu odredbi članka 79. stavka 1. ili 12. Zakona o PDV-u, (ne sadrži ni potpune podatke o dobavljaču, odnosno u konkretnom slučaju primatelju usluge: OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika, ni datum izdavanja obračuna).

Pored toga, na tom se dokumentu nalazi iskazana naknada za uslugu organiziranja otkupa s nazivom „Učešće u troškovima organiziranog otkupa“, a ta naknada prerađivača ne bi smjela biti nikako iskazana na financijskoj ispravi dobavljača.

Konačno, dokument „Obračun“ s naznakom mjeseca u kojem je isporuka izvršena, predstavlja i svojevrsnu izjavu o kompenzaciji (prijebu) tražbine koju PIK ima prema dobavljaču - proizvođaču i svoje tražbine koju ima s osnova naknade za prženu uslugu organiziranja prijevoza sirovog mlijeka prema dobavljaču, primarnom proizvođaču.

Sve izneseno nikako ne bi moglo upućivati na to bi se dokument „Obračun“ s naznakom mjeseca u kojem je isporuka izvršena, mogao smatrati otkupnim blokom.

Opisano je predstavljalo indiciju da je PIK propustio izdati otkupne blokove desetero svojih dobavljača iz predmetnog uzorka, koji nisu u obveznici izdavanja računa te tako povrijedio odredbu članka 7. stavka 1. ZNTP-a, što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavak 2. točke 2. ZNTP-a.

Člankom 3. stavkom 4. Pravilnika o prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu „Narodne novine“ br. 76/14., 82/14., 30/15., 29/18.; dalje u tekstu: Pravilnik OPG), određeno je da OPG-u koje sukladno poreznim propisima nije u obvezi voditi poslovne knjige, dužan je kupac/otkupljivač pri preuzimanju proizvoda izdati otkupni blok i/ili skladišnu primku te evidentirati ulaz proizvoda u svojim poslovnim knjigama radi daljnjeg obračuna, a OPG je dužan evidentirati prodaju na veliko.

Međutim, Pravilnik OPG prestao je važiti 1. srpnja 2019., stupanjem na snagu Pravilnika o Upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava („Narodne novine“, broj 62/19.), a taj pravilnik, uopće ne uređuje ni izgled otkupnog bloka i/ili skladišne primke, a isto tako ne određuje ni tko je obveznik izdavanja toga dokumenta.

U tom smislu, a budući da otkupni blok nije isprava propisana u poreznim i računovodstvenim propisima, koji osim računa i ne propisuju nazive pojedinih isprava nego njihov sadržaj iz kojeg se može zaključiti o biti poslovnog događaja o kojemu isprava svjedoči.

Pored iznesenoga, porezni i računovodstveni propisi valjanom ispravom smatraju svaku ispravu koja dokazuje nastanak nekog poslovnog događaja, koji je imao za posljedicu iskazivanje prihoda ili troška odnosno povećanje ili smanjenje kapitala.

Otkupnim blokom se dokazuje materijalno-financijski učinak nastanka poslovnog događaja, otkupa poljoprivrednih proizvoda od fizičke osobe poljoprivrednog proizvođača koji nije u skladu s poreznim propisima obveznik izdavanja računa.

U tom smislu dokumentu „Obračun“ s naznakom mjeseca u kojem je isporuka izvršena, ne može se odreći svojstvo računovodstveno-knjigovodstvene isprave, a s obzirom na to da u vrijeme nastanak tih isprava nije postojao propis koji bi regulirano ni bitne podatke toga dokumenta, ni jasnu naznaku o obvezniku njegova izdavanja, AZTN je ocijenio kako unatoč svim nedostacima/nepравilnostima toga dokumenta ne može se nedvojbeno utvrditi da bi PIK izdavanjem dokumenta takvoga sadržaja postupao protivno odredbi članka 7. stavka ZNTP-a, odnosno nije utvrdio nametanje nepoštenih trgovačkih praksi u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 3. ZNTP-a.

3.2.3. Prestanak poslovanja s dobavljačima [...] i [...]

Odredbom članka 6. svakog od promatranih Ugovora o otkupu mlijeka određeno je da se taj ugovor može raskinuti odnosno otkazati u slučaju da druga strana ne izvršava svoje obveze iz ugovora, pisanim putem.

Odredbom članka 4. stavka 2. točke 4. ZNTP-a, nepoštenom trgovačkom praksom jednostranog raskida ugovora s dobavljačem od strane otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora ili mogućnost otkaza ugovora s dobavljačem bez primjerenog otkaznog roka ili mogućnost jednostrane izmjene ugovora od strane otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca.

U svom podnesku od 13. srpnja 2020., stranka je nedostavljanje ugovora za dobavljače [...] i [...], obrazložila na način da ti dobavljači više ne predaju mlijeko. S obzirom na to da je iz financijske dokumentacije proizlazilo da su ti dobavljači isporučivali mlijeko u 2020. i to dobavljačica [...] u razdoblju od siječnja 2020. do ožujka 2020., a dobavljač [...] u siječnju 2020., na zahtjev AZTN-a, uz podnesak od 24. kolovoza 2020. stranka je dostavila Ugovore o isporuci mlijeka, oba sklopljena 15. listopada 2019. s dobavljačima [...] i [...], također oba sklopljena na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 15. travnja 2020. Opisano je ukazivalo na mogućnost da je PIK raskinuo te ugovore u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora, odnosno indiciju da je povrijedio odredbe članka 4. stavaka 2. točke 4. ZNTP-a.

Zaključkom s usmene rasprave, održane 15. prosinca 2020., AZTN je pozvao PIK da dostavi dokumentaciju na temelju koje je prestao njegov poslovni odnos s dobavljačima [...] i [...], kao i da se izjasni o sadržaju podneska [...] od 10. prosinca 2020., iz čijeg je sadržaja u bitnom proizlazilo nezadovoljstvo toga dobavljača zbog neisplaćivanja premije te naplate troškova prijevoza.

U svom podnesku od 4. siječnja 2021., PIK je naveo da je poslovni odnos s dobavljačima [...] i [...] prestao neisporukom mlijeka od strane tih dobavljača. Također, naveo i kako je putem kooperanata dobio informaciju o tome da je dobavljač [...] prestao s isporukom mlijeka, jer je prešao 70-u godinu života i prodao junicu te se više neće baviti isporukom mlijeka. U tom smislu nije dostavio bilo kakvu dokumentaciju na temelju koje bi ugovor prestao, bilo raskidom, bilo otkazom, dakle ni dokumentaciju PIK-a, ni dokumentaciju koju bi eventualno dostavili ti dobavljači.

S obzirom na to da je PIK-u interesu otkupiti što je veće količine mlijeka, AZTN je ocijenio da mu, ni raskid, ni otkaz ugovora s bilo kojim od dobavljača, pa tako ni s [...] i [...], nije bio u interesu. Ugovor može raskinuti i otkazati i druga odgovorna strana, a AZTN je ocijenio kako to u konkretnom slučaju nije bio PIK.

Kako iz dostavljene financijske dokumentacije proizlazi da dobavljači [...] i [...] nisu isporučivali mlijeko nakon ožujka 2020. ([...]), odnosno siječnja 2020. ([...]), AZTN zaključuje kako su ugovori s tim dobavljačima prestali istekom vremena na koji su sklopljeni, 15. travnja 2020., a ne raskidom ili otkazom. Također, u svojoj pisanoj izjavi od 10. prosinca 2020. dobavljač [...], nije dao naslutiti da bi ugovor bio raskinut ili otkazan, bilo od strane PIK-a, bilo od njega samoga.

Stoga, AZTN nije utvrdio da bi PIK povrijedio odredbu članka 4. stavaka 2. točke 4. ZNTP-a

3.2.4. Obračun mlijeka [...]

Na usmenoj raspravi, održanoj 15. prosinca 2020., AZTN-a je pozvao PIK da se očituje o osnovanosti navoda iz podneska dobavljača [...] od 10. prosinca 2020., kojim je taj dobavljač obavijestio AZTN o nemogućnosti dolaska na usmenu raspravu u svojstvu svjedoka te izrazio svoje nezadovoljstvo zbog neisplaćivanja premije te naplate troškova prijevoza, što je moglo upućivati na to da je PIK obračunavao cijenu mlijeka i učešće u troškovima otkupa, protivno

odredbama Ugovora o otkupu mlijeka i pripadajuće Odluke od 2. siječnja 2018., što je moglo ukazivati na nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavaka 2. točke 1. ZNTP-a.

U svom podnesku od 4. siječnja 2021., PIK je, u bitnom, naveo da je dobavljač [...] mali dobavljač koji je mlijeko isporučivao od 2013. u vrlo malim količinama (u omjeru polovine kapaciteta jedne junice) te je odvoz, odnosno prikupljanje mlijeka toga dobavljača predstavljalo velike troškove za PIK, a u prilog svojim tvrdnjama dostavio je kartice dobavljača [...] za razdoblje od 2013. do 2020. Također, iznio je i da je putem kooperanata dobio informaciju o tome da je dobavljač [...] prestao s isporukom mlijeka, jer je prešao 70-u godinu života i prodao junicu te se više neće baviti isporukom mlijeka.

Nakon uvida u sadržaj odredbi članka 4. Ugovora o otkupu mlijeka od 15. listopada 2019., koji je PIK sklopio s tim dobavljačem, prema kojima se između ostaloga, premija plaća prema količini isporučenog mlijeka te prema kojoj najmanja količina isporučenoga mlijeka ne može biti manja od 3.000 litara, kao i u podatke iz kartica dobavljača [...] u razdoblju od 2013. do 2020., utvrđeno je da najveća količina koju je taj dobavljač u tome razdoblju isporučio na mjesečnoj razini bila 509,85 kilograma (isporuka za svibanj 2015.). S obzirom na isporučivane količine manje od 3.000 litara, AZTN je zaključio da nije bilo ugovorne osnove da tome dobavljaču PIK isplati premiju.

Isto tako, uvidom u podatke dostavljene uz podneske PIK-a od 13. srpnja 2020., 9. studenoga 2020. i 4. siječnja 2021. za [...], utvrđeno je da je taj dobavljač isporučivao, odnosno predavao mlijeko na liniji Brinje, za koju je Odlukom od 2. siječnja 2018., koja je sastavni dio Ugovora o otkupu mlijeka, obračunato i naplaćeno učešće u troškovima prijevoza po cijeni od 0,13 kuna/litra, dakle u skladu s ugovorenim.

Stoga, AZTN, nije utvrdio bi bile osnovane tvrdnje dobavljača [...] iz podnesaka od 10. prosinca 2020., odnosno da PIK nije tome dobavljaču nametnuo nepoštenu trgovačku praksu na nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavaka 2. točke 1. ZNTP-a.

3.2.5. Ostali navodi iz anonimne predstavke od 1. lipnja 2020.

Zaključno, iz sadržaja anonimne predstavke koja je bila povod za pokretanje ovoga upravnog postupka između ostaloga proizlazilo je i da PIK, navodno iskorištava pregovaračku snagu namećući malim proizvođačima mlijeka iz Otočca, Senja, Brinja i Istre nepoštenu trgovačku praksu na način ucjenjuje proizvođače lažnim laboratorijskim nalazima i prijeti prekidom ugovora, a ukazano je i da PIK uvozi mlijeko iz Slovenije i deklarira ga kao mlijeko s hrvatskih pašnjaka, pod znakom „Tonka“.

Tijekom ovoga upravnog postupka, AZTN je na temelju dostavljene dokumentacije i pojašnjenja, utvrdio da laboratorijske analize obavlja SLKM u Križevcima i to u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju sastava sirovog mlijeka („Narodne novine“ br. 27/17., 29/18., 118/18., dalje u tekstu: Pravilnik, te naknadno doneseni novi Pravilnik o utvrđivanju sastava sirovog mlijeka 136/20.), kojim su utvrđeni sastav, fizikalno kemijska svojstva te razredi sirovog mlijeka koje se koristi u proizvodnji konzumnog mlijeka i mliječnih proizvoda, kao i način provođenja analiza.

Između ostaloga SLKM ima obvezu obavijestiti o rezultatima ispitivanja sirovog mlijeka najkasnije u roku od 24 sata elektroničkim putem ili na drugi prikladan način, kako proizvođača, tako i svakog prvog otkupljivača s kojim proizvođač ima sklopljen ugovor (članak 14. Pravilnika). U tom smislu mogućnosti manipulacija rezultatima provedenih ispitivanja, svedeni su na minimum.

S obzirom na to da podnositelj anonimne predstavke nije dostavio ni bilo kakav drugi dokaz , niti ponudio način na koji bi bilo moguće utvrditi na koji se način proizvođače „ucjenjuje lažnim

laboratorijskim nalazima“ (op.cit.), AZTN je ocijenio kako rezultati laboratorijskih ispitivanja koje provodi SLKM nisu način na koji bi PIK eventualno umanjio vrijednost sirovog mlijeka standardne kvalitete, odnosno nametnuo nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a.

Također, anonimni podnositelj nije ni dokazao, ni ponudio način da bi se provelo dokazivanje tvrdnje o tome da PIK navodno „prijeti prekidom ugovora“. U tom smislu, nije bilo moguće, a ni u skladu s načelima ekonomičnosti i svrhovitosti, utvrditi da bi PIK navodno nametnuo nepoštenu trgovačku praksu i odredbe članka 4. stavak 2. točke 4. ZNTP-a.

U odnosu na tvrdnju podnositelja o tome da PIK navodno uvozi mlijeko iz Slovenije i deklarira ga kao mlijeko s hrvatskih pašnjaka, pod znakom „Tonka“, ukazuje se kako eventualno pogrešno označavanje i deklariranje proizvoda i podataka o proizvodima ne spada u zonu primjene ZNTP-a, već propisa kojima je regulirano područje zaštite potrošača i označavanje proizvoda.

5. Pisana obrana stranke od 23. lipnja 2022. i glavna rasprava 5. srpnja 2022. s dokumentacijom dostavljenom 12. srpnja 2022.

Koristeći svoje pravo iz članka 19. stavka 4. točke 6. ZNTP-a, stranka je svoju pisanu obranu dostavila u okviru podneska zaprimljenog u AZTN-u 23. lipnja 2022. (dalje u tekstu: pisana obrana).

U bitnom, u pisanoj obrani stranka je u odnosu na utvrđenja AZTN-a navela kako nema što dodati onome što je već napisala i izjavila tijekom postupka te kako smatra da ne postoje elementi prekršajnih dijela koji joj se stavljaju na teret. Ističe da je postupala i poslovala najbolje što je mogla u okolnostima u kojima posluje u Republici Hrvatskoj.

Kao olakotne okolnosti ističe da ne postoji ni jedan spor ili zahtjev ili istaknuto potraživanje bilo kojeg partnera koji se navode u Obavijesti od 3. lipnja 2022. prema stranci iz bilo koje osnove te da ni jedan partner nije nikada podnio nikakvu pritužbu na postupanje stranke / sadržaj ugovora ili plaćanje cijene. Pored toga, smatra da u obzir treba uzeti i da ukupno utvrđeni iznos neisplaćene premije za šest partnera iznosi 2.009,45 kuna, a kao olakotnu okolnost ističe i da dosada nije kažnjavana, niti je protiv nje vođen ovakav postupak. Ukazuje kako je u sektoru otkupa i proizvodnje mlijeka bila minoran privredni subjekt na tržištu Republike Hrvatske te da sada se više uopće i ne bavi ni njegovim otkupom, ni proizvodnjom, budući da je 1. lipnja 2021. zatvorila mljekaru zbog nedostataka sirovine te da je VINDIJA d.d. preuzela sve ugovore i otkup mlijeka u Lici od svih partnera. Ističe da je Ličko senjska županija uvela subvencije za prijevoz mlijeka, nakon što je stranka prestala otkupljivati mlijeko.

Citirajući odredbu članak 24.a Prekršajnog zakona („Narodne novine“, br. 107/07., 39/13., 157/13., 110/15., 70/17. i 118/18.; dalje u tekstu: PZ) o beznačajnom prekršaju, stranka predlaže da AZTN primijeni tu odredbu te primijeni najmanju moguću kaznu. Ukazala je i na to da se nalazi u izuzetno teškoj financijskoj situaciji (gubici u 2020. u iznosu od 7.774.989 kuna, u 2019. u iznosu od 9.654.554 kuna, a u 2021. u iznosu od 18.765.187 kuna) pa izricanje visoke novčane kazne predstavlja ugrožavanje njezine ekonomske opstojnosti, odnosno poslovanja. U prilog svojim tvrdnjama dostavila je i revizorsko izvješće za 2020., ističući pri tome, kako kontinuiranom smanjivanju prihoda pridonosi i jaka (i uvijek ne lojalna) konkurencija iz cijele Europe.

Na glavnu raspravu, održanu 5. srpnja 2022., u skladu s odredbama članka 19. stavka 2. i 5. ZNTP-a, pristupili su Gino Pastorčić, član uprave PIK-a, opunomoćenik stranke, [...], odvjetnik u odvjetničkom društvu [...] d.o.o., R., te nepozvani zaposlenik PIK-a [...] iz V.

Na zapisnik o glavnoj raspravi, zastupnik po zakonu PIK-a, gospodin Pastorčić imenovao je zaposlenika PIK-a, [...], ovlaštenim predstavnikom PIK-a na glavnoj raspravi, kao osobu koji ima neposredna saznanja kako o ugovorima, tako i o načinu njihove provedbe u postupku otkupa sirovog mlijeka od PIK-ovih dobavljača.

Nakon što je izjavio da ostaje pri svim očitovanjima danim u dotadašnjem tijeku postupka, ovlaštenu predstavnik PIK-a očitovao se o svakoj pojedinoj povredi ZNTP-a utvrđenoj u Obavijesti od 3. lipnja 2022., koje u suštini nije osporio (osim utvrđenja iz točke 5.V., obrazloženoga u točki 4.1.2.3. Obavijesti od 3. lipnja 2022., a u vezi s netransparentnim umanjnjem vrijednosti mlijeka, zbog pogrešnog obračunavanja učešća u troškovima otkupa mlijeka u odnosu na dobavljače [...] i [...]), već je dao pojašnjenja i razloge za određena postupanja odnosno prakse, prilažući spisu dokaze svojim izlaganjima i to: Ugovor o otkupu mlijeka od 1. prosinca 2021., sklopljen s [...], objavu sa službene stranice Ličko -senjske županije od 17. lipnja 2022. s naslovom: „Potpisani ugovori o subvencioniranju prijevoza mlijeka u Lici“, Knjigovodstvenu karticu konta po dokumentima (konto: 753000 „Prih.od subv.skuplj.sir.m.“ za razdoblje knjiženja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021.), izlist iz informacijskog sustava PIK-a s obračunima za siječanj 2020. za dobavljače [...] i [...], Odluku od 2. siječnja 2018., račun R1 br. 4/1/1/2020 od 12. svibnja 2020, [...], OPG, za razdoblje od 1. travnja 2020. do 30. travnja 2020., račun br. 5-1-1 od 13. ožujka 2020 [...] OPG, za razdoblje od 1. veljače 2020. do 29. veljače 2020., izlist iz informacijskog sustava PIK-a: „Likvidatura - unos i ispravak ulaznih dokumenata“ te izlist iz informacijskog sustava PIK-a: „Prosječna cijena mlijeka po kooperantima, razdoblje 2020 04-04“, a što se detaljno izlaže i opisuje u točki 6. obrazloženja ovoga rješenja.

Zaključno, ovlaštenu predstavnik istaknuo je kako PIK nije radio na štetu svojih dobavljača, čime je dovršio svoje izlaganje, iskazujući pri tome kako nema daljnjih dokaznih prijedloga.

Pored ovlaštenog predstavnika, i gospodinu Pastorčiću, zastupniku po zakonu PIK-a je bila dana mogućnost iskazivati na glavnoj raspravi. Tom prilikom, gospodin Pastorčić je istaknuo kako je PIK-ova suradnja s njegovim proizvođačima mlijeka bila pozitivna, potrebna, zajednička i simbiotska. Također, ukazuje da se proizvođači nisu uvijek držali ugovora, odnosno nisu isporučivali ugovorene količine mlijeka. To je dovelo do toga da su se količine mlijeka potrebne za proizvodnju značajno smanjivale. Pojašnjava, pri tome, da je ta količina pala ispod 2.000 tona za područje Like i Istre na godišnjoj razini te je, za kapacitete PIK-a od 20.000 tona, takva proizvodnja je postala neizdrživa. Isto tako, ukazuje da su kapacitete popunjavali mlijekom iz unosa i uvoza za proizvodnju robnih marki. Međutim, i uvoz odnosno unos, također je u potpunosti stao. Na taj način, mljekara je PIK-u generirala dug od 9.000.000,00 kuna u 2021., odnosno 25.000.000,00 u zadnje tri godine, a to je dovelo u pitanje i opstanak PIK-a. U prilog svojim tvrdnjama dostavlja materijal odnosno studiju koju je PIK napravio za Ministarstvo poljoprivrede i županiju vezan uz strukturu farmi i stanje u mljekarstvu na području Like.

Opunomoćenik stranke zaključno ističe kako je stanje u PIK-u takvo da se doslovce svaki mjesec bore za opstanak, pa kao i u pisanoj obrani, moli da se u obzir prilikom izricanja upravno-kaznene mjere uzme u obzir činjenica da se stranka nalazi u izuzetno teškoj financijskoj situaciji te da bi izricanje visoke upravno-kaznene mjere ugrozilo ekonomsku opstojnost PIK-a. Stoga moli da se izrekne što je moguće niža upravno-kaznena mjera.

S obzirom na to da daljnjih dokaznih prijedloga nije bilo, a nakon što je PIK pozvan da u roku od 8 dana od dana održavanja glavne rasprave dostavi AZTN-u izlist dobavljača mlijeka koji su isporučivali mlijeko na liniji Vodoteča s obračunima za odnosno razdoblje, kao dokaz za jedino osporeno utvrđenje AZTN-a iz točke 5.V. Obavijesti od 3. lipnja 2022., ovlaštenu predstavnik, zastupnik po zakonu PIK-a i opunomoćeni odvjetnik, suglasno su u završnom govoru izjavili kako ostaju pri iznesenoj obrani i predlažu AZTN-u uvažavanje svih istaknutih olakotnih okolnosti koje su već prethodno iznesene na ovoj glavnoj raspravi i u pisanoj obrani.

Kako nije bilo primjedbi na zapisnik o glavnoj raspravi, što su nazočni potvrdili svojim potpisima, glavna rasprava je završena.

U skladu s rješenjem s glavne rasprave održane 5. srpnja 2022., stranka je u otvorenom roku, 5. srpnja 2022. dostavila podnesak zaprimljen u AZTN-u 12. srpnja 2022. (dalje u tekstu: podnesak od 12. srpnja 2022.), s obračunom isplate po linijama za 01-2020 (uključujući Podliniju Vodoteč), preslike obračuna koji su ispostavljeni za druge dobavljače na istoj podliniji, te presliku računa prijevoznika koji je obavljao prijevoz za liniju „Vodoteč“ s podatkom o ukupno prikupljenim količinama mlijeka, što je podrobnije izloženo u točki 6.3. izreke ovoga rješenja.

6. Utvrđenje činjenica i okolnosti

6.1. Ugovori sklopljeni s dobavljačima mlijeka

Odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a određena je obvezana pisana forma te minimum odredbi koji mora sadržavati svaki ugovor sklopljen između dobavljača i otkuplivača i/ili prerađivača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kako je to citirano u uvodu obrazloženja ovoga rješenja. Ugovor koji nije sklopljen u pisanom obliku i koji ne sadržava sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a posebice odredbe iz članka 5. stavka 1. od točke 1. do točke 6. ZNTP-a, je ništetan (članak 5. stavak 2. ZNTP-a).

Tijekom ovoga upravnog postupka, na temelju podataka i dokumentacije koju je dostavila stranka utvrđeno je da u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020. PIK otkupljivao mlijeko od 234 domaćih, primarnih proizvođača - dobavljača i 5 inozemnih dobavljača mlijeka.

U svrhu utvrđivanja osnovanosti tvrdnji iz anonimne predstavke te usklađenosti poslovanja PIK-a s njegovima dobavljačima mlijeka, AZTN je metodom uzorka odabrao 20 dobavljača od kojih je taj prerađivač otkupljivao mlijeko.

Uvidom i usporedbom sadržaja 18 ugovora koje je PIK dostavio uz podnesak od 13. srpnja 2020. (sklopljenih: 15. veljače 2020. s dobavljačicom [...]; 11. travnja 2020. s dobavljačima [...] (OPG), [...] (OPG), [...] i [...]; 2. lipnja 2020. s [...], [...] i [...]; 10. lipnja 2020. s dobavljačima [...], vl. [...], [...], vl. [...], [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG) i [...] (OPG); te 1. srpnja 2020. s dobavljačima [...] (OPG), [...] i [...]) te 20 ugovora dostavljenih uz podnesak stranke od 24. kolovoza 2020. (svi sklopljeni 1. ožujka 2019., osim ugovora s dobavljačima [...], vl. [...] i [...], oba sklopljena 1. ožujka 2018. te ugovora sklopljenih s dobavljačima [...], [...] i [...] 15. listopada 2019.) utvrđeno je kako je riječ o sadržajno istovjetnim (tipskim) ugovorima.

Način određivanja cijene odnosno izračuna cijene svježeg sirovog mlijeka uređen je člankom 4. stavcima od 1. do 3. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, na način da je određeno da će PIK svježe sirovo mlijeko isplaćivati po cijenama sadržanim u internom Cjeniku PJ Mljekara, važećem u trenutku sklapanja ugovora, a koji čini sastavni dio ugovora. Pritom, cijena mlijeka je bazirana na temelju postotnog udjela masti i bjelančevina u uzorcima mlijeka, u rasponu vrijednosti bjelančevina od 2,5 do 4,0%, te od 3,0% do 4,3% vrijednosti za mliječnu mast. Tako dobivena pojedinačna cijena uvećava se za premiju koja se određuje prema količini isporučenog mlijeka u kilogramima prema tablici, koja sadrži raspone količina mlijeka izraženoj u kilogramima usporedno, s rasponima mlijeka izraženim u litrama te iznosom premije koji se obračunava po pojedinom razredu/rasponu. Pritom, kilogrami mlijeka se izračunavaju tako da se količina mlijeka u litrama množi s faktorom korelacije 1.03 (prosječna gustoća), a što je konzistentno s odredbom članka 4. Pravilnika, kojim je određeno da za preračun količine sirovog mlijeka iz litara u kilograme za sirovo kravlje mlijeko koristi koeficijent 1,030.

U istom članku ugovora, sadržana je i odredba o obvezi dobavljača - proizvođača da sudjeluju u troškovima otkupa mlijeka, koji se određuje prema udaljenosti proizvođača i/ili količini isporučenog mlijeka, pri čemu se neki ugovori pozivaju na Odluku od 2. siječnja 2018., a u nekima je neposredno naveden iznos učešća u trošku otkupa.

Iako uz ugovore dostavljene AZTN-u 13. srpnja 2020., nisu bili priloženi, ni cjenici, ni Odluka o sudjelovanju u trošku otkupa od 2. siječnja 2018., stranka je na poziv AZTN-a, uz podnesak od 24. kolovoza 2020., dostavila Cjenik od siječnja 2020. te Cjenik od lipnja 2020., izjavljujući da su cjenici dostavljeni dobavljačima uz ugovore i da se to može provjeriti i utvrditi upitom prema dobavljačima. AZTN je ocijenio da je dostavom cjenika u spis predmeta uz tada dostavljene ugovore, stranka učinila nespornim njihovo postojanje te da bi daljnje utvrđivanje činjenice o tome jesu li oni bili dostavljeni svima, ili barem dvadesetorici, metodom uzorka odabranih dobavljača, ne bi bilo u skladu s načelima učinkovitosti i ekonomičnosti postupka. Stoga, dostavom o cjenika, ali i navedene Odluke, stranka je otklonila jednu od indicija za pokretanje ovoga upravnog postupka: nedostatak jasne i razumljive odnosno potpune odredbe o cijeni i/ili načinu njezina određivanja / izračuna, slijedom čega je AZTN ocijenio kako su odredbe članka 4. stavaka od 1. do 3. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, zajedno s cjenikom, kao prilogom, te Odlukom od 2. siječnja 2018. priložene ugovorima u kojima nije sadržana odredba o iznosu troška po litri mlijeka, stavljani u skladu s odredbama članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a.

Vrsta i kvaliteta proizvoda koji je predmetom ugovora, sadržana je u odredbi članka 1. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, kojom je u bitnom, određeno da se proizvođač mlijeka obvezuje u primjerenim dnevnim količinama isporučivati PIK-u sirovo mlijeko, čija kvaliteta mora odgovarati važećim propisima Europske unije i domaćim propisima, kojima se uređuje kakvoća i uvjeti kojima mora odgovarati sirovo mlijeko. Također, ugovoreno je i da prvi otkupljivač ili proizvođač mogu tražiti i veći broj ispitivanja od onog propisanog Pravilnikom, ako je o tome prije početka isporuke sirovog mlijeka poslana obavijest Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji, koja organizira i prati učestalost i vrijeme uzimanja uzoraka, pri čemu PIK u troškovima analize SLKM-a sudjeluje s 50% (članak 2. stavci 3., 4. i 5. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka). Slijedom iznesenoga, AZTN je ocijenio kako su opisane odredbe Ugovora o isporuci mlijeka, u svom sadržaju, sastavljene u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a.

Odredbom članka 4. stavka 5. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka određeno je da će PIK plaćanje izvršiti u roku od 30 dana od dana ukupne isporuke mlijeka na mjesečnoj bazi. Iako je člankom 7. stavkom 1. ZNTP-a, između ostaloga, određeno da za svaku isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom sklopljenim između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača mora biti izdan račun ili otkupni blok u skladu s poreznim propisima, čime svaku isporuku veže uz izdavanje financijskog dokumenta na temelju kojeg se obavlja plaćanje, AZTN ovu odredbu nije ocijenio spornom. Naime, Pravilnik, na koji se poziva odredba članka 1. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, propisuje da se uzorci isporučenog sirovog mlijeka ispituju sa svrhom utvrđivanja parametara na temelju kojih se utvrđuje kvaliteta isporučenog sirovog mlijeka, istovremeno određujući minimalne zahtjeve za učestalost provedbe analiza sirovog mlijeka na različite parametre. Budući da se prema odredbama toga Pravilnika utvrđuje srednja vrijednost kvalitete za sve isporuke u mjesecu, isporuku treba vezati uz ugovoreno utvrđivanje prosječne kvalitete na kraju mjeseca, a time je uz taj trenutak vezano i izdavanje računa ili otkupnog bloka prema odredbi iz članka 7. stavka 1. ZNTP-a. U tom smislu obvezu izdavanja računa ili otkupnog bloka potrebno promatrati u kontekstu činjenice da je račun ili otkupni blok moguće izdati tek kada je proizvođaču poznata kvaliteta mlijeka te on može izvršiti obračun u skladu s ugovorenim parametrima kvalitete utvrđenima za sve isporuke pojedinog dobavljača tek po zaprimanju rezultata analize kvalitete mlijeka.

S obzirom na to da je sirovo mlijeko odredbom članka 2. točkom d) ZNTP-a svrstano u kategoriju svježih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, ugovoriti se može isključivo rok plaćanja koji ne može biti dulji od 30 dana. Slijedom iznesenoga, AZTN je ocijenio da je odredba o uvjetima i rokovima plaćanja sastavljena u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 3. ZNTP-a.

Odredbom članka 2. stavka 1. svakog od Ugovora o isporuci mlijeka određeno je da će proizvođač mlijeka isporučivati neposredno ili posredstvom druge ovlaštene osobe PIK-a na kućnom pragu ili unaprijed dogovorenom mjestu te da sirovo mlijeko preuzima osposobljena osoba u skladu s normom HRN EN ISO 7070:2008, Mlijeko i mliječni proizvodi - Upute o uzorkovanju. Također, stranka je u podnesku od 24. kolovoza 2020. (točka V.) navela kako je ugovoreno mjesto isporuke individualno određeno i prilagođeno proizvođaču, jer je riječ o proizvođačima koji mlijeko predaju vozaču - prijevozniku na onom mjestu koje najviše odgovara proizvođačima, budući da u vrijeme kada se mlijeko kupi radi prijevoza većina proizvođača radi na farmama i želi izgubiti što manje vremena. To je i glavni razlog zbog kojeg je sakupljanje mlijeka organizirano putem prijevoznika, umjesto da proizvođači sami voze mlijeko u otkupnu stanicu koju PIK ima u Brinju (za područje Like) ili u mljekaru u Rijeci (za Istru). AZTN je ocijenio da ovako formulirana odredba o mjestu isporuke ne bi bila protivna odredbi članka 5. stavka 1. točke 5. ZNTP-a.

Odredbom članka 5. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka određeno je trajanje ugovora. Tako je od analiziranih, većina ugovora iz 2020. sklopljena na 12 mjeseci, osim ugovora sklopljenih s dobavljačima [...] (OPG), [...] (OPG), [...], [...] i [...], koji su sklopljeni na šest mjeseci. Ugovori iz 2019. sklopljeni su na vrijeme od šest mjeseci. U tom smislu te su odredbe sastavljene u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 6. ZNTP-a.

Također, uređeno je i da se ugovor može raskinuti odnosno otkazati u slučaju da druga strana ne izvršava svoje obveze iz ugovora, pisanim putem (članak 6. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka). S obzirom na to da se nepoštenom trgovačkom praksom smatra mogućnost jednostranog raskida ugovora s dobavljačem od strane otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u nepisanom obliku ili bez navođenja osnovanih razloga za raskid ugovora ili mogućnost otkaza ugovora s dobavljačem bez primjerenog otkaznog roka (članak 4. stavak 2. točka 4. ZNTP-a), u samom sadržaju citirane ugovorne odredbe AZTN nije našao ništa sporno.

6.1.1. Utvrđene povrede ZNTP-a u vezi s ugovorima

6.1.1.1 Nejasna odredba o uvjetima i rokovima isporuke

Jedna od bitnih odredbi, koju mora sadržavati svaki ugovor između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u smislu ZNTP-a je odredba o uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora (članak 5. stavak 1. točka 4. ZNTP-a).

Odredbom članka 2. stavaka 1. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, određeno je da se proizvođač mlijeka obvezuje da će mlijeko isporučivati neposredno ili posredstvom druge ovlaštene osobe PIK-a na kućnom pragu (ili drugom unaprijed dogovorenom mjestu) i unaprijed dogovorenom vremenu, kao i da sirovo mlijeko preuzima osposobljena osoba u skladu s normom HRN EN ISO 707:2008, Mlijeko i mliječni proizvodi; „Upute o uzorkovanju“. Ocjenjujući ovakvu odredbu u kontekstu uvjeta i rokova isporuke neodređenom i nejasnom, na usmenoj raspravi održanoj 15. prosinca 2020., stranka, pozvana izjasniti se o tome u kojem je dijelu ugovora propisana odredba o uvjetima i rokovima isporuke, izjavila je kako se mlijeko preuzima svakog dana te da je to vidljivo iz odredbe o prijevozu članku 2. Ugovora. U odnosu na citiranu ugovornu odredbu stranka je izjavila kako PIK ima kooperante prijevoznike koji se sami dogovaraju s dobavljačima o tome kada i gdje će mlijeko biti preuzeto.

Dovodeći opisanu izjavu u kontekst navoda stranke iz podneska od 24. kolovoza 2020. (točka XV.), o tome da dinamika nije posebno određena te da prijevoznik obilazi farme nekoliko puta tjedno i sakuplja mlijeko koje nakon toga odvozi u otkupnu stanicu ili mljekaru, AZTN ocjenjuje da odredba članka 2. Ugovora o otkupu mlijeka, za koju stranka tvrdi da određuje uvjete i rokove isporuke, ne definira na jasan i razumljiv način (čak ne ni načelno), ni uvjete, ni rokove isporuke, prepuštajući, odnosno prebacujući dinamiku i određivanje rokova isporuke, odnosno sakupljanja mlijeka, na prijevoznika.

AZTN ne spori da postoje zakonitosti i specifičnosti vezane uz otkup mlijeka, kao i da postoje uspostavljene nepisane prakse u odnosima dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača mlijeka, koje u velikoj mjeri čak i odgovaraju dobavljačima – primarnim proizvođačima. Međutim, ZNTP propisuje obvezu da međusoban poslovni odnos dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača i trgovca bude na jasan i razumljiv način pretočen u ugovor u pisanom obliku s predviđenim minimumom odredbi, među kojima i odredbom o uvjetima i rokovima isporuke, u konkretnom slučaju sirovog mlijeka. Primjerice, stranka je mogla ugovoriti da će ovlaštena osoba PIK-a, prijevoznik, tri puta tjedno, a po potrebi i češće sakupljati sirovo mlijeko proizvođača, o čemu obavijest dostavlja proizvođaču telefonom ili na drugi prikladan način, ili slično. Stoga, je AZTN ocijenio da odredba za koju stranka tvrdi da je odredba o uvjetima i rokovima, nije jasna te u tom smislu nije sastavljena u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točkom 4. ZNTP-a.

Iznoseći svoju obranu na glavnoj raspravi održanoj 5. srpnja 2022., stranka u ne samo da nije osporila utvrđenje iz točke 5.I Obavijesti od 3. lipnja 2022., a koja se odnosi na utvrđenje o tome da je PIK otkupljivao sirovo mlijeko na temelju tipskih ugovora u kojima nije bila sadržana jasna odredba o uvjetima i rokovima isporuke, već je istaknula kako činjenica iz utvrđenja AZTN-a stoje, ali da treba imati u vidu i opći kontekst otkupa mlijeka.

Tako je pojasnila da je višegodišnja suradnja PIK-a s više od 200 kooperanata, ovisila i o 3 sakupljača mlijeka koje je PIK angažirao radi sabiranja mlijeka i provođenja uobičajenih kontrola kvaliteta mlijeka na licu mjesta. Upravo ti sakupljači mlijeka su definirali neposredno s dobavljačima periode, rokove i način isporuke mlijeka. Isto tako, pojasnila je da se mlijeko na području Like sabire s površine od oko 3.000 km² pa je teško definirati u detalje na koji način će se sabiranje odvijati budući da na to utječe puno faktora među kojima činjenica da je riječ o ruralnom kraju i vremesnom stanovništvu koje ovisi o sabiračima. Također, istaknula je i da je PIK-u u interesu bilo pokupiti svo mlijeko i što veće količine mlijeka, zbog potrebe njegove prerade, a isto tako da je u interesu proizvođačima bilo da prodaju svoj proizvod.

Pored iznesenoga, u odnosu na ovo utvrđenje AZTN-a, istaknula je kako je nakon pokretanja ovog upravnog postupka, na sugestiju AZTN-a, PIK u ugovorima iz prosinca 2021. u odredbi članka 2. Ugovora o otkupu mlijeka uveo i odredbu koja na jasniji način određuje uvjete i rokove isporuke, a o čemu na glavnoj raspravi predao i primjerak ugovora sklopljenog s dobavljačicom [...] od 1. prosinca 2021.

Iznesene razloge AZTN ne može prihvatiti kao opravdane razloge za propust da se pitanje određivanja uvjeta i rokova isporuke uredi na jasan i razumljiv način.

ZNTP je prisilan propis, koji kao što je to već istaknuto, propisivanjem obveze sklapanja ugovora između otkupljivača i/ili prerađivača i dobavljača u pisanom obliku s jasno i razumljivo sročnim bitnim odredbama toga ugovora, nastoji osigurati transparentnost svakog pojedinog poslovnog odnosa, kako bi dobavljači, kao pregovarači slabija ugovorna strana, mogli unaprijed znati što mogu očekivati odnosno koja ima prava i obveze iz tog poslovnog odnosa pripadaju. Prepuštanje da pitanje uvjeta, dinamike i rokove sakupljanja mlijeka uređuju treće osobe - prijevoznici, odnosno sakupljači mlijeka, odričući tako svoju odgovornost za taj segment otkupa, a bez da su pravila za to prethodno na jasan i razumljiv način predviđena ugovorom, ne bi se moglo smatrati, ni prihvatljivom, ni dopuštenom praksom.

Slijedom iznesenoga, a kao što je je to i stranka potvrdila na glavnoj raspravi 5. srpnja 2022. i to ne samo izrijekom, već i nastojanjem da spornu odredbu regulira na jasniji način u Ugovoru iz prosinca 2021., AZTN je nespornim utvrdio da odredba u Ugovorima o otkupu mlijeka, za koju stranka tvrdi da je odredba o uvjetima i rokovima isporuke, nije jasna i razumljiva te u tom smislu nije sastavljena u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točkom 4. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Stoga, ispitujući sadržaj ugovora s uzorkom od svega 20 dobavljača, AZTN je tom prilikom utvrdio kako opisani nedostatak jasne i razumljive odredbe o uvjetima i rokovima isporuke mlijeka, sadrže ugovori sklopljeni s dobavljačima: 1) [...] (OPG), OIB: [...], [...], [...], a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020. u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 1. srpnja 2021., 2) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Ličko Lešće, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020. u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 1. srpnja 2021., 3) [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Čavle, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021., 4) [...], vl. [...], OIB: [...], [...], Cerovlje, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2018. u razdoblju od 1. ožujka 2018. do 1. rujna 2018. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021., 5) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, do 10. lipnja 2020., a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021., 6) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021., 7) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Buzet, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2018. u razdoblju od 1. ožujka 2018. do 1. rujna 2018. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021., 8) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Boljun, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021., 9) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Pazin, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 10. lipnja 2020. u razdoblju od 10. lipnja 2020. do 10. lipnja 2021., 10) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Smiljan, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020., 11) [...] (OPG), OIB: [...], [...], Klanac, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020., 12) [...], OIB: [...], [...], Smiljan, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020., 13) [...], OIB: [...], [...], [...], a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. listopada 2019. u razdoblju od 15. listopada 2019. do 15. travnja 2020. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. srpnja 2020. u razdoblju od 1. srpnja 2020. do 1. srpnja 2021., 14) [...], OIB: [...], [...], Ogulin, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020. u razdoblju od 2. lipnja 2020. do 2. lipnja 2021., 15) [...], OIB: [...], [...], Brinje, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. veljače 2020. u razdoblju od 15. veljače 2020. do 15. kolovoza 2020., 16) [...], OIB: [...], [...], Križpolje, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020. u razdoblju od 2. lipnja 2020. do 2. lipnja 2021., 17) [...], OIB: [...], [...], Perušić, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu

mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 11. travnja 2020. u razdoblju od 11. travnja 2020. do 11. listopada 2020., 18) [...], OIB: [...], [...], Perušić, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 1. ožujka 2019. u razdoblju od 1. ožujka 2019. do 1. rujna 2019. te za Ugovor o otkupu mlijeka od 2. lipnja 2020. u razdoblju od 2. lipnja 2020. do 2. lipnja 2021., 19) [...], OIB: [...], [...], Vratnik, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. listopada 2019. u razdoblju od 15. listopada 2019. do 15. travnja 2020., 20) [...], OIB: [...], [...], Otočac, a povreda je trajala za Ugovor o otkupu mlijeka od 15. listopada 2019. u razdoblju od 15. listopada 2019. do 15. travnja 2020., kako je to utvrđeno u točki I.I. izreke ovoga rješenja.

S obzirom na to da je sadržaj ugovora koje je stranka sklopila s dobavljačima - primarnim proizvođačima sirovog mlijeka, istovjetan, izvjesno je da opisani nedostatak sadrže i ugovori sklopljeni s ostalim dobavljačima - primarnim proizvođačima mlijeka.

6.1.1.1.1. Poslovanje bez ugovora u pisanom obliku

Odredbom članka 5. stavka 1. ZNTP-a određeno je da ugovor između dobavljača i otkupljiivača i/ili prerađivača mora biti sklopljen u pisanom obliku i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito šest bitnih odredbi propisanih tim člankom, kako je to ranije već citirano. Takav ugovor morao bi biti sklopljen prije isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda koji su predmetom ugovora te postojati za cijelo vrijeme trajanja poslovnog odnosa otkupljiivača i/ili prerađivača i dobavljača.

Ugovori na temelju kojih je poslovala stranka sa svojim dobavljačima mlijeka, a čije je poslovanje predmet ovoga upravnog postupka, bili su sklapani na razdoblje od šest mjeseci (uglavnom ugovori iz 2019. i dio ugovora iz 2020.), odnosno 12 mjeseci (pretežito ugovori sklapani 2020.).

Odredbom članka članak 211. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21.; dalje u tekstu: ZOO), određeno je da trajni obvezni odnos s određenim rokom trajanja prestaje kad rok istekne, osim kad je ugovoreno ili zakonom određeno da se poslije isteka roka obvezni odnos produljuje za neodređeno vrijeme, ako ne bude pravodobno otkazan.

Usporedbom dostavljenih ugovora koje je PIK sklapao s dobavljačima sirovog mlijeka iz 2019. i 2020., AZTN je utvrdio da je stranka nastavila poslovati s dobavljačima i nakon što je istekao rok na koji su ti ugovori sklopljeni, dok su novi ugovori sklopljeni uz višemjesečni odmak. Tako je stranka Ugovor o otkupu mlijeka sklopila s:

- [...] (OPG) 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen je 1. srpnja 2020., poslovanje se 10 mjeseci odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 1. srpnja 2020., poslovanje se 10 mjeseci odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...], vl. [...], 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (283 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...], vl. [...], 1. ožujka 2018., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2018. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 1 godinu 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (648 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] (OPG) 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (283 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku

- [...] (OPG) 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (283 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] (OPG) 1. ožujka 2018., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2018. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 1 godinu 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (648 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] (OPG) 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (283 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] (OPG) 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 11. travnja 2020., poslovanje se 7 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (223 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] (OPG) 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 11. travnja 2020., poslovanje se 7 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (223 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] (OPG) 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 9 mjeseci 1 tjedan, i 3 dana (283 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 10. lipnja 2020., poslovanje se 9 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (223 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] 15. listopada 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. travnja 2020. Kako je novi ugovor sklopljen 1. srpnja 2020., poslovanje se 2 mjeseca 2 tjedna i 2 dana (77 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 2. lipnja 2020., poslovanje se 2 mjeseca 2 tjedna i 2 dana (275 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 15. veljače 2020., poslovanje se 5 mjeseci, 2 tjedna (167 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku
- [...] 1. ožujka 2019., na vrijeme od 6 mjeseci, dakle do 1. rujna 2019. Kako je novi ugovor sklopljen 11. travnja 2020., poslovanje se 7 mjeseci 1 tjedan i 3 dana (223 dana) odvijalo bez ugovora u pisanom obliku.

Pored iznesenoga, AZTN je utvrdio i kako je stranka poslovala s dobavljačima [...] i [...] prije nego je sklopila ugovor u pisanom obliku. Naime, Ugovor o otkupu mlijeka PIK je sa svakim od tih dvoje dobavljača sklopio 2. lipnja 2020., pri čemu je u podnesku od 24. kolovoza 2020. dostavljena napomena da je s dobavljačicom [...] tada i započela suradnja, dok je u odnosu na dobavljača [...], stranka u dva navrata (uz podneske od 13. srpnja 2020. i 24. kolovoza 2020.) dostavila isti ugovor od 2. lipnja 2020., na temelju čega se može zaključiti da prije toga datuma nije imala ugovor u pisanom obliku sklopljen s tim dobavljačem. Uvidom u financijsku dokumentaciju dostavljenu uz podnesak od 13. srpnja 2020. (kartica dobavljača i obračun), utvrđeno je kako je dobavljačica [...] isporučivala mlijeko u svibnju 2020., dakle mjesec dana prije sklapanja ugovora u pisanom obliku, dok je dobavljač [...] mlijeko isporučivao u siječnju 2020. i veljači 2020., a koje razdoblje nije bilo obuhvaćeno (dostavljenim) ugovorom u pisanom obliku.

S obzirom na to da ugovor između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača mora biti sklopljen u pisanom obliku prije isporuke poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, proizlazi kako je u konkretnim slučajevima, stranka propustila izvršiti obvezu u smislu odredba članka 5. ZNTP-a, a što se smatra nepoštenom trgovačkom praksom u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

U tom smislu, utvrđeno je kako je stranka od dobavljačice [...] otkupljivala mlijeko u svibnju 2020., odnosno u razdoblju od 1. svibnja 2020. do 31. svibnja 2020., bez ugovora u pisanom obliku, dakle poslovanje s tom dobavljačicom se odvijalo mjesec dana (31 dan) bez ugovora u pisanom obliku.

Isto tako, utvrđeno je i kako je stranka od dobavljača [...] otkupljivala mlijeko u siječnju 2020. i veljači 2020., odnosno u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 29. veljače 2020., bez ugovora u pisanom obliku, dakle poslovanje s tim dobavljačem se odvijalo dva mjeseca (60 dana) bez ugovora u pisanom obliku.

Za dobavljače [...] i [...] stranka je dostavila Ugovore o otkupu mlijeka, oba od 15. listopada 2019., sklopljene na vrijeme od šest mjeseci. Na temelju Kartice dobavljača za razdoblje od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020., koji je stranka uz podnesak dostavila 13. srpnja 2020., proizlazi da je [...] isporučivala mlijeko u siječnju 2020., veljači 2020. i ožujku 2020., a [...] samo u siječnju 2020.

Umjesto dostave zatraženog dokumenta na temelju kojih je prestao poslovni odnos stranke s dobavljačima [...] i [...], kao i dokaza o dostavi tih dokumenata tim dobavljačima, kao što je to ugovoreno odredbom članka 6. Ugovora o otkupu mlijeka, stranka je u okviru podneska od dostavljenog 4. siječnja 2021. (točka 3.) izjavila kako je poslovni odnos PIK-a i ovih dobavljača prestao neisporukom mlijeka od strane dobavljača. Na temelju te izjave te nedostavljanja dokaza o tome da je u pisanom obliku raskinula ugovor s tim dobavljačima, može se zaključiti da su ugovori prestali istekom vremena na koji su bili sklopljeni, 15. travnja 2020.

Stranka je u svom podnesku od 24. kolovoza 2020. sama navela da su predmetni Ugovori o isporuci mlijeka sklopljeni na određeno vrijeme te da je, iako svjesna odredbi ZNTP-a, za neke dobavljače u određenom razdoblju, uslijed omaške, propustila sklopiti novi Ugovor. Ukazala je i da su se u razdoblju između dva ugovora u pisanoj formi sve ugovorne obveze i prava izvršavane na istovjetan način, da nije bilo promjene u cijeni, načinu isporuke i plaćanju te da je ugovor prešutno i faktički nastavljen.

Također, citirajući odredbu članka 294. ZOO-a, prema kojoj se ugovor za čije se sklapanje zahtijeva pisani oblik smatra valjanim ako nije sklopljen u tom obliku ako su ugovorne strane ispunile, u cijelosti ili u pretežnom dijelu, obveze koje iz njega nastaju, osim ako iz cilja radi kojega je oblik propisan očito proizlazi što drugo, stranka ukazuje u bitnom da su ugovorne strane izvršile obveze iz te da je postojeći pisani ugovor sa svim istim uvjetima nastavljen i nakon toga.

AZTN ne spori da je nastavkom izvršavanja ugovornih obveza koje su bile regulirane ranijim ugovorom, poslovni odnos PIK-a i njegovih dobavljača nastavljen i nakon proteka vremena na koji su ugovori sklopljeni, a isto tako ne spori ni tvrdnju stranke o tome da nije bilo suštinske razlike, ni u sadržaju ugovora sklopljenih 2019. od onih sklopljenih 2020., kao ni da nije bilo razlike u provedbi tih ugovora u razdoblju od isteka vremena na koji su sklopljeni ugovori iz 2019. do sklapanja novih ugovora u 2020.

Međutim, valja ukazati i na to da odredba članka 294. ZOO-a na koju se stranka poziva, pored određivanja mogućnosti osnaživanja ugovora kojem nedostaje potreban oblik sadrži i jednu ogradu: „... osim ako iz cilja radi kojega je oblik propisan očito proizlazi što drugo.“ (op. cit.). S obzirom na to da u cilju uspostave, osiguranja i zaštite poštenih trgovačkih praksi, ZNTP, kao prisilan propis (*ius cogens*) i u odnosu na ZOO, poseban propis (*lex specialis*), propisivanjem, između ostaloga, obveze sklapanja ugovora u pisanom obliku s minimumom obveznog sadržaja, nastoji urediti poslovne odnose otkupljivača i/ili prerađivača s njegovim dobavljačem na jasan i transparentan način, kako bi dobavljač, kao pregovarački slabija ugovorna strana, unaprijed mogao znati o bitnim odrednicama poslovnog odnosa u koji je ušao, uključujući i

njegovo trajanje. Na taj način bi mogao imati barem nekakvu sigurnost da će u okviru ugovorenog trajanja poslovnog odnosa imati osiguran plasman svojih proizvoda, u konkretnom slučaju sirovog mlijeka, kod tog otkuplivača i/ili prerađivača.

Ni u pisanoj obrani, ni na glavnoj raspravi 5. srpnja 2022., stranka nije osporila predmetno utvrđenje, već je samo na glavnoj raspravi, ukazala da bi u obzir trebalo uzeti kontekst (ruralan kraj i vremešno stanovništvo) i prostor na kojem se mlijeko otkupljuje. Ponovila je da je riječ o velikom broju proizvođača mlijeka i da se vrlo često situacija mijenja na dnevnoj bazi, primjerice, da se zna dogoditi da krava ostane bređa pa se postupak otkupa odgađa do ponovne mogućnosti sabiranja mlijeka. Također, istaknula je da dobavljači nisu skloni potpisivanju ugovora pa se vrlo često znalo dogoditi da ugovore koje im je PIK poslao na potpis putem ovlaštenih sakupljača nisu vraćali, iako je istovremeno isporuka mlijeka nastavljena. Zaključno, ukazala je i na to da se u ljetnom razdoblju vrlo često znalo dogoditi da proizvođači zadrže gotovo svo mlijeko radi proizvodnje sira koje prodaju po znatno višoj cijeni nego bi dobili da su mlijeko predali PIK-u.

AZTN nije ocijenio da bi izneseni razlozi bili opravdani i valjani razlozi za to da stranka ne uskladi svoje poslovanje i ugovore s odredbama ZNTP-a, kao prisilnog propisa.

Pored ranije citiranih iznimki iz članka 5. stavka 3. i 4. ZNTP-a, taj Zakon ne predviđa, ni razloge ni uvjete pod kojima bi trgovac, otkuplivač i/ili prerađivač mogli eventualno biti izuzeti od obveze da sa svojim dobavljačima posluju na temelju prethodno sklopljenih ugovora u pisanom obliku, koji traju cijelo vrijeme trajanja njihova faktičnog poslovnog odnosa.

Slijedom iznesenoga, AZTN je utvrdio, a što ni stranka nije sporila, da je u razdoblju nakon proteka vremena na koji su ugovori sklopljeni, do sklapanja novih ugovora u 2020. poslovala sa 16 dobavljača, čiji su ugovori predmet ovoga upravnog postupka, bez ugovora u pisanom obliku, a u odnosu na dva dobavljača započela s poslovanjem prije sklapanja ugovora u pisanom obliku, dakle također poslovala bez ugovora u pisanom obliku, što je sve protivno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavaka 2. točke 1. ZNTP-a, a kako je to utvrđeno u točki I.II. Izreke ovoga rješenja.

6.2. Ostale utvrđene povrede ZNTP-a

6.2.1. Neizdavanje računa za uslugu organiziranja otkupa mlijeka

U skladu s odredbom članka 4. stavka 4. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka uređena je obveza dobavljača - proizvođača da sudjeluju u troškovima otkupa mlijeka koji se određuje prema udaljenosti proizvođača i/ili količini isporučenog mlijeka, pri čemu se neki ugovori pozivaju na Odluku od 2. siječnja 2018., a u nekima je neposredno naveden iznos učešća u trošku otkupa. Tako je Odlukom PIK-a od 2. siječnja 2018. određeno da PIK dobavljačima koji mjesečno isporučuju do 2.000 litara mlijeka naplaćuje učešće u troškovima organiziranog otkupa mlijeka. Sadržaju te odredbe, konzistentne su i izjave stranka s usmene rasprave te iz podnesaka od 24. kolovoza 2020. (točke III. i XV.) i 9. studenoga 2020. (točka IV.), iz kojih u bitnom proizlazi da su troškovi otkupa definirani ili Odlukom od 2. siječnja 2018. ili ugovorima, a riječ je o troškovima koji proizvođači plaćaju PIK-u za uslugu organiziranja sakupljanja mlijeka i dopreme do otkupne stanice u Brinju za područje Like odnosno u Rijeci za područje Istre, pri čemu proizvođači sudjeluju u trošku ovisno o tome o kojoj je sabirnoj liniji riječ. Od otkupne stanice do PJ mljekare u Rijeci, PIK organizira i snosi troškove prijevoza sam. Sakupljanje i prijevoz mlijeka obavljaju lokalni prijevoznici koje plaća PIK, a u dijelu toga troška participiraju i proizvođači mlijeka i to prema količinama predanog mlijeka na mjesečnoj razini i udaljenosti pojedinog proizvođača od otkupne stanice. U tom smislu, trošak otkupa se ne naplaćuje dobavljačima koji isporučuju veće količine od 2.000 litara mlijeka.

Analizom dokumentacije koju je PIK dostavio uz podnesak od 13. srpnja 2020. i podnesak od 24. kolovoza 2020., utvrđeno je da su dobavljači [...] (OPG), [...], vl. [...], [...], vl. [...], [...] (OPG) i [...] (OPG) u cijelom promatranom razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020. isporučivali mjesečne količine veće od 2.000 litara. Isto tako, utvrđeno je da je dobavljač [...] (OPG) u siječnju 2020., ožujku 2020., travnju 2020. i svibnju 2020. isporučio količine veće od 2.000 litara, dok je u veljači isporučio manje od 2.000 litara mlijeka. Dobavljač [...] (OPG) je u ožujku 2020. isporučio količinu mlijeka veću od 2.000 litara, dok je u preostalom promatranom razdoblju odnosno siječnju 2020., veljači 2020., travnju 2020. i svibnju 2020. isporučio manje od 2.000 litara mlijeka. Dobavljač [...] (OPG) je u cijelom promatranom razdoblju isporučivao količine manje od 2.000 litara mjesečno. Dobavljači [...] (OPG) i [...] (OPG), koji su mlijeko PIK-u isporučivali u travnju 2020. i svibnju 2020., također su u tim mjesecima isporučili količine manje od 2.000 litara. Isto tako, utvrđeno je da su dobavljači [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...] u cijelom promatranom razdoblju isporučivali količine manje od 2.000 litara mjesečno.

S obzirom na to da je odredbama članka 7. stavaka 1. i 3. ZNTP-a određeno da za svaku uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun ili otkupni blok, u skladu s poreznim propisima, kao i da naknade za usluge trgovca prema dobavljaču čije ostvarenje ovisi o stvarnom i mjerljivom učinku trgovca, odnosno otkupljivača i/ili prerađivača, a ne smatraju se nametanjem nepoštene trgovačke prakse, ne smiju biti izražene na računu dobavljača, AZTN je od straneke zatražio dostavu računa koje je PIK izdao dobavljačima mlijeka za sudjelovanje u troškovima organiziranog otkupa mlijeka. Konkretno, AZTN je zatražio račune PIK-a izdane za organiziranje usluge otkupa dobavljačima: 1. [...] (OPG) za mlijeko isporučeno u veljači 2020., 2. [...] (OPG) za mlijeko isporučeno u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., 3. [...] (OPG) za mlijeko isporučeno u travnju 2020. i svibnju 2020., 4. [...] (OPG) za mlijeko isporučeno u travnju 2020. i svibnju 2020., 5. [...] za mlijeko isporučeno u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., 6. [...] za mlijeko isporučeno u travnju 2020. i svibnju 2020., 7. [...] za mlijeko isporučeno u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., 8. [...] za mlijeko isporučeno u svibnju 2020., 9. [...] za mlijeko isporučeno u travnju 2020. i svibnju 2020. godine, 10. [...] za mlijeko isporučeno u svibnju 2020., 11. [...] za mlijeko isporučeno u siječnju 2020., veljači 2020. i ožujku 2020., 12. [...] za mlijeko isporučeno u siječnju 2020. i veljači 2020., 13. [...] za mlijeko isporučeno u siječnju 2020., veljači 2020. i ožujku 2020., 14. [...] za mlijeko isporučeno u siječnju 2020.

PIK je traženu dokumentaciju dostavio uz podnesak od 9. studenog 2020., pri čemu su za dobavljače [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG), [...] (OPG) dostavljeni računi koje je PIK izdao tim dobavljačima za učešće u organiziranom otkupu mlijeka. Računi, odnosno fakture za usluge nose datum zadnjeg dana u mjesecu za mjesec u kojem je usluga obavljena, a računa se kao umnožak isporučene količine mlijeka i troška otkupa u lipama po litri za pojedinu liniju, u skladu s Odlukom od 2. siječnja 2018. Slijedom iznesenoga, AZTN je zaključio kako su računi za izvršene usluge tim dobavljačima izdane u skladu s odredbom članka 7. stavaka 1. i 3. ZNTP-a

U odnosu na dobavljača [...] (OPG), PIK je u podnescima od 9. studenoga 2020. i 4. siječnja 2021. te na usmenoj raspravi 15. prosinca 2020. pojasnio da taj dobavljač samostalno organizira prijevoz mlijeka do otkupne stanice. Na temelju takve izjave kao i financijske dokumentacije dostavljene uz podnesak PIK-a od 13. srpnja 2020., iz koje proizlazi da PIK nije obračunavao tome dobavljaču troškove organiziranja otkupa mlijeka, AZTN je zaključio da, neovisno o ugovornoj odredbi o sudjelovanju u troškovima otkupa, PIK u konkretnom slučaju nije ni bio obvezan izdati račun pa u tom smislu nije utvrđena povreda odredbi članka 7. stavaka 1. i 3. ZNTP-a.

U odnosu na ostale dobavljače za koje je zatražena dostava računa za izvršenu uslugu prijevoza mlijeka: [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...], PIK-a je dostavio dokumente

pod nazivom „Obračun“ s naznakom mjeseca u 2020. godini na koji se pojedini obračun odnosi.

Uvidom u dostavljene obračune, utvrđeno je kako je riječ o internom dokumentu koji PIK izdaje (bez naznake datuma nastanka toga dokumenta) na mjesečnoj razini za prethodni mjesec isporuke svojim dobavljačima – primarnim proizvođačima mlijeka, bez obzira na to jesu li ti dobavljači obveznici izdavanja računa ili nisu, odnosno koji predstavlja samo rekapitulaciju financijskih događaja koji su se dogodili u mjesečnom ciklusu isporuke mlijeka, a koji sadrži:

- ime i prezime dobavljača, njegovu adresu internu šifru kupca i broj pod kojim se dobavljač vodi kod SLKM-a,
- podatke o SLKM analize
- podatak o količini isporučenoga mlijeka u mjesecu na koji se obračun odnosi u kilogramima i litrama
- podatke obuhvaćene nazivom „Otkupljeno mlijeko“ i to: podatke o postotku masnih i postotku proteinskih jedinica, količini po jedinici tih parametara izraženoj u kilogramima, jediničnoj cijeni te iznosu, koji čini umnožak količine, odnosno mase po jedinici masnih odnosno proteinskih jedinica i jedinične cijene te kod nekih obračuna podatke o „razredu mlijeka II“ ili umanjenju zbog slabije kemijske kvalitete, pri čemu su navedeni masa takvog mlijeka izražena u kilogramima, jedinična cijena te ukupan iznos za takvo mlijeko, dobiven kao umnožak mase i jedinične cijene, a svi ti iznosi izraženi su kao zbroj u okviru podatka „Ukupno obračun“
- podatke obuhvaćene nazivom „Podmirene obveze“ s podacima o datumu, koji je uvijek zadnji dan u mjesecu isporuke mlijeka, nazivu transakcije: „Učešće u troškovima organiziranog otkupa“ količini izraženoj u litrama, jediničnoj cijeni i iznosu dobivenom umnoškom količine i jedinične cijene, koja ujedno čini i stavku u okviru podatka: „Ukupno podmirenih obveza“
- podatak o konačnom iznosu za isplatu na račun dobavljača.

Na svim dostavljenim obračunima za ovih deset dobavljača-primarnih proizvođača mlijeka, stavka „Podmirene obveze“ ne prelaze iznos od 700,00 kuna.

Odredbom članka 79. stavka 12. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., dalje u tekstu: Zakon o PDV-u) određeno je da porezni obveznik za obavljene isporuke dobara i usluga čiji iznos nije viši od 700,00 kuna može izdati pojednostavljeni račun, koji mora sadržavati podatke o broju računa i datumu izdavanja, imenu i prezimenu (naziv), adresi, osobnom identifikacijskom broju (dalje u tekstu: OIB) ili PDV identifikacijskom broju poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja) te naznaci mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i slično), imenu i prezimenu (naziv), OIB-u ili PDV identifikacijskom broju poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca), količini i uobičajenom trgovačkom nazivu isporučenih dobara te vrsti i količini obavljenih usluga, iznosu naknade s uključenim PDV-om razvrstane po stopi PDV-a, iznosu obračunanog PDV-a razvrstanog po stopi PDV-a, podatak o tome kada je izdana isprava ili obavijest koja se smatra računom u skladu s člankom 78. stavkom 7. Zakona o PDV-u, uputu na prvobitni račun uz pojedinosti koje su izmijenjene.

Usporedbom citirane zakonske odredbe i podataka na obračunima PIK-a za [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...], utvrđeno je kako ti obračuni ne sadrže sve elemente propisane člankom 79. stavak 12. Zakona o PDV-u, odnosno ne sadrže, ni potpune podatke o dobavljačima, odnosno u konkretnom slučaju primateljima usluge (OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika), ni datum izdavanja obračuna, ni količinu obavljenih usluga, ni iznos obračunatog PDV-a. U tom smislu, dostavljeni obračuni se, ni u svojoj ukupnosti, ni u dijelu koji se odnosi na obračun troškova pružne usluge, ne mogu smatrati računom, ni u smislu poreznih propisa, ni u smislu članka 7. stavka 1. ZNTP-a.

Postupajući u skladu sa zaključkom s usmene rasprave održane 15. prosinca 2021., stranka je uz podnesak od 4. siječnja 2021., na zahtjev za izjašnjenje o tome koji financijski dokument čini osnovu na temelju koje dobavljači koji nisu u sustavu PDV-a obavljaju plaćanja PIK-u za troškove učešća u organiziranom otkupu mlijeka, stranka je (u točki 7.) pojasnila da na obračunima od iznosa mjesečne isporuke mlijeka oduzima učešće u troškovima otkupa, a zbog potrebe plaćanja PDV-a, kao izlazni račun PIK-a izdaje se skupni račun za sve dobavljače koji nisu u sustavu PDV-a pod jednom skupnom šifrom partnera „Razni kupci mljekare“, a na svakom mjesečnom računu naslovljeno je područje otkupne linije. Kao primjer, uputila je na (uz isti podnesak) dostavljene fakture za učešće u troškovima organizacije otkupa od 31. prosinca 2019., 30. studenoga 2019., 31. listopada 2019., 30. rujna 2019., 31. kolovoza 2019., 31. srpnja 2019., 30. lipnja 2019., dostavljene na zahtjev AZTN-a za dostavom računa za uslugu organizacije troškova otkupa mlijeka dobavljača [...].

Sve te fakture, odnosno računi ispostavljeni su na iznose veće od 700,00 kuna, a kao primatelj usluge naznačen je „Razni kupci mljekare“.

Odredbom članka 79. stavak 1. Zakona o PDV-u određen je obvezni sadržaj računa i to: broj računa i datum izdavanja, ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja), ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca), količinu ili opseg i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga, datum isporuke dobara ili obavljenih usluga ili datum primitka predujma u računu za predujam, ako se taj datum može odrediti i razlikuje se od datuma izdavanja računa, jediničnu cijenu bez PDV-a, odnosno iznos naknade za isporučena dobra ili obavljene usluge, razvrstane po stopi PDV-a, popuste ili rabate ako nisu uključeni u jediničnu cijenu, stopu PDV-a, iznos PDV-a razvrstan po stopi PDV-a, osim ako se primjenjuje posebni postupak za koji je u smislu Zakona o PDV-u taj podatak isključen, zbrojni iznos naknade i PDV-a.

Navedene fakture ne sadrže, ni OIB, ni PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su obavljene usluge (kupca), kao ni količinu isporučenih usluga pojedinom konkretnom kupcu usluga, ovdje dobavljaču mlijeka. S obzirom na to da je odredbom članka 7. stavka 1. ZNTP-a određeno da za svaku uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun u skladu s poreznim propisima, jasno je da se pružena usluga ograničava na konkretan poslovni odnos prerađivača (i/ili otkupljivača ili trgovca) i svakog pojedinog njegovog dobavljača. U tom smislu, skupni račun, izdan „Raznim kupcima mljekare“ ne bi se mogao smatrati, ni uredno izdanim računom za izvršenu uslugu pojedinom dobavljaču u smislu odredba članka 7. stavka 1. ZNTP-a, ni uredno izdanim računom u smislu poreznih propisa.

Ni u pisanoj obrani, ni na glavnoj raspravi održanoj 5. srpnja 2022., stranka ne spori utvrđenje o tome da za pruženu uslugu organiziranja otkupa mlijeka PIK nije izdao račun u skladu s poreznim propisima, ali je ponovno ukazala na kontekst načina otkupa mlijeka na tako velikom području te ponovila, kao i tijekom ovoga upravnog postupka, da je usluga organiziranja otkupa mlijeka išla u korist proizvođačima. Također, istaknula je i kako je, upravo zbog nastojanja da proizvođači nastave s proizvodnjom mlijeka, Ličko-senjska županija subvencionirala trošak sakupljanja mlijeka i to u iznosu 211.925,41 kuna za 2021., a nakon što je PIK prestao otkupljivati mlijeko od proizvođača, nakon intervencije Ministarstva poljoprivrede i Ličko-senjske županije, prijevoznike se subvencionira u iznosu od 699.200,00 kuna na polugodišnjoj razini. U prilog svojoj tvrdnji, u spis predmeta predala je knjigovodstvenu karticu konta za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021., koja se odnosi na bespovratnu potporu za prijevoz mlijeka i ispis objave s mrežne stranice Ličko-senjske županije o subvencioniranju troškova organiziranja otkupa mlijeka, od 17. lipnja 2022.: „Potpisani ugovori o subvencioniranju prijevoza mlijeka u Lici“.

Ukazuje se kako AZTN nije, ni tijekom postupka, ni u predmetnom utvrđenju dovodio u pitanje da je riječ o usluzi koja ne bi bila stvarna i mjerljiva, kao ni da je usluga organiziranja prijevoza, odnosno sabiranja mlijeka bila korisna proizvođačima. Međutim, to ne umanjuje značaj činjenice da je stranka za izvršenu uslugu svakom od naznačenih dobavljača popustila izdati račun u skladu s poreznim propisima.

Osim što iz opisanog iskaza i dostavljene dokumentacije proizlazi da je zbog povećanja troškova prijevoza mlijeka dovedena u pitanje proizvodnja mlijeka u Lici, što je potaknulo Ministarstvo poljoprivrede i Ličko-senjsku županiju da dodjelom potpora, stimuliraju trojicu autoprijevoznika da nastave sakupljati mlijeko od proizvođača te tako osigurati nastavak proizvodnje mlijeka, ni iskaz stranke u ovom dijelu, ni dostavljena dokumentacija nisu ocijenjeni relevantnima za utvrđenje predmetne povrede.

Stoga je AZTN utvrdio da stranka, za pruženu uslugu organiziranja otkupa mlijeka dobavljačima: [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u travnju 2020. i svibnju 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u svibnju 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u travnju 2020. i svibnju 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u svibnju 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do ožujka 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u siječnju 2020. i veljači 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u razdoblju od siječnja 2020. do ožujka 2020., [...] za uslugu organiziranja otkupa mlijeka isporučenoga u siječnju 2020., nije izdala račune u skladu s poreznim propisima te je na taj način postupila protivno odredbi članka 7. stavka 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 2. ZNTP-a.

S obzirom na to da na obračunima u dijelu „Podmirene obveze“ stoji naznaka zadnjeg dana u mjesecu u kojem je obavljena isporuka mlijeka, kao i da na fakturama koje je stranka dostavila uz podneske od 9. studenoga 2020. i 4. siječnja 2021., također stoji naznaka zadnjeg dana u mjesecu u kojem je obavljena isporuka mlijeka, AZTN zaključuje da je uobičajena praksa stranke da račune za izvršenu uslugu organiziranja prijevoza mlijeka ispostavlja upravo zadnjeg dana u mjesecu u kojem je usluga izvršena.

Stoga, opisana povreda traje u razdoblju od učinjenog propusta izdavanja računa svakom od deset naznačenih dobavljača za svaki mjesec u kojima takav račun nije izdan i to od zadnjeg dana u mjesecu u kojem je usluga izvršena, a budući da nema dokaza o tome da je u međuvremenu taj propust ispravljen, povreda traje i na dan donošenja ovoga rješenja, kako je to detaljno naznačeno u točki I.III. izreke ovoga rješenja.

6.2.2. Netransparentno umanjenje količine i/ili vrijednosti mlijeka - obračun premije

Odredbom članka 4. stavka 2. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka određeno je da se pojedinačna cijena mlijeka uvećava za premiju, koja se određuje prema količini isporučenog mlijeka u kilogramima, i to za količine od 3.000 kilograma do 4.999 kilograma iznos premije iznosi 0,20 lipa; za količine od 5.000 kilograma do 9.999 kilograma iznos premije iznosi 0,30 lipa, a za količine veće od 10.000 iznos premije iznosi 0,40 lipa. Također, određeno je da se kilogrami mlijeka se izračunavaju tako da se količina mlijeka u litrama množi s faktorom korelacije 1,03 (prosječna gustoća), a što je konzistentno s odredbom članka 4. Pravilnika, kojim je određeno da se za preračun količine sirovog mlijeka iz litara u kilograme koristi koeficijent 1,030 za sirovo kravlje mlijeko.

Uvidom u obračune mlijeka, koje je stanka dostavila uz podneske 13. srpnja 2020., 24. kolovoza 2020. i 9. studenoga 2020. uočeno je da je prilikom obračuna iznosa premije naznačen iznos od 0,2000 kuna odnosno 0,3000 kuna odnosno 0,4000 kuna. S obzirom na to da je PIK stvarno obračunavao znatno viši iznos premije od ugovorenog, bilo je potrebno razjasniti o čemu je riječ. Stoga je na usmenoj raspravi održanoj 15. prosinca 2020., na poziv da se izjasni o razlozima postojanja razlike u iznosu premije određene ugovorom i premije koja se isplaćuje dobavljačima, primjerice, ugovorom je određena isplata 0,20 lipa, dok iz dostavljenih obračuna proizlazi da je isplaćeno 0,20 kuna, stranaka je pojasnila da je riječ o grešci prilikom pisanja ugovora (tipfeler). Ovo pojašnjenje AZTN je ocijenio istinitim, budući da je i iz dostavljene financijske dokumentacije proizlazilo da se obračun obavlja u kunama, a ne lipama.

Ispitujući dalje način obračuna cijene sirovog mlijeka, uočene su nepravilnosti u vezi s obračunom premije.

Tako je primjerice, za dobavljača [...], vl. [...] određeno:

Količina mlijeka u kilogramima	Količina mlijeka u litrama	Iznos premije u kn
3.000 – 4.999	2.913 – 4.854	0,20
5.000 – 9.999	4.854 – 9.708	0,30
10.000 +	9.709+	0,40

Ako bi se primijenila ugovora odredba, iznos premije trebao bi računati na način da se količina mlijeka u kilogramima pomnoži s iznosom premije. Tako, ako je dobavljač isporučio primjerice 6.380 litara mlijeka, taj iznos prvo je potrebno pomnožiti s koeficijentom 1,030, kako bi se izračunala količina u kilogramima. U konkretnom slučaju to bi iznosilo 6.571,4 kilograma (6.380 x 1,030). Kako bi se izračunao iznos premije potrebno je pomnožiti količinu u kilogramima s iznosom premije: 6.571,4 x 0,30 te bi iznos premije iznosio 1.971,42 kuna.

Uvidom u dostavljeni obračun, i to Obračun 04-2020 dobavljača [...], vl. [...] utvrđeno je da je premija izračunata na način da je količina isporučenog mlijeka u litrama pomnožena s iznosom premije (6.380 x 0,30) te je dobavljaču isplaćena premija u iznosu 1.914,00 kuna.

Dakle, kada se premija računa prema isporučenoj količini izraženoj u litrama, dobavljaču se isplaćuje manji iznos premije, nego što bi mu bio isplaćen da je premija izračunata prema isporučenoj količini u kilogramima.

Na opisani način iznos premije je izračunat u odnosu na mlijeko koje je dobavljači [...] (OPG), [...] (OPG), [...], vl. [...], [...], vl. [...] i [...] (OPG) isporučili u siječnju 2020., veljači 2020., ožujku 2020., travnju 2020. i svibnju 2020., a [...] (OPG) u siječnju 2020., veljači 2020., ožujku 2020., travnju 2020., prema podacima u tabeli koja se nalazi u nastavku.

Tabela

Dobavljač	Mjesec isporuke	Isporučena količina (litre)	Isplaćeni iznos premije (kn)	Isporučena količina (kilogrami)	Iznos premije uz količinu u kilogramima (kn)	Razlika premije (kn)
A	B	C	D	E	F	G
[...] (OPG)	siječanj 2020.	8.429,00	2.528,70	8.681,87	2.604,56	-75,86
	veljača 2020.	10.742,00	4.296,80	11.064,26	4.425,70	-128,90
	ožujak 2020.	10.081,00	4.032,40	10.383,43	4.153,37	-120,97
	travanj 2020.	9.014,00	2.704,20	9.284,42	2.785,33	-81,13

	svibanj 2020.	8.643,00	2.592,90	8.902,29	2.670,69	-77,79
[...] (OPG)	siječanj 2020.	6.400,00	1.920,00	6.592,00	1.977,60	-57,60
	veljača 2020.	7.000,00	2.100,00	7.210,00	2.163,00	-63,00
	ožujak 2020.	7.840,00	2.352,00	8.075,20	2.422,56	-70,56
	travanj 2020.	8.455,00	2.536,50	8.708,65	2.612,60	-76,09
	svibanj 2020.	6.740,00	2.022,00	6.942,20	2.082,66	-60,66
[...], vl. [...]	siječanj 2020.	3.668,00	733,60	3.778,04	755,61	-22,01
	veljača 2020.	4.679,00	935,80	4.819,37	963,87	-28,07
	ožujak 2020.	5.116,00	1.534,80	5.269,48	1.580,84	-46,04
	travanj 2020.	6.380,00	1.914,00	6.571,40	1.971,42	-57,42
	svibanj 2020.	6.432,00	1.929,60	6.624,96	1.987,49	-57,89
[...], vl. [...]	siječanj 2020.	10.426,00	6.255,60	10.738,78	6.443,27	-187,67
	veljača 2020.	9.103,00	4.551,50	9.376,09	4.688,05	-136,55
	ožujak 2020.	11.196,00	6.717,60	11.531,88	6.919,13	-201,53
	travanj 2020.	10.740,00	6.444,00	11.062,20	6.637,32	-193,32
	svibanj 2020.	9.274,00	5.564,40	9.552,22	5.731,33	-166,93
[...] (OPG)	siječanj 2020.	1.991,00	199,10	2.050,73	205,07	-5,97
	veljača 2020.	1.924,00	192,40	1.981,72	198,17	-5,77
	ožujak 2020.	2.383,00	238,30	2.454,49	245,45	-7,15
	travanj 2020.	1.813,00	181,30	1.867,39	186,74	-5,44
	svibanj 2020.	853,00	85,30	878,59	87,86	-2,56
[...] (OPG)	siječanj 2020.	4.329,00	865,80	4.458,87	891,77	-25,97
	veljača 2020.	3.528,00	705,60	3.633,84	726,77	-21,17
	ožujak 2020.	3.891,00	778,20	4.007,73	801,55	-23,35
	travanj 2020.	3.839,00	767,80	3.954,17	790,83	-23,03

Obrada: AZTN

Napomena: U koloni C naznačena je isporučena količina mlijeka u litrama, a u koloni D naveden iznos premije koji je isplaćen dobavljačima. Količina mlijeka u kilogramima, izračunata na način da se isporučena količina u litrama pomnoži s faktorom korelacije 1,03 (prosječna gustoća), naznačena je u koloni E, dok je u koloni F naznačen iznos premije koji bi bio isplaćen dobavljačima da je premija izračunata prema količini isporučenog mlijeka u kilogramima. Zaključno, u koloni G naznačena je razlika između iznosa premije kada se izračunava prema količini isporučenog mlijeka u litrama (kako je to PIK izračunavao) i kada se izračunava prema količini isporučenog mlijeka u kilogramima.

Na usmenoj raspravi stranka je na poziv da pojasni način izračuna premije izjavila da dobavljači evidentiraju količinu predanog mlijeka u litrama te da se premija isplaćuje prema toj predanoj količini. Izjavu stranke s te usmene rasprave o tome da nikada dotad nije bilo pritužbi dobavljača povezanih s iznosom isplaćene premije, AZTN nije mogao uzeti kao opravdani razlog za obračunavanje premije mimo ugovornih odredbi, tim više što je takav način obračuna premije doveo do netransparentnog umanjenja vrijednosti mlijeka svim proizvođačima - dobavljačima mlijeka koji su isporučili dostatne količine da im premija bude obračunata i isplaćena.

Utvrđenje AZTN-a o tome da je PIK obračunavajući premiju protivno odredbi članka 4. stavka 2. Ugovora o otkupu mlijeka, prema isporučenoj količini mlijeka u litrama, a ne u kilogramima, za isporučeno mlijeko obračunao i isplatio niži iznos od onog kojeg bi dobavljači dobili da se premija obračunavala prema isporučenoj količini u kilogramima, stranka nije osporila, ni u pisanoj obrani, ni na glavnoj raspravi 5. srpnja 2022.

Na glavnoj raspravi, u odnosu na opisano utvrđenje stranka je iskazala da je riječ o tehničkoj nespretnosti u tim ugovorima, a ne zloj namjeri da se proizvođačima obračuna niži iznos premije i tako ih ošteti. Posebno je istaknula kako je PIK cijelo vrijeme nastojao poticati proizvodnju mlijeka, kako time što je sudjelovanje u troškovima organiziranja otkupa bilo određeno samo za proizvođače koji su isporučivali do 2.000 litara odnosno onima koji su prodavali više od 3.000 litara mlijeka ugovarao je i plaćao premiju, iako to nije bila njegova zakonska obveza. Zaključno, još je jednom naglasila da je da je ugovoreno obračunavanje premije rezultat tehničke nespretnosti te da u 30 godina otkupa mlijeka to još nitko nije problematizirao. Pored iznesenoga, u pisanoj je obrani ukazala na to da ukupan iznos premije koji je AZTN utvrdio kao neisplaćen je za šest dobavljača iznosi 2.009,45 kuna.

Opisani navode s glavne rasprave i iz pisane obrane, AZTN ne može prihvatiti kao ispravne i osnovane.

Kao što sama stranka navodi, ugovaranje i isplata premije nije zakonska obveza. Međutim, sudionik u obveznom odnosu dužan je ispuniti svoju obvezu i odgovoran je za njezino ispunjenje (članak 9. ZOO-a). U tom smislu, ako je stranka ugovorom preuzela obvezu isplatiti premiju dobavljačima koji su isporučili više od 3.000 litara mlijeka, onda se preuzete obveze mora i držati upravo na način kako je to ugovoreno. „Tehnička nespretnost u ugovorima“, kao i tvrdnja da tu „tehničku nespretnost“ nitko nije problematizirao, ne može biti opravdanje za primjenu takve prakse, koja u konačnici dovodi do toga da dobavljačima koji su ispunili uvjete za isplatu premije, isplaćen iznos niži od onoga koji bi im bio isplaćen da je stranka obračunavala premiju u skladu s ugovorom.

AZTN ne tvrdi da je iznos manje isplaćene premije visok s aspekta PIK-a, međutim nesporno je utvrđena nepravilnost u poslovanju stranke sa šest dobavljača, koji su isporučivali količine veće od 3.000 litara mlijeka u uzorku od 20 metodom odabranih dobavljača. S obzirom na to da je sa svim dobavljačima – primarnim proizvođačima PIK poslovaao na istovrstan način, onda je i premija obračunavana na isti način i drugim dobavljačima čije poslovanje s PIK-om nije bilo obuhvaćeno ovim upravnim postupkom. Prema podacima koje je PIK dostavio uz podnesak od 18. lipnja 2020. o dobavljačima i isporučenim količinama mlijeka u razdoblju od siječnja 2020. do svibnja 2020., može se zaključiti da je bilo još dobavljača koji su na mjesečnoj razini isporučivali više od 3.000 litara mlijeka te na taj način ostvarili pravo na premiju, koja je obračunata na istovrstan način kao i šestorici dobavljača u odnosu na koje je utvrđena predmetna povreda.

Slijedom iznesenoga, obračunavajući premiju, protivno odredbi članka 4. stavka 2. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka, premiju prema isporučenoj količini mlijeka u kilogramima, a ne u litrama stranka je navedenim dobavljačima za isporučeno mlijeko obračunala i isplatila niži iznos od onoga kojeg bi dobili da je premiju obračunavala prema isporučenoj količini u litrama, kao je to bilo ugovoreno. Ovakvim netransparentnim načinom umanjenja vrijednosti isporučenog mlijeka, stranka je tim dobavljačima nametnula nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. točke 1. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a.

S obzirom na to da stranka sama izrađuje obračune te da ih u stvari može izraditi, odnosno utvrditi iznos obveze za otkupljeno mlijeko u odnosu na pojedinog dobavljača (bez obzira na to izdaje li dobavljač račun ili ne) tek nakon zaprimanja rezultata analize SLKM-a, AZTN je ocijenio da je opisana povreda, koja je isključivo vezana uz način obračuna premije koji obavlja stranka, trajala od zaprimanja rezultata analize SLKM-a za mlijeko isporučeno u pojedinom mjesecu svakog dobavljača. Prema podacima koje je stranka dostavila uz podnesak od 9. studenoga 2020. rezultati analize SLKM zaprimljeni su:

- 3. veljače 2020. za mlijeko isporučeno u siječnju 2020.
- 3. ožujka 2020. za mlijeko isporučeno u veljači 2020.
- 3. travnja 2020. za mlijeko isporučeno u ožujku 2020.
- 5. svibnja 2020. za mlijeko isporučeno u travnju 2020. te

- 3. lipnja 2020. za mlijeko isporučeno u svibnju 2020., pa se od tih datuma računa početak trajanja povrede, a budući da u međuvremenu nema dokaza o tome da je ta pogreška ispravljena, ocijenjeno je da ta povreda traje i na dan donošenja ovoga rješenja, kako je to utvrđeno u točki I.IV. izreke ovoga rješenja.

6.2.3. Plaćanja izvan roka od 30 dana za isporučeno sirovo mlijeko, kao svježiji proizvod u smislu odredbi ZNTP-a

Prema definiciji iz odredbe članka 2. točke d) ZNTP-a sirovo mlijeko i svježe mlijeko ubrajaju se u kategoriju svježih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda pa slijedno tome, ne samo da ugovori o isporuci takvih proizvoda moraju sadržavati odredbu o tome da rok plaćanja za te proizvode ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka toga svježeg proizvoda (članak 5. stavak 1. točka 3. ZNTP-a), već u tom roku plaćanja moraju biti i izvršena. U protivnom, dakle, plaćanjem izvan roka od 30 dana, ili čak propustom da uopće izvrši obvezu plaćanja, otkupljivač i/ili prerađivač nameće dobavljaču nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 9. ZNTP-a.

Odredbom članka 4. stavka 4. svakog od Ugovora o otkupu mlijeka određeno je da se PIK, obvezuje plaćanje izvršiti u roku od 30 dana od dana ukupne isporuke mlijeka na mjesečnoj bazi plaćanjem na žiro račun ili tekući račun dobavljača. Tijekom postupka, stranka je u više navrata na zahtjev AZTN-a iskazivala o načinu plaćanja za isporučeno mlijeko svojim dobavljačima

1. Dobavljači koji PIK-u izdaju račun za predano mlijeko

U odnosu na dobavljače [...] (OPG), [...], vl. [...], [...], vl. [...], [...] (OPG) i [...] (OPG), uvidom u podatke s mrežne stranice Ministarstva financija, Porezna uprava i to Provjera obveznika u sustavu PDV-a (<https://porezna.gov.hr/RpoProvjeriObveznikaPdvWeb/upit>) utvrđeno je da su ti dobavljači i na početku promatranog razdoblja, dakle 1. siječnja 2020. i na kraju promatranog razdoblja, odnosno 31. svibnja 2020. bili obveznici PDV-a.

Za dobavljače [...] (OPG), [...] (OPG) i [...] (OPG), utvrđeno je da ti dobavljači u promatranom razdoblju nisu bili obveznici PDV-a. Međutim, iz dokumentacije koju je PIK dostavio uz podnesak od 13. srpnja 2020. i podnesak od 24. kolovoza 2020., utvrđeno je da ti dobavljači PIK-u izdaju račun za isporučeno sirovo mlijeko te na računu ne obračunavaju PDV.

S obzirom na to da je u ovom slučaju riječ o dobavljačima koji su u sustavu PDV-a, odnosno o dobavljačima koji PIK-u izdaju račun za predano sirovo mlijeko, početak računanja roka plaćanja je datum dostave toga računa stranci, odnosno datum kada je stranka zaprimila svaki pojedini račun tih dobavljača.

Slijedom iznesenoga AZTN je, analizom dostavljene dokumentacije, utvrdio da je:

1. račun 6-VP-20 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 29.776,74 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., izdan 12. ožujka 2020., zaprimljen u PIK-u 17. ožujka 2020., plaćen 1. lipnja 2020., dakle u roku od 76 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 46 dana
2. račun 69/2/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 11.079,99 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., izdan 10. ožujka 2020., zaprimljen u PIK-u 17. ožujka 2020., plaćen 1. lipnja 2020., dakle u roku od 76 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 46 dana
3. račun 2/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 27.057,67 kuna za mlijeko predano u veljače 2020., izdan 16. ožujka 2020., zaprimljen u PIK-u 19. ožujka 2020., plaćen 1. lipnja 2020., dakle u roku od 74 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 44 dana;

4. račun 2-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.817,94 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 12. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 28. siječnja 2020., plaćen 26. ožujka 2020., dakle u roku od 58 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana;
5. račun 11/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 7.614,76 kuna za mlijeko predano u veljači 2020., izdan 13. ožujka 2020., zaprimljen u PIK-u 19. ožujka 2020., plaćen 15. svibnja 2020., dakle u roku od 57 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 27 dana;
6. račun 93/2/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 12.652,01 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., izdan 8. travnja 2020., zaprimljen u PIK-u 15. travnja 2020., plaćen 9. lipnja 2020., dakle u roku od 55 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 25 dana;
7. račun 6-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu 5.442,55 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., izdan 10. travnja 2020., zaprimljen u PIK-u 15. travnja 2020., plaćen 9. lipnja 2020., dakle u roku od 55 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 25 dana;
8. račun 2-VP-20 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 22.993,86 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 18. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 21. veljače 2020., plaćen 15. travnja 2020., dakle, u roku od 54 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 24 dana;
9. račun 12/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 7.922,90 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., izdan 14. travnja 2020., zaprimljen u PIK-u 20. travnja 2020., plaćen 9. lipnja 2020., dakle u roku od 50 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 20 dana;
10. račun 1/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 32.362,60 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 18. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 28. veljače 2020., plaćen 17. travnja 2020., dakle u roku od 49 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 19 dana;
11. račun 3/1/1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 6.712,08 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., izdan 14. travnja 2020., zaprimljen u PIK-u 22. travnja 2020., plaćen 9. lipnja 2020., dakle u roku od 48 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana;
12. račun 1/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 11.916,64 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 14. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 19. veljače 2020., plaćen 3. travnja 2020., dakle u roku od 44 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 14 dana;
13. račun 5/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 33.420,67 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., izdan 13. svibnja 2020., zaprimljen u PIK-u 18. svibnja 2020., plaćen 30. lipnja 2020., dakle u roku od 43 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana;
14. račun 13/1/1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 10.035,56 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., izdan 11. svibnja 2020., zaprimljen u PIK-u 14. svibnja 2020., plaćen 26. lipnja 2020., dakle u roku od 43 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana;
15. račun 10-1-1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 19.363,46 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., izdan 18. ožujka 2020., zaprimljen u PIK-u 8. travnja 2020., plaćen 21. svibnja 2020., dakle u roku od 43 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana;
16. račun 47/2/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 8.685,92 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 13. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 18. veljače 2020., plaćen 1. travnja 2020., dakle u roku od 43 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 13 dana;
17. račun 4/1/1 dobavljača [...], vl. [...], u iznosu od 35.265,63 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., izdan 22. travnja 2020., zaprimljen u PIK-u 29. travnja 2020., plaćen 9.

- lipnja 2020., dakle u roku od 41 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 11 dana;
18. račun 4/1/1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 6.941,69 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., izdan 12. svibnja 2020., zaprimljen u PIK-u 22. svibnja 2020., plaćen 26. lipnja 2020., dakle u roku od 35 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
 19. račun 4-1-1/2020 dobavljača [...] (OPG), u iznosu 17.166,21 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 28. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 5. ožujka 2020., plaćen 8. travnja 2020., dakle u roku od 34 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 20. račun 1/1/1/2020 dobavljača [...] OPG, u iznosu 4.294,52 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 14. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 21. veljače 2020., plaćen 26. ožujka 2020., dakle u roku od 34 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 21. račun 4-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.588,42 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., izdan 13. veljače 2020., zaprimljen u PIK-u 21. veljače 2020., plaćen 26. ožujka 2020., dakle u roku od 34 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 22. račun 5-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.540,27 kuna, za mlijeko predano u veljače 2020., izdan 14. ožujka 2020., zaprimljen u PIK-u 19. ožujka 2020., plaćen 22. travnja 2020., dakle u roku od 34 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 23. račun 5-1-1 dobavljača [...] (OPG), u iznosu od 4.111,30 kuna, za mlijeko predano u veljače 2020., izdan 13. ožujka 2020., zaprimljen u PIK-u 19. ožujka 2020., plaćen 21. travnja 2020., dakle u roku od 33 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana.

2. Dobavljači koji PIK-u ne izdaju račun za predano mlijeko

Uvidom u podatke s mrežne stranice Ministarstva financija, Porezna uprava i to Provjera obveznika u sustavu PDV-a (<https://porezna.gov.hr/RpoProvjeriObveznikaPdvWeb/upit>) utvrđeno je da dobavljači [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...] nisu bili obveznici PDV-a u promatranom razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020.

Isto tako, uvidom u dokumentaciju dostavljenu uz podnesak PIK-a od 13. srpnja 2020., utvrđeno je da je u odnosu na ove dobavljače, kao i ostale promatrane dobavljače mlijeka, PIK izradio obračun koji se odnosi za svaki mjesec isporuke mlijeka.

Zaključkom s usmene rasprave održane 15. prosinca 2020. stranka je pozvana izjasniti se o tome koji financijski dokument čini osnovu za plaćanje dobavljačima koji PIK-u ne izdaju račun, kao i o tome koji dokument se evidentira u računovodstvenom sustavu PIK-a i s kojim datumom u pojedinom mjesecu, a posebice u odnosu na promatrani uzorak dobavljača.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a, stranka je u svom podnesku od 4. siječnja 2021. pojasnila da dobavljači koji nisu u sustavu PDV-a nisu u obvezi izdavanja računa za isporuku mlijeka. Isto tako, navela je da se mjesečno radi primka za obračun mlijeka prema listama koje dostavlja prijevoznik te se u računovodstvu knjiži grupno za sve kooperante koji nisu u sustavu PDV-a na jednu liniju, pri čemu je pojasnila i da se npr. na liniju Brinje knjiži obveza za sve dobavljače koji nisu u sustavu PDV-a, a isporučuju svježe mlijeko na području Brinja, Križpolja, Vodoteča i Krivog puta. Dodatno, stranka je u svom podnesku od 24. kolovoza 2020. pojasnila da osnovu za plaćanje svim dobavljačima čini izvještaj prijevoznika koji sakuplja mlijeko o preuzetim količinama.

Također, s obzirom na to da cijena mlijeka koja će biti isplaćena dobavljaču ovisi o udjelu mliječne masti i bjelančevina kao i o tome je li mlijeko razvrstano u I ili II razred, ovisno o

analizi kvalitete, jasno je da konačna cijena ne može biti poznata prije zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka. U skladu s cjenikom mlijeka, koji je sastavni dio ugovora o otkupu mlijeka utvrđeno je da je za obračun mlijeka mjerodavna analiza SLKM u Križevcima i važeći Pravilnik o utvrđivanju sastava sirovog mlijeka.

Kod dobavljača koji PIK-u ne izdaju račun, a ni PIK ne izrađuje za te dobavljače uslužni račun, a s obzirom na to da PIK tek nakon zaprimanja rezultata analize od strane SLKM-a može utvrditi iznos obveze za otkupljeno mlijeko u odnosu na pojedinog dobavljača, rok plaćanja se računa od dana kada su PIK-u bili poznati svi parametri za izračun cijene mlijeka, dakle od dana kada je zaprimio rezultate analize od strane SLKM-a.

U svom podnesku od 9. studenoga 2020. PIK je, na traženje AZTN-a, dostavio podatak o točnom datumu u pojedinom mjesecu kada su rezultati kontrole kvalitete mlijeka izvršene od strane SLKM-a bili dostupni PIK-u, a u odnosu na mlijeko koje su dobavljači isporučili PIK-u u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. svibnja 2020.; i to: 3. veljače 2020. za mlijeko isporučeno u siječnju 2020., 3. ožujka 2020. za mlijeko isporučeno u veljači 2020., 3. travnja 2020. za mlijeko isporučeno u ožujku 2020., 5. svibnja 2020. za mlijeko isporučeno u travnju 2020. te 3. lipnja 2020. za mlijeko isporučeno u svibnju 2020., dakle SLKM dostavlja rezultate provedenih analiza na samom početku mjeseca za prethodni mjesec isporuke mlijeka.

Uzimajući u obzir sve izneseno, AZTN je, analizom dostavljene dokumentacije, utvrdio da je:

1. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 2.139,02 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. veljače 2020., izvršeno 7. travnja 2020., dakle u roku od 64 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
2. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 645,11 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. veljače 2020., izvršeno 7. travnja 2020., dakle u roku od 64 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
3. plaćanje dobavljačici [...] u iznosu od 657,08 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. veljače 2020., izvršeno 7. travnja 2020., dakle u roku od 64 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
4. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.106,41 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. veljače 2020., izvršeno 7. travnja 2020., dakle u roku od 64 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
5. plaćanje dobavljačici [...] u iznosu od 447,30 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. veljače 2020., izvršeno 7. travnja 2020., dakle u roku od 64 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
6. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 425,91 kuna, za mlijeko predano u siječnju 2020., a na temelju Obračuna 01-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. veljače 2020., izvršeno 7. travnja 2020., dakle u roku od 64 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 34 dana
7. plaćanje dobavljačici [...] u iznosu od 422,04 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. travnja 2020., izvršeno 5. lipnja 2020., dakle u roku od 63 dana

- od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 33 dana
8. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.896,61 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. travnja 2020., izvršeno 2. lipnja 2020., dakle u roku od 60 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 30 dana
 9. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 669,47 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. travnja 2020., izvršeno 2. lipnja 2020., dakle u roku od 60 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 30 dana
 10. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 92,82 kuna, za mlijeko predano u ožujku 2020., a na temelju Obračuna 03-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. travnja 2020., izvršeno 2. lipnja 2020., dakle u roku od 60 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 30 dana
 11. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.561,61 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. ožujka 2020., izvršeno 30. travnja 2020., dakle u roku od 58 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
 12. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 840,73 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. ožujka 2020., izvršeno 30. travnja 2020., dakle u roku od 58 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
 13. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 615,84 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. ožujka 2020., izvršeno 30. travnja 2020., dakle u roku od 58 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
 14. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 425,44 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. ožujka 2020., izvršeno 30. travnja 2020., dakle u roku od 58 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
 15. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 349,12 kuna, za mlijeko predano u veljači 2020., a na temelju Obračuna 02-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. ožujka 2020., izvršeno 30. travnja 2020., dakle u roku od 58 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 28 dana
 16. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.938,27 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. lipnja 2020., izvršeno 21. srpnja 2020., u roku od 48 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
 17. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 3.025,39 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. lipnja 2020., izvršeno 21. srpnja 2020., dakle u roku od 48 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
 18. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 694,64 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. lipnja 2020., izvršeno 21. srpnja 2020., dakle u roku od 48 dana

- od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
19. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 2.630,94 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. lipnja 2020., izvršeno 21. srpnja 2020., dakle u roku od 48 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
 20. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 436,14 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. lipnja 2020., izvršeno 21. srpnja 2020., dakle u roku od 48 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
 21. plaćanje dobavljači [...] u iznosu od 529,94 kuna, za mlijeko predano u svibnju 2020., a na temelju Obračuna 05-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 3. lipnja 2020., izvršeno 21. srpnja 2020., dakle u roku od 48 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 18 dana
 22. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 2.410,65 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 5. svibnja 2020., izvršeno 16. lipnja 2020., dakle u roku od 42 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana
 23. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 1.315,69 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 5. svibnja 2020., izvršeno 16. lipnja 2020., dakle u roku od 42 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana
 24. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 707,00 kuna za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 5. svibnja 2020., izvršeno 16. lipnja 2020., dakle u roku od 42 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana
 25. plaćanje dobavljaču [...] u iznosu od 229,41 kuna, za mlijeko predano u travnju 2020., a na temelju Obračuna 04-2020, za koje je PIK rezultate kontrole kvalitete mlijeka od SLKM-a zaprimio 5. svibnja 2020., izvršeno 16. lipnja 2020., dakle u roku od 42 dana od dana zaprimanja rezultata kontrole kvalitete mlijeka, čime je rok plaćanja prekoračen za 12 dana.

Stoga, ne samo da je netočnom utvrđena izjava stranke iz podneska dostavljenog 23. lipnja 2020. o tome da se preuzeto mlijeko plaća u okviru dogovorenih rokova, već je ona tijekom postupka, u podnesku dostavljenom 24. kolovoza 2020. sama potvrdila da PIK ne uspijeva plaćanja svojim dobavljačima izvršiti u roku od 30 dana, opravdavajući se time da ni PIK ne uspijeva naplatiti svoja potraživanja pa nema uvijek dovoljno sredstava za plaćanja u roku od 30 dana.

Očitujući se na glavnoj raspravi 5. srpnja 2022. o utvrđenoj povredi vezanoj uz plaćanje mlijeka izvan ZNTP-om i Ugovorima predviđenim rokovima od 30 dana, stranka je iskazala da ne spori da je bilo poteškoća s izvršenjem plaćanja u rokovima, ali isto tako ističe da je princip rada inače takav da po zaprimanju rezultata analize SLKM-a izrađuje obračune koje neformalno dostavlja proizvođačima na uvid, a cijeli postupak traje i 20-ak dana nakon kojih se obavljaju plaćanja prema mogućnostima PIK-a. U prilog toj tvrdnji, dostavila je u spis predmeta račun broj: 511 od 13. ožujka 2020. koji je izdao [...] (OPG) te račun dobavljača [...] broj: 4/1/1/2020 od 12. svibnja 2020. te izlist iz informacijskog sustava PIK-a kao dokaz o tome da se obračuni obavljaju oko 20-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Neispunjavanje ili neuredno ispunjavanje obveze plaćanja PIK-ovih kupaca PIK-u, ne može opravdani razlog da PIK ne izvršava uredno plaćanja svojim dobavljačima. Isto tako, AZTN smatra neprihvatljivom praksom da se obračun, kao temelj za izradu računa, obavlja i do dva tjedna nakon zaprimanja rezultata analize SLKM-a te upravo na taj način pokušava odgoditi trenutak početka računanja roka od 30 dana unutar kojeg mora ispuniti obvezu plaćanja dobavljačima.

Slijedom iznesenoga, AZTN je utvrdio da je plaćanjima za isporučeno mlijeko u rokovima duljim za svježi proizvod – mlijeko stranka navedenim dobavljačima nametnula nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 9. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. istoga Zakona.

U odnosu na u ovom upravnom postupku promatrane poslovne odnose PIK-a, s dvadesetoro dobavljača – proizvođača mlijeka odabranih metodom uzorka, u razdoblju isporuke mlijeka od siječnja 2020. do svibnja 2020., plaćanje izvan roka od 30 dana ukupno je trajalo od prvog sljedećeg dana od dana dospijeca prve od obveza plaćanja za mlijeko predano u siječnju 2020., dakle od 5. ožujka 2020. (u odnosu na sve dobavljače mlijeka koji su u tom mjesecu predali mlijeko, a ne izdaju račune), do posljednje izvršene obveze za mlijeko predano, odnosno isporučeno u svibnju 2020., 21. srpnja 2020. (dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...], [...]).

6.3. Povreda od koje je AZTN odustao nakon što je stranka razjasnila pitanje i dostavila odgovarajuće dokaze - Netransparentno umanjeње količine i/ili vrijednosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda standardne kvalitete - naplata učešća u organiziranom otkupu mlijeka dobavljačima [...] i [...]

Analizom dokumentacije dostavljene uz podneske stranke od 13. srpnja 2020. i 24. kolovoza 2020., utvrđeno je da je odredbom članka 4. stavka 4. Ugovora o otkupu mlijeka koji je s PIK-om dobavljačica [...] sklopila 15. veljače 2020., a dobavljač [...] 2. lipnja 2020., određeno da proizvođači sudjeluju u trošku otkupa, koji je varijabilan u odnosu na udaljenost od proizvođača i/ili o količinama mlijeka do PJ Mljekare, u skladu s važećom odukom PIK-a o sudjelovanju u trošku otkupa, budući da se mlijeko zaprima na kućnom pragu.

Iz Odluke PIK-a od 2. siječnja 2018., koju je PIK dostavio uz podnesak od 24. kolovoza 2020., proizlazi da se na liniji Brinje, dobavljačima koji isporučuju količine do 2.000 litara mlijeka trošak učešća u organiziranom otkupu mlijeka obračunava i naplaćuje u iznosu od 0,13 lipa/litra bez PDV-a. Tijekom postupka, utvrđeno je da je riječ o omašci u pisanju te da bi ispravno trebalo stajati 0,13 kuna/litra bez PDV-a, što je obrazloženo u točki 3.2.1. obrazloženja ovoga rješenja. Kada se na taj iznos primjeni stopa PDV-a od 25% iznos koji se naplaćuje dobavljaču iznosi 0,1625 kuna/litru.

Uvidom u obračune koje je stanka dostavila uz podnesak od 13. srpnja 2020. i to Obračun 01-2020, Obračun 02-2020 i Obračun 03-2020 izdanih dobavljačici [...] te Obračun 01-2020 i Obračun 02-2020 izdanih dobavljaču [...], utvrđeno je da je iznos koji je PIK dužan dobavljaču platiti za otkupljeno mlijeko umanjen za iznos učešća u troškovima organiziranog otkupa koje je dobavljač dužan platiti PIK-u odnosno da se dobavljaču isplaćuje iznos za mlijeko koje je predao umanjen za iznos učešća u troškovima organiziranog otkupa.

Analizom tih obračuna mlijeka utvrđeno je da je PIK dobavljačima [...] i [...] naplatio učešće u iznosu 0,2500 kuna/litru (uključujući PDV), dok se u svom podnesku od 9. studenog 2020. PIK očitovao da dobavljači [...] i [...] isporučuju na liniji Brinje.

Zaključkom s usmene rasprave održane 15. prosinca 2020. stranci je, između ostalog, naloženo da dostavi pojašnjenje o razlozima zbog kojih je dobavljačima [...] i [...], koji oboje isporučuju na liniji Brinje, a za koju je Odlukom PIK-a od 2. siječnja 2018. utvrđen iznos sudjelovanja u troškovima organiziranog otkupa u iznosu od 0,13 kuna/litru uvećano za PDV, naplaćen trošak sudjelovanja u odnosu 0,2500 kuna/ litru (s uključenim PDV-om).

Stranka je u podnesku od 4. siječnja 2021. izjavila da je odlukom PIK-a od 2. siječnja 2018. utvrđen iznos sudjelovanja u troškovima organiziranog otkupa mlijeka u iznosu 0,13 kuna/litru za liniju Brinje, dok je za podliniju Križpolje određen iznos 0,25 kuna/litru (uključujući PDV) te se sukladno navedenoj odluci, [...] i [...] trošak sudjelovanja u troškovima organiziranog otkupa obračunavao po cijeni podlinije Križpolje.

Analizirajući Odluku PIK-a od 2. siječnja 2018., utvrđeno je da je na toj Odluci navedena linija Križpolje, a ne podlinija Križpolje.

U svom podnesku od 4. siječnja 2021. nije iznio tvrdnju o tome da bi u podnesku od 9. studenoga 2020. eventualno pogrešno naveo da ti dobavljači mlijeko isporučuju na liniji Brinje.

Odredbama članka 4. stavaka 2. točke 1. i 2. ZNTP-a određeno je između ostaloga da se nepoštenim trgovačkim praksama koje se iskorištavanjem značajne pregovaračke snage nameću, smatraju i obveze nametnute dobavljaču koje nisu predviđene u pisanom ugovoru između otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca i njihovih dobavljača, kao i plaćanja koja nisu jasno istaknuta i specificirana na izdanom računu ili otkupnom bloku, dok je odredbom članka 7. stavaka 1. ZNTP-a određeno da za svaku isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom sklopljenim između dobavljača i trgovca ili dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača, odnosno za svaku uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun ili otkupni blok, u skladu s poreznim propisima.

Pored iznesenoga, odredbom članka 11. točke 1. ZNTP-a, određeno je da se nepoštenom trgovačkom praksom u smislu toga Zakona smatra netransparentno umanjeње količine i/ili vrijednosti poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda standardne kvalitete.

S obzirom na to da je na temelju podataka i dokumentacije koju je stranka dostavila tijekom ispitnog postupka, proizlazilo je da je PIK s dobavljačima [...] i [...], koji su oboje isporučivali, odnosno predavali mlijeko na liniji Brinje, ugovorila sudjelovanje u trošku otkupa u skladu s Odlukom od 2. siječnja 2018., u kojoj je za liniju Brinje, bila ugovorena, odnosno predviđena cijena 0,13 kuna/litra, a ne 0,20 kune/litra (oba iznosa bez PDV-a), AZTN je u Obavijesti od 3. lipnja 2022. utvrdio da je stranka tim dobavljačima pogrešno izvršila obračune troškova otkupa, čime je postupila mimo Ugovora o isporuci mlijeka i pripadajuće Odluke od 2. siječnja 2018., čime je primijenila i nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a za što je propustila i izdati i odgovarajući račun za izvršenu uslugu skladu s poreznim propisima, u smislu odredbe u članka 7. stavka 1. ZNTP-a, čime je nametnula nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavaka 2. točke 2. ZNTP-a (što je obrazloženo u točku 6.2.1. obrazloženja ovoga rješenja).

Isto tako, na temelju podataka i dokumentacije koju je stranka dostavila tijekom ispitnoga postupka, proizlazilo je da je PIK dobavljačima [...] u odnosu na Obračun 01-2020, Obračun 02-2020 i Obračun 03-2020 te [...] u odnosu na Obračun 01-2020 i Obračun 02-2020, pored toga što je obračun troška za izvršenu uslugu organiziranja otkupa mlijeka, izvršio suprotno Ugovoru o isporuci mlijeka i pripadajućoj Odluci od 2. siječnja 2018., taj je trošak naplaćen u iznosu većem od onog koji je određen Odlukom PIK-a od 2. siječnja 2018., što je za posljedicu imalo umanjeње iznosa koji je u konačnici isplaćen tim dobavljačima za isporučeno mlijeko, u odnosu na iznos koji bi im bio isplaćen da stranka nije pogrešno obračunala trošak učešća u otkupu mlijeka.

Naime, iz dostavljene dokumentacije proizlazilo je da je stranka dobavljačici [...] u razdoblju od siječnja 2020. do ožujka 2020. po:

- Obračunu 01-2020 obračunala i naplatila iznos od 81,25 kuna, umjesto iznosa od 52,81 kuna, odnosno obračunato joj je i naplaćeno 28,44 kune više nego što je trebalo biti, a slijedno tome za taj je iznos umanjen ukupni isplaćeni iznos za mlijeko isporučeno u siječnju 2020.

- Obračunu 02-2020 obračunala i naplatila iznos od 78,75 kuna, umjesto iznosa od 51,19 kuna, odnosno obračunato joj je i naplaćeno 27,56 kune više nego što je trebalo biti, a slijedno tome za taj je iznos umanjen ukupni isplaćeni iznos za mlijeko isporučeno u veljači 2020.

- Obračunu 03-2020 obračunala i naplatila iznos od 62,50 kuna, umjesto iznosa od 40,63 kuna, odnosno obračunato joj je i naplaćeno 21,88 kune više nego što je trebalo biti, a slijedno tome za taj je iznos umanjen ukupni isplaćeni iznos za mlijeko isporučeno u veljači 2020., dok je dobavljaču [...] u siječnju 2020 i veljači 2020. po:

- Obračunu 01-2020 obračunala i naplatila iznos od 136,00 kuna, umjesto iznosa od 88,40 kuna, odnosno obračunato joj je i naplaćeno 47,60 kune više nego što je trebalo biti, a slijedno tome za taj je iznos umanjen ukupni isplaćeni iznos za mlijeko isporučeno u siječnju 2020.

- Obračunu 02-2020 obračunala i naplatila iznos od 60,50 kuna, umjesto iznosa od 39,33 kuna, odnosno obračunato joj je i naplaćeno 21,18 kune više nego što je trebalo biti, a slijedno tome za taj je iznos umanjen ukupni isplaćeni iznos za mlijeko isporučeno u veljači 2020.

Slijedom iznesenoga, AZTN je u Obavijesti od 3. lipnja 2022. utvrdio da je PIK dobavljačima [...] za mlijeko predano u siječnju 2020., veljači 2020. i ožujku 2020., u odnosu na Obračun 01-2020, Obračun 02-2020 i Obračun 03-2020 i [...] za mlijeko predano u siječnju 2020. i veljači 2020., u odnosu na Obračun 01-2020 i Obračun 02-2020, nametnuo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavaka 2. točke 1. ZNTP-a, kao i odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavaka 2. točke 6. ZNTP-a.

S obzirom na to da na obračunima u dijelu „Podmirene obveze“ stoji naznaka zadnjeg dana u mjesecu u kojem je obavljena isporuka mlijeka, AZTN je zaključio da je uobičajena praksa stranke da račune za izvršenu uslugu organiziranja prijevoza mlijeka ispostavlja upravo zadnjeg dana u mjesecu u kojem je usluga izvršena. Stoga, je zaključeno da je opisana povreda trajala od zadnjeg dana u mjesecu u kojem je usluga izvršena, a budući da nije bilo dokaza o tome da je u međuvremenu taj propust ispravljen, kao i da traje i na dan nastanka Obavijesti od 3. lipnja 2022.

Tek na glavnoj raspravi 5. srpnja 2022., očitujući se na opisano utvrđenja AZTN-a, stranka je iskazala kako je naknadnim provjerama utvrđeno da dobavljačica [...] ima farmu smještenu na adresi [...], Brinje, a dobavljač [...] farmu na adresi [...], Križpolje, a obje adrese pripadaju liniji Vodoteč za koju je predviđeno sudjelovanje u trošku otkupa u iznosu od 0,20 kn/l, odnosno 0,25 kn/l s PDV-om, pa da im je u tom smislu ispravno obračunat trošak sudjelovanja u organizaciji otkupa mlijeka. Kao dokaz svojim tvrdnjama, u spis predmeta predala je izliste iz evidencije PIK-a – kartice iz informatičkog sustava PIK-a koje sadrže podatke za [...] i [...]. Također, u skladu s rješenjem s glavne rasprave od 5. srpnja 2022., stranka je uz podnesak od 12. srpnja 2022. dostavila podatke o svim dobavljačima koji isporučuju na liniji Vodoteč zajedno s obračunima za promatrano razdoblje, a kao dokaz da je doista riječ o linijama za koje se plaća učešće u trošku otkupa 0,20 kn/l odnosno 0,25 kn/l s PDV-om.

Usporedbom podatka iz dokumenata dostavljenih uz podnesak od 12. srpnja 2022., i to s Obračun isplate po linijama za 01-2020 (uključujući Podliniju Vodoteč), presliku obračuna koji su ispostavljeni za druge dobavljače na istoj podliniji, te presliku računa prijevoznika koji je obavljao prijevoz za liniju „Vodoteč“ s podatkom o ukupno prikupljenim količinama mlijeka, uočeno je sljedeće.

Iz dokumenta Obračun isplate po linijama za 01-2020 za liniju 06 Brinje, proizlazi da su dobavljači podijeljeni na individualne kooperante i PDV obveznike. Kod individualnih kooperanata, među kojima se nalaze [...] i [...], dobavljači su dalje podijeljeni na podlinije i to: podliniju Brinje 0601, na kojoj je 26 takvih dobavljača, podliniju Križpolje 0602, na kojoj je 22

takva dobavljača te podliniju Vodoteč 0603, na kojoj je 30 takvih dobavljača. Isto tako i PDV obveznici podijeljeni su na podlinije i to: podliniju Brinje 0601 i podliniju Vodoteč 0603. Opisani popis konzistentan je s listom obračuna od strane prijevoznika, koji je PIK dostavio uz podnesak od 9. studenog 2020.

Iz dostavljenih obračuna tridesetdvoje dobavljača za siječanj 2020. (01-2020) koji su isporučivali na podliniji Vodoteč, proizlazi da im je PIK svima obračunavao trošak organiziranoga otkupa iznosu od 0,25 kuna. Opisani podaci podudaraju se podacima iz računa broj 2/1/1, od 16. veljače 2020. autoprijevoznika S.M. te pripadajućom primkom od 31. siječnja 2020. za siječanj 2020., za razdoblje isporuke od 1. siječnja 2020. do 31. siječnja 2020.

U tom smislu, AZTN je zaključio da linije definirane u točki 2.1. Odluke PIK-a od 2. siječnja 2018., zapravo predstavljaju podlinije za prikupljanje svježeg mlijeka u okviru linije Brinje. S obzirom na to da je za podliniju Vodoteč određen učešće u trošku otkupa u iznosu od 0,20 kn/l uvećano za PDV, utvrđeno je da je PIK dobavljačima [...] i [...] ispravno obračunao trošak za izvršenu uslugu organiziranja otkupa mlijeka.

Stoga, na temelju naknadnih, u pisanoj obrani i na glavnoj raspravi održanoj 5. srpnja 2022., danih pojašnjenja PIK-a te dostavljene dokumentacije, AZTN je odustao od utvrđenja iz točke 5.V. Obavijesti od 3. lipnja 2022. o tome da bi PIK, obračunavajući uslugu organiziranja otkupa, odnosno učešća u trošku otkupa mlijeka po cijeni višoj od cijene određene Ugovorima o okupu mlijeka s pripadajućom Odlukom od 2. siječnja 2018., za koji iznos je umanjeno iznos za isplatu isporučenoga mlijeka, nametnuo obveze plaćanja za izvršenu uslugu dobavljačima [...] i [...] u višem iznosu od onog predviđenog u ugovoru, koja dakle nije predviđena u pisanom ugovoru, što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavaka 2. točke 1. ZNTP-a, a isto tako, da bi smanjivanjem vrijednosti, odnosno iznosa za isplatu na netransparentan način umanjio vrijednost mlijeka standardne kvalitete, čime bi nametnuo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavaka 1. točke 6. ZNTP-a.

7. Visina upravno-kaznene mjere

Po okončanju glavne rasprave, u skladu s odredbom članka 19. stavka 6. ZNTP-a, Vijeće odlučuje o postojanju uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, određuje njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Cilj upravno-kaznenih mjera, koje AZTN utvrđuje i izriče u smislu ZNTP-a je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda ZNTP-a (članak 23. ZNTP-a).

Na temelju odredbi članka 27. ZNTP-a, pri utvrđivanju i izricanju upravno-kaznene mjere, AZTN uzima u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače. Utvrđeni iznos upravno-kaznene mjere se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i otegotnim okolnostima, uz iznimku koja AZTN-u daje mogućnost dodatnog smanjenja iznosa upravno-kaznene mjere pravnoj ili fizičkoj osobi koja se nalazi u teškoj financijskoj situaciji, ako podnese relevantne dokaze da bi izricanje upravno-kaznene mjere u iznosu kako je to propisano ZNTP-om značajno ugrozilo njezinu ekonomsku održivost i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine.

Pritom, olakotnim okolnostima se osobito smatraju dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja prije pokretanja postupka, dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka, kratko trajanje povrede, ali ne

dulje od godine dana i dobra suradnja s AZTN-om tijekom vođenja postupka (članak 27. stavak 2. ZNTP-a).

Otegotnim okolnostima smatraju se osobito ponavljanje istog ili drugog postupanja kojima se krše odredbe ZNTP-a nakon dostavljenog rješenja kojim je ranije utvrđena povreda tog zakona i utvrđena i izrečena propisana upravno-kaznena mjera, odbijanje suradnje s AZTN-om ili ometanje AZTN-a tijekom provedbe postupka i uloga poticatelja drugih na povredu ZNTP-a, odnosno sve radnje poduzete radi osiguranja sudjelovanja drugih u povredi (članak 27. stavak 3. ZNTP-a).

Sve povrede utvrđene u ovom upravnom postupku okvalificirane su odredbama članka 24. ZNTP-a kao teške povrede ZNTP-a.

U tom smislu, na temelju odredbe:

- članka 24. stavka 2. točke 1. ZNTP-a za poslovanje bez ugovora u pisanom obliku (točka I.II. izreke ovoga rješenja), poslovanje na temelju ugovora koji nisu sadržavali jasnu odredbu o uvjetima i rokovima isporuke (točka I.I. izreke ovoga rješenja), koja postupanja su protivna odredbi članka 5. stavka 2. točke 4. te članka 5. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavaka 2. točke 1. ZNTP-a,
- članka 24. stavka 2. točke 2. ZNTP-a, za (točka I.III. izreke ovoga rješenja) neizdavanje računa za u organiziranja prijevoza mlijeka, što je protivno odredbi članka 7. stavka 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavak 2. točke 2. ZNTP-a
- članka 24. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, za pogrešno obračunavanje premije, što je za posljedicu imalo netransparentno umanjenje vrijednosti, odnosno ukupnog iznosa za isplatu (točka I.IV. izreke ovoga rješenja), što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6., te za plaćanja dobavljačima, primarnim proizvođačima mlijeka u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod (točka I.V. izreke ovoga rješenja), što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 9. u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a,

moguće je za sve utvrđene povrede izreći upravno-kaznenu mjeru do najviše 3.500.000,00 kuna za pravnu osobu koja je otkupljivač i/ili prerađivač ili trgovac.

U pisanoj obrani, dostavljenoj AZTN-u 23. lipnja 2022., detaljno opisanoj u točki 5. obrazloženja ovoga rješenja, stranka je navela kako ne postoje elementi prekršajnih dijela koji joj se stavljaju na teret, a od olakotnih okolnosti istaknula je da ne postoji niti jedan spor ili zahtjev ili istaknuto potraživanje nijednog partnera koji se navode u obavijesti o utvrđenom stanju prema stranci iz nijedne osnove. Isto tako, istaknula je u da ni jedan partner nije nikada podnio nikakvu pritužbu na postupanje stranke / sadržaj ugovora ili plaćanje cijene, kao i da nikada dosada nije kažnjavana niti je protiv nje vođen ovakav postupak. Ukazala je i na to da ukupan iznos premije, utvrđen kao ne isplaćen za šest dobavljača iznosi 2.009,45 kuna.

Isto tako, zatražila je da se u obzir uzme to da je bila doista minoran gospodarski subjekt u tržištu otkupa i proizvodnje mlijeka u Republici Hrvatskoj te da se od 1. lipnja 2022. više uopće i ne bavi, niti otkupom, niti proizvodnjom mlijeka, ukazujući pri tome da je nakon njezina prestanka otkupa i proizvodnje mlijeka, Ličko-senjska županija je uvela subvencije za prijevoz mlijeka. Pozivajući se na odredbu o beznačajnom prekršaju iz PZ-a, predložila je AZTN-u primjenu te odredbe.

U bitnom, i u pisanoj obrani, i na glavnoj raspravi, održanoj 5. srpnja 2022., istaknula je da se nalazi u teškoj financijskoj situaciji, budući da su, zbog značajnog smanjenja količina potrebnih za proizvodnju mlijeka, kako onog od domaćih proizvođača (koji, mimo ugovora, ljeti zadržavaju mlijeko radi proizvodnje za osobne potrebe), tako i iz uvoza i unosa (koji je potpuno stao), gubici koje je mljekara generirala PIK-u iznosili: u 2020. u iznosu od 7.774.989 kuna, u 2019. u iznosu od 9.654.554 kuna, a u 2021. u iznosu od 18.765.187 kuna, pa bi izricanje

visoke novčane kazne predstavljalo ugrožavanje njezine ekonomske opstojnosti, odnosno poslovanja.

U odnosu na navode stranke o tome da ne postoje elementi prekršajnih dijela, koji joj se stavljaju na teret te da bi trebalo primijeniti odredbu PZ-a o beznačajnim prekršajima, valja ukazati na to da povrede taksativno određene člancima od 4. do 12. ZNTP-a nisu prekršaji, već povrede *sui generis*. AZTN primjenjuje ZUP i ZNTP u dijelu kojim se utvrđuje postojanje uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, a samo ako nije drugačije propisano ZNTP-om i samo na odgovarajući način, mogu se primijeniti odredbe PZ-a, pri čemu je ta primjena ograničena isključivo na odredbe koje se odnose na oblik i sadržaj poziva za glavnu raspravu, tijekom glavne rasprave, dovodenje stranaka i trećih osoba na glavnu raspravu i zapisnik o glavnoj raspravi, a što jasno proizlazi i iz odredbe članaka 19. stavka 5. ZNTP-a. U tom smislu, nema mjesta ni primjeni odredbe o beznačajnom prekršaju.

Tvrdnja stranke o tome da ne postoji ni jedan spor ili zahtjev ili istaknuto potraživanje partnera koji se navode u Obavijesti od 3. lipnja 2022. prema stranci ni iz jedne osnove, ne mogu se uzeti olakotnom okolnošću, niti su od utjecaja na nesporna utvrđenja iz ovoga upravnog postupka. Isto tako, tvrdnju stranke o tome ni jedan partner nije nikada podnio nikakvu pritužbu na njezino postupanje sadržaj ugovora ili plaćanje cijene, ne može se uzeti niti utvrđenom, niti vjerodostojnom. Naime, valja podsjetiti na to da je povod za pokretanje ovoga upravnog postupka bila upravo anonimna predstavka osoba, koje su se predstavile kao „farmeri Istre, Like i Gorskog kotara“.

Također, ne može se uzeti olakotnom okolnošću niti činjenica da stranka nikada dosada nije kažnjavana, niti je protiv nje vođen ovakav postupak, budući da AZTN nije do sada niti ispitivao način poslovanja i usklađenost ugovora PIK-a pri otkupu i proizvodnji mlijeka s odredbama ZNTP-a, niti je niti bila podnesena druga predstavka, čiji je sadržaj bilo potrebno ispitati. U tom smislu, isticanje činjenice da joj postupcima AZTN-a u smislu ZNTP-a nije izrečena upravno-kaznena mjera ne znači da nisu postojali elementi za izricanje sankcije, već samo da postupak nije vođen.

U postupku utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, AZTN je utvrdio da su učinjene povrede, a koje se odnose na:

- otkup sirovog mlijeka na temelju tipskih ugovora sklopljenih s dobavljačima sirovog mlijeka pod nazivom Ugovori o otkupu mlijeka, u kojima nije bila sadržana jasna odredba o uvjetima i rokovima isporuke (točka I.I. izreke ovoga rješenja)
- poslovanje bez ugovora u pisanom obliku u razdoblju nakon prestanka važenja ugovora sklopljenih 2019. godine pa do sklapanja sljedećih ugovora u 2020. (osim za dobavljača [...], vl. [...]) te poslovanje s dva dobavljača prije nego je sklopio ugovor u pisanom obliku (točka I.II. izreke ovoga rješenja)
- izvršavanje plaćanja devetnaestero svojih dobavljača mlijeka u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod

bile relativno kratkog trajanja, odnosno da su trajale kraće od godinu dana te je ta činjenica uzeta u obzir prilikom određivanja visine upravno-kaznene mjere.

Isto tako, AZTN nije zanemario činjenicu da je PIK sirovo mlijeko sakupljao, odnosno otkupljivao s geografski (gorska regija velike površine) i gospodarski (tradicionalno ruralno područje) izazovnog područja. Pritom, AZTN je uzeo u obzir i specifičnost načina na koji je PIK otkupljivao sirovo, nastojeći potaknuti dobavljače - primarne proizvođače na proizvodnju veće količine mlijeka (ugovaranjem premije za isporučene količine veće od 3000 litara) te olakšati način dostave (organizacijom sakupljanja mlijeka, uz sudjelovanje u troškovima skupljanja odnosno otkupa), od čega su korist imali i dobavljači.

Također, ocjena je AZTN-a da utvrđena povreda, a koja se odnosi na obračun premije prema isporučenoj količini mlijeka u litrama umjesto u kilogramima te posljedično isplata nižeg iznosa premije od onoga kojeg bi dobili da je premiju obračunavao prema isporučenoj količini u kilogramima, nije imala značajnijih negativnih posljedica na poslovanje dobavljača. Naime, ukupan iznos tako manje isplaćene premije u odnosu na svih šest dobavljača za koje je ta povreda utvrđena, iznosi 2.030,41 kunu odnosno dobavljaču [...] (OPG) je u promatranom razdoblju isplaćeno 484,65 kuna manje premije, [...] (OPG) 327,92 kuna manje premije, [...], vl. [...] 211,43 kuna manje premije, [...], vl. [...] 885,99 kuna manje premije, [...] (OPG) 26,89 kuna manje premije te [...] (OPG) 93,52 kuna manje premije.

AZTN je olakotnom okolnošću cijenio i činjenicu da je PIK tijekom cjelokupnog postupka ostvarivao dobru suradnju s AZTN-om, pravovremeno dostavljajući traženu dokumentaciju i pojašnjenja.

Prilikom utvrđivanja i izricanja upravno-kaznene mjere, AZTN je uzeo u obzir i činjenicu, koju je stranka iznijela u pisanoj obrani i na glavnoj raspravi, da je PIK ostvario pad prihoda u 2021. godini (u odnosu na prihode ostvarene u 2020.), kao i činjenicu da je 2021. završio s gubitkom koji je značajno veći od gubitaka ostvarenih u prethodnim godinama (u 2019. ostvaren je gubitak u iznosu 9.654.954 kuna, u 2020. ostvaren je gubitak u iznosu 7.774.131 kuna, dok je u 2021. ostvaren gubitak od 18.765.187 kuna). Uvidom u GFI za 2021. utvrđeno je da je PIK u toj godini ostvario ukupne prihode u iznosu od 123.697.395,00 kuna odnosno 13,92% manje ukupne prihode od osnih iskazanih u GFI za 2020. Isto tako, u obzir je uzeta i činjenica da je PIK prestao otkupljivati mlijeko te se više ne bavi djelatnošću otkupa i prerade mlijeka.

Osim iznesenog, AZTN je pozitivnim cijenio činjenicu da je PIK, na glavnoj raspravi, dostavio ugovor s jednim od dobavljača mlijeka iz prosinca 2021. nastojao na jasniji način definirati uvjete i rokove isporuke, dakle samoinicijativno ispraviti spornu ugovornu odredbu.

Otegotne okolnosti AZTN nije utvrdio.

8. Odluka Vijeća

8.1. Odluka Vijeća o utvrđivanju iskorištavanja značajne pregovaračke snage prerađivača nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i trajanju takvog postupanja

Na temelju odredbi članka 19. stavka 6. i 7. ZNTP-a, a u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. i članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, Vijeće je na svojoj 39/2022. sjednici, održanoj 19. listopada 2022., razmatralo cjelokupno utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu te je donijelo odluku da je prerađivač PIK iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a dobavljačima mlijeka na način kako je to opisano i navedeno u točki I.I. do I.V. izreke ovoga rješenja.

U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki I. izreke ovoga rješenja, dok su odlučni razlozi za donošenje ovakve odluke Vijeća detaljno opisani pod točkom 6. obrazloženja ovoga rješenja.

8.2. Zabrana daljnjeg protupravnog postupanja te određivanje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi

Cilj i svrha ZNTP-a je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom (članak 1. stavak 2. ZNTP-a). Sredstva za postizanje toga cilja i svrhe, u situacijama kada AZTN utvrdi iskorištavanje značajne pregovaračke snage

otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njihovim dobavljačima u smislu članaka 4. do 12. ZNTP-a, je između ostalih i zabrana daljnjih postupanja koja su u postupku utvrđena nepoštenima te određivanje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje takvog postupanja (članak 20. stavka 1. točka 1. ZNTP-a).

U tom smislu, AZTN je na temelju odluke Vijeća, zabranio PIK-u svako daljnje postupanje, koje je u ovom postupku utvrdio da predstavlja povredu ZNTP-a, iako je tijekom postupka, stranka početkom lipnja 2022. prodala mljekaru i prestala otkupljivati mlijeko od dotadašnjih kooperanata, te se bavi proizvodnom kruha i tjestenine, a se zabrana nametanja nepoštenih trgovačkih praksi odnosno na dobavljače poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na temelju kojih PIK nastavlja s proizvodnom drugih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

U svrhu otklanjanja utvrđenih povreda, odnosno nepravilnosti u poslovanju PIK-a s njegovim ranijim dobavljačima mlijeka, AZTN je na temelju odluke Vijeća odredio mjere, uvjete i rokove u kojima mu je određeno da u roku od četiri mjeseca dostavi na uvid dokaze o plaćenju razlici za manje obračunatu premiju, zajedno s pripadajućim zateznim kamatama u odnosu na mjesečne isporuke dobavljača naznačenih u točki I.IV. izreka ovoga rješenja. S obzirom na prestanak otkupa mlijeka, druge mjere eventualne mjere ocijenjene su nesvrshodnima.

Slijedom iznesenoga, PIK-u su određene mjere, uvjeti i rokovi za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi, kako je AZTN odlučio u točki III. Izreke ovog rješenja.

8.3. Odluka o visini pravno-kaznene mjere

Vijeće je nakon provedenog postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere u ovom postupku, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u tom postupku, prije svega težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače, utvrdilo osnovni iznos upravno-kaznene mjere u iznosu od 180.000,00 kuna.

Tako utvrđeni osnovni iznos upravno-kaznene mjere smanjen je na temelju utvrđenih olakotnih okolnosti i dodatnog smanjenja iznosa upravno-kaznene mjere pravnoj ili fizičkoj osobi koja se nalazi u teškoj financijskoj situaciji opisanih u točki 7. obrazloženja ovoga rješenja, slijedom čega je Vijeće, u skladu s odredbama članka 24. stavka 2. točke 1., 2. i 6. te članka 27. stavka 4. ZNTP-a, donijelo odluku da se prerađivaču mlijeka PIK-u, izrekne upravno-kaznena mjera u iznosu od 100.000,00 kuna.

Vijeće drži da će se ovakvom upravno-kaznenom mjerom ostvariti cilj izricanja upravno-kaznene mjere ne samo u odnosu na navedenog prerađivača, odnosno odvratanje samog prekršitelja, već i drugih trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača od kršenja odredbi ZNTP-a te istodobno pridonijeti uspostavi, osiguranju i zaštiti poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

U skladu s iznesenim, odlučeno je kao u točki IV. izreke ovoga rješenja.

8.4. Izvršenje upravno-kaznene mjere

U skladu s odredbom članka 28. stavka 1. i stavka 2. ZNTP-a, upravno-kaznena mjera uplaćuje se po izvršnosti rješenja AZTN-a ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja AZTN-a do dana plaćanja.

Navedeni iznosi se uplaćuju u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-OIB uplatitelja.

Valja također, ukazati i da AZTN može odobriti plaćanje upravno-kaznene mjere u obrocima, ako stranka podnese takav, razumno obrazloženi zahtjev AZTN-u, u smislu odredbe članka 28. stavka 3. ZNTP-a.

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati upravno-kaznene mjere, dostaviti AZTN-u žurno, a najkasnije po isteku roka od 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti rješenja s pozivom na broj KLASA: UP/I 034-03/20-04/003.

Ako stranka u određenom roku ne uplati upravno-kaznenu mjeru, AZTN će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate upravno-kaznene mjere prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Upravno-kaznene mjere koje na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske (članak 28. stavak 4. ZNTP-a).

8.5. Objava rješenja

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave kako je odlučeno u točki V. izreke ovog rješenja.

Odredbom članka 2. točka p) ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje odredba članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.).

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od 30 dana od primitka rješenja (članak 20. stavci 3. i 6. ZNTP-a, koji se primjenjuje u skladu s odredbom članka 23. stavka 3. ZID ZNTP-a).

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur.

Napomena: U skladu s odredbom članka 2. točke p) ZNTP-a u vezi s odredbama članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21., podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni znakovima: [...].